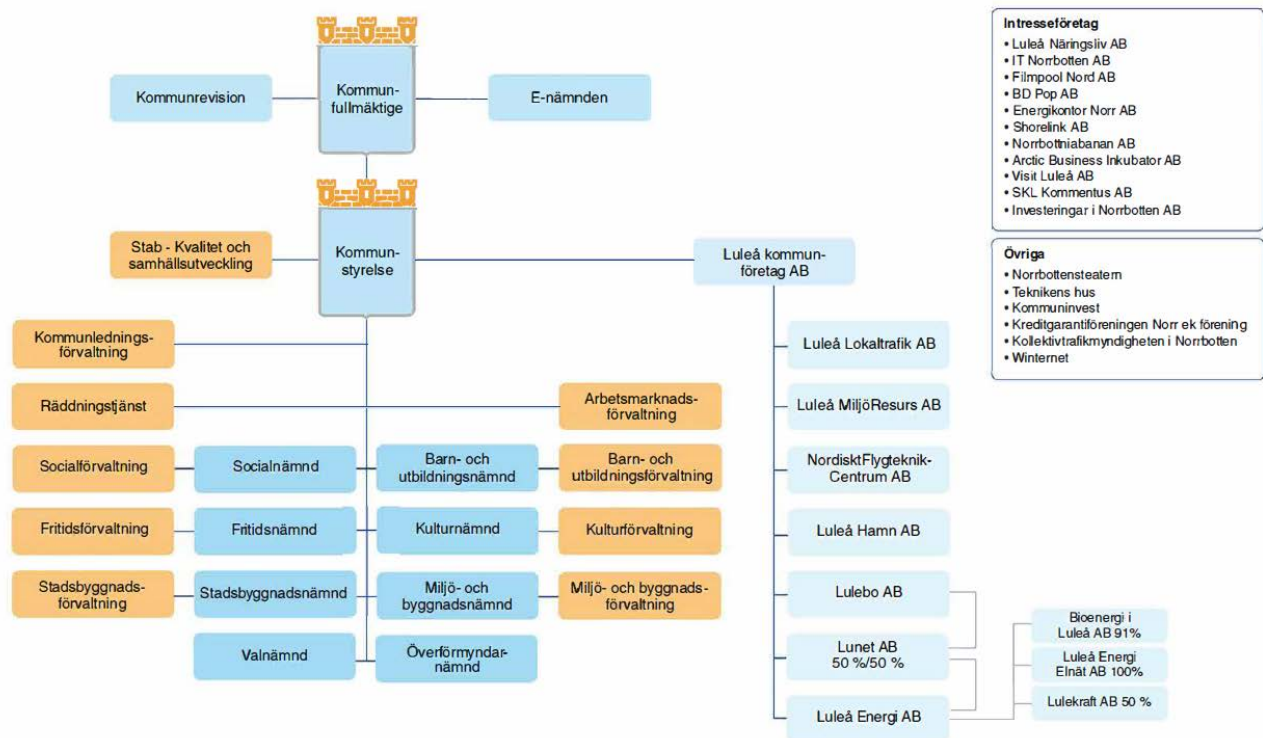

Årsredovisning 2018

Luleå kommun

Luleå kommun koncernorganisation

- Intresseföretag**
- Luleå Näringsliv AB
  - IT Norrbotten AB
  - FilmPool Nord AB
  - BD Pop AB
  - Energikontor Norr AB
  - Shorelink AB
  - Norrbottenbanan AB
  - Arctic Business Inkubator AB
  - Visit Luleå AB
  - SKL Kommentus AB
  - Investeringar i Norrbotten AB

- Övriga**
- Norrbottensteatern
  - Teknikens hus
  - Kommuninvest
  - Kreditgarantiföreningen Norr ek förening
  - Kollektivtrafikmyndigheten i Norrbotten
  - Winternet

Rapporten är indelad i tre avsnitt:

-Förvaltningsberättelse

I förvaltningsberättelsen presenteras omvärldsfaktorer som påverkar kommunens planering och uppföljning, en sammanfattad bedömning av hur nämnder och bolag bidrar till att de gemensamma målen (kommunfullmäktiges mål) uppnås samt en finansiell analys av Luleå kommunkoncern.

-Verksamhetsöversikt

Här redovisar nämnderna och bolagen sin måluppföljning. Detta åskådliggörs genom färgsättning av målen i styrkortet. Nämnderna och bolagen har också getts möjlighet att kommentera måluppföljningen. Varje nämnd/bolag har gjort en egen årsuppföljning, där presenteras en fördjupad analys till varje mål i styrkortet.

-Ekonomisk redovisning

Årsredovisningen avslutas med kommunkoncernens ekonomiska rapportering.

Innehåll

Förord Kommunstyrelsens ordförande	1
Förvaltningsberättelse	2
Väsentliga händelser under året.....	3
Fem år i sammandrag.....	5
Så används dina skattepengar	6
Kommunens övergripande styrning.....	7
Styrkortets konstruktion.....	8
Måluppföljning Kommunstyrelsens styrkort	9
Omvärld	19
Befolkning och sysselsättning	23
Attraktiv arbetsgivare	25
Finansiell analys.....	29
Jämförelse med andra kommuner	43
Verksamhetsöversikt nämnder	47
Verksamhetsöversikt bolag	71
Ekonomisk redovisning	86
Koncerninterna förhållanden.....	87
Resultaträkning.....	88
Balansräkning.....	89
Kassaflödesanalys.....	90
Notapparat.....	91
Redovisningsprinciper	102
Revisionsberättelse	105

Förord Kommunstyrelsens ordförande

Verksamhetsåret 2018 summerar ett starkt Luleå. Arbetslösheten bland ungdomar i Luleå har halverats de senaste fyra åren, från drygt tio till knappt fem procent. Sedan 2014 har ungdomsarbetslösheten i Luleå varit konstant under riksgenomsnittet och även den öppna arbetslösheten totalt. Nio av tio väljer var man ska bosätta sig i åldern 18 – 35 år. Därför måste vi fortsätta vårt arbete att lyfta hela kommunen som en bra plats att bo, leva och verka på, med ett speciellt fokus på unga människor. Och kurvorna pekar i rätt riktning.

Sammantaget levererar Luleå kommunkoncern en god verksamhet till våra uppdragsgivare: kommunens medborgare. Bostadsbyggandet ligger på en fortsatt hög nivå. Det möjliggör att Luleå kan fortsätta växa och välkomna fler invånare. Stiftelsen majblomman utsåg under året Luleå till Sveriges bästa barnkommun. Luleå kommun ligger över genomsnittet i riket när det gäller behörighet till gymnasiet. I Lärarförbundets ranking "Bästa skolkommun" 2018 placerar sig Luleå på plats 38 av 290 skolkommuner, och på första plats när det gäller behöriga lärare.

Vi har påbörjat bygget av ett nytt vård- och omsorgsboende på Kronan och ett nytt trygghetsboende i Råneå. Uppföljningarna visar att de flesta av Luleås äldre är mer nöjda med sitt äldreboende än snittet i landet. Vi har invigt en ny skola i Sunderbyn samt beslutat om ett dansresidens i Luleå. Bolagen fortsätter att leverera goda resultat med exempelvis bland landets lägsta energitaxor och bussresenärer som placerar LLT i topp.

Valet gav oss en ny politisk mandatfördelning i kommunfullmäktige med elva partier, något som kommunen aldrig haft. Det nya fullmäktige saknar inte utmaningar. Bland annat konstaterar Sveriges kommuner och landsting (SKL) att det saknas drygt 40 miljarder för bibehållen välfärd i landets kommuner om inget görs. Därför har fullmäktige beställt en extern rapport som tydligt visar att Luleå kommun måste våga tänka nytt och digitalt. Inriktningen framåt är dock klar från det politiska styret: allt det Luleå kommun gör ska vi göra bra! Men kommunen måste inte göra allt och inte heller på samma sätt som förut.

Glädjande är att kommunens ekonomi är fortsatt stark, med de utmaningar som hela Sverige står inför. Men utmaningarna innebär samtidigt att medborgarna framgent måste kunna kräva av oss politiker ett ansvarstagande utan populism, med fokus på det som långsiktigt är bäst för hela Luleå kommun. Bara så klarar vi en fortsatt god välfärd till alla.

Niklas Nordström
Kommunstyrelsens ordförande

Förvaltningsberättelse

Väsentliga händelser under året

Januari-mars

Luleå blir förvaltningsområde för meänkieli och samiska. Luleå är sedan tidigare förvaltningsområde för finska och 1 februari blir kommunen även förvaltningsområde för meänkieli och samiska.

Luleåförslaget lanseras. I stället för att skriva ut och fylla i en pappersblankett kan Luleåborna nu lämna e-förslag via kommunens webb på hur Luleå ska utvecklas. Förslag som sedan övriga kommunmedborgare kan rösta på.

Luleå kommun lanserar en digital jämförelsetjänst som ger vårdnadshavare, barn, elever, lärare och vikarier möjlighet att jämföra kommunala och fristående förskolor, grundskolor och gymnasieskolor. Tjänsten ska uppdateras årligen med den senaste statistiken och resultaten.

Anläggningsprojektet Östra Länken i Luleå tog hem högsta vinsten i byggbranschens mest prestigefyllda tävling "Årets Bygge" i Stockholm igår. I konkurrens med tjugo andra byggprojekt i Sverige utsågs projekt Östra Länken till Årets Bygge 2018.

April-juni

Luleå Hockey/MSSK blev svenska mästare i ishockey 2018 när de besegrade Linköping i SM-finalserien.

Luleå Basket vann sitt femte raka SM-guld i basketligan när de besegrade Uddevalla i SM-finalserien.

Luleå kommun har, via den nyupprättade internbanken, omvandlat ett antal befintliga lån till så kallade gröna lån. Det vill säga lån som är knutna till projekt vars mål är att förbättra miljön.

Mötesplats för unga startar i Luleå. Förstudier har visat att behovet av en central mötesplats i Luleå för unga/unga vuxna 16–30 år är stort. Luleå kommun vill därför erbjuda en arena för unga människors integration och sociala etablering i vuxenvärlden och i samhället.

Luleå kommun tar den bästa placering någonsin i utnämningen av Sveriges friluftskommun med en delad andra plats. Poängen blev 31 av 32 möjliga. Sveriges kommuner har en viktig roll för friluftslivet och sedan 2010 delas årligen priset till Sveriges friluftskommun ut.

Luleå har av Cykelfrämjandet utsetts till årets cykelkommun och tog även hem första pris i årets vintercykelinnovation genom arbetet med vintercykling för barn. Vid den årliga cykelkonferensen presenterades vinnarna i Cykelfrämjandets Kommunvelometer som är en oberoende granskning som jämför kommuners insatser för cykling. Luleå vann i kategorin medelstora städer.

Ett avtal för fem nya el-bussar skrivs mellan Luleå kommun och det finska företaget Linkker. Bussarna ska från hösten 2018 trafikera linje 6, som går mellan Porsön och Kronan, och blir därmed den första el-busslinjen i Luleå och även den nordligaste el-busslinjen i Europa.

Luleå kom på femte plats i klassen Städer/stadsnära kommuner när tidningen Dagens Samhälle utsåg årets superkommuner. För fjärde året i rad har Dagens Samhälle granskat Sveriges samtliga 290 kommuner. Tidningen har tittat närmare på kommunernas utveckling de senaste åren och hur starka de står inför framtiden.

Juli-september

Luleå toppar listan över Sveriges starkaste politiska opinionsbildare för andra året i rad. Kommunalråden i storstäderna dominerar fortsättningsvis listan över genomslag i riksmidia. På en fjärde plats efter Göteborg, Malmö och Stockholm, hamnar Luleå och Niklas Nordström, som den starkaste politiska opinionsbildaren i norra Sverige för andra året i rad. Det visar en undersökning som Region Västerbotten låtit genomföra med Retriever.

Luleå är utsedd till Bästa Barnkommun 2018 av Majblommans Riksförbund, som varje år mäter hur väl barns rättigheter tas till vara i Sverige. Av de 257 kommuner och stadsdelar som deltagit i årets granskning har Luleå visat sig bäst leva upp till Majblommans vision av en barnvänlig kommun.

När Svenskt Näringsliv rankar företagsklimatet i Sverige hamnar Luleå kommun i topp i länet och placerar sig som tredje bästa kommun i Norrland. Svenskt Näringsliv har årligen sedan 2008 mätt och rankat företagsklimatet i Sveriges 290 kommuner. Under den perioden har Luleå klättrat från plats 170 till plats 77 i landet, vilket är den bästa placering som Luleå har uppnått.

Med 654 soltimmar sedan midsommar hamnar Luleå på en hedrande tredjeplats i årets solliga, Sveriges Televisions årliga mätning av antalet soltimmar runt om i landet under sommarveckorna.

Oktober-december

Allmänhetens sporthall öppnar för spontanidrott. Det är många Luleåbor som vill nyttja sporthallar på ett friare sätt och kommunen har lyssnat på sina kunder. Under jullovet öppnar därför Luleå kommuns nya sporthall, Kronanhallen, upp för spontanidrott under namnet Allmänhetens sporthall.

Luleå kommun inför en så kallad visselblåsarfunktion. Det innebär att det blir enklare att slå larm om eventuella missförhållanden. Tjänsten riktar sig till anställda i kommunen och bolagen Lulebo och Luleå Energi - men även till luleåborna.

Luleå hamnar på plats 13 av 30 nominerade i tidningen Sport & Affärers årliga ranking av Sveriges främsta idrottskommuner. Med det har Luleå klättrat två placeringar sen i fjol.

Fem år i sammandrag

ÅR	2014	2015	2016	2017	2018
Utförda tjänster					
Nöjd Medborgar-Index - Bemötande, tillgänglighet (Luleå kommun)	61	58	56	56	54
Nöjd Medborgar-Index - Förskola	65	66	61	65	62
Kostnad för kommunal förskola, kr/inskrivet barn	153 067	154 581	157 560	158 471	-
Nöjd Medborgar-Index - Grundskola	61	61	55	59	58
Kostnad för kommunal grundskola, kr/elev	92 847	96 359	102 687	105 774	-
Nöjd Medborgar-Index - Gymnasieskola	66	66	64	64	62
Kostnad för kommunal gymnasieskola, kr/elev	103 598	106 878	111 762	113 263	-
Nöjd Medborgar-Index - Äldreomsorg	50	49	43	49	48
Kostnad för äldreomsorg, kr/inv 65+	64 396	66 101	65 842	67 727	-
Kostnad för äldreomsorg, kr/inv 80+	257 951	264 931	261 113	266 297	-
Nöjd Medborgar-Index - Kultur	75	74	72	74	71
Kostnad för kulturverksamhet, kr/inv	1 587	1 635	1 696	1 845	-
Nöjd Medborgar-Index - Fritid och motionsanläggningar	71	68	65	69	67
Kostnad för fritidsverksamhet, kr/inv	2 660	2 689	2 444	2 520	-
KOMMUNENS ekonomi					
Årets resultat, mkr	25	291	143	462	79
Antal invånare	75 966	76 088	76 770	77 470	77 832
Nettoinvesteringar/invånare, kr	6 508	5 053	6 570	9 681	7 320
Tillgångar/invånare, kr	79 163	81 496	85 197	88 163	94 469
Skulder och avsättningar/invånare, kr	26 392	24 984	27 323	24 861	30 434
Varav avsatt till pensioner/invånare, kr	2 694	3 126	3 285	3 511	3 779
Årets resultat/invånare, kr	322	3 827	1 863	5 964	1 019
Ansvarsförbindelser pensioner/invånare, kr	27 068	26 038	24 695	23 274	22 163
Övriga ansvarsförbindelser/invånare, kr	26 751	34 074	35 549	34 220	34 542
Soliditet, %	67	69	68	72	68
Kassalikviditet, %	23	33	28	30	34
KONCERNENS ekonomi					
Årets resultat, mkr	118	1115	569	186	144
Nettoinvesteringar/invånare, kr	13 355	4 437	14 928	14 535	14 660
Tillgångar/invånare, kr	149 576	161 121	168 915	164 666	169 594
Skulder och avsättningar/invånare, kr	75 633	72 644	73 922	68 498	71 387
Årets resultat/invånare, kr	1 554	15 170	7 409	2 399	1 845
Ansvarsförbindelser/invånare, kr	2 860	2 590	2 435	2 401	2 218
Soliditet, %	49	55	58	58	58
Kassalikviditet, %	34	107	132	73	82

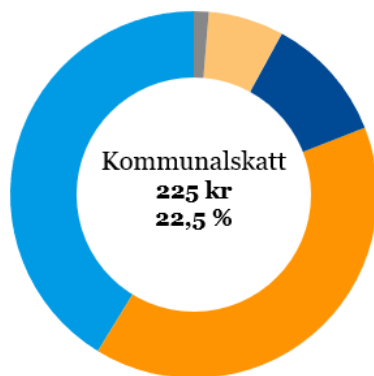

Så används dina skattepengar

Var går pengarna som du betalar i kommunalskatt? I diagrammet nedan visas hur stor del av varje tusenlapp du tjänar som går till kommunalskatt och vad det sedan används till.

Din lön: **1 000 kr**

Fördelning per verksamhetsområde

 Utbildning och förskola
93 kr

 Samhälle, boende och miljö
25 kr

 Politik
3 kr

 Omsorg och stöd
89 kr

 Uppleva och göra
15 kr

Utbildning och förskola 	
Grundskola	39 kr
Förskola och fritidshem	35 kr
Gymnasieskola	15 kr
Vuxenutbildning	2 kr
Musik- och kulturskola	1 kr

Omsorg och stöd 	
Vård och omsorg om äldre	49 kr
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	23 kr
Individ- och familjeomsorg	10 kr
Ekonomiskt bistånd	4 kr
Arbetsmarknadsåtgärder	3 kr

Samhälle, boende och miljö 	
Gator, vägar och parker	11 kr
Kollektivtrafik	5 kr
Stadsplanering och miljö	4 kr
Räddningstjänst	3 kr
Näringslivsfrämjande åtgärder	3 kr

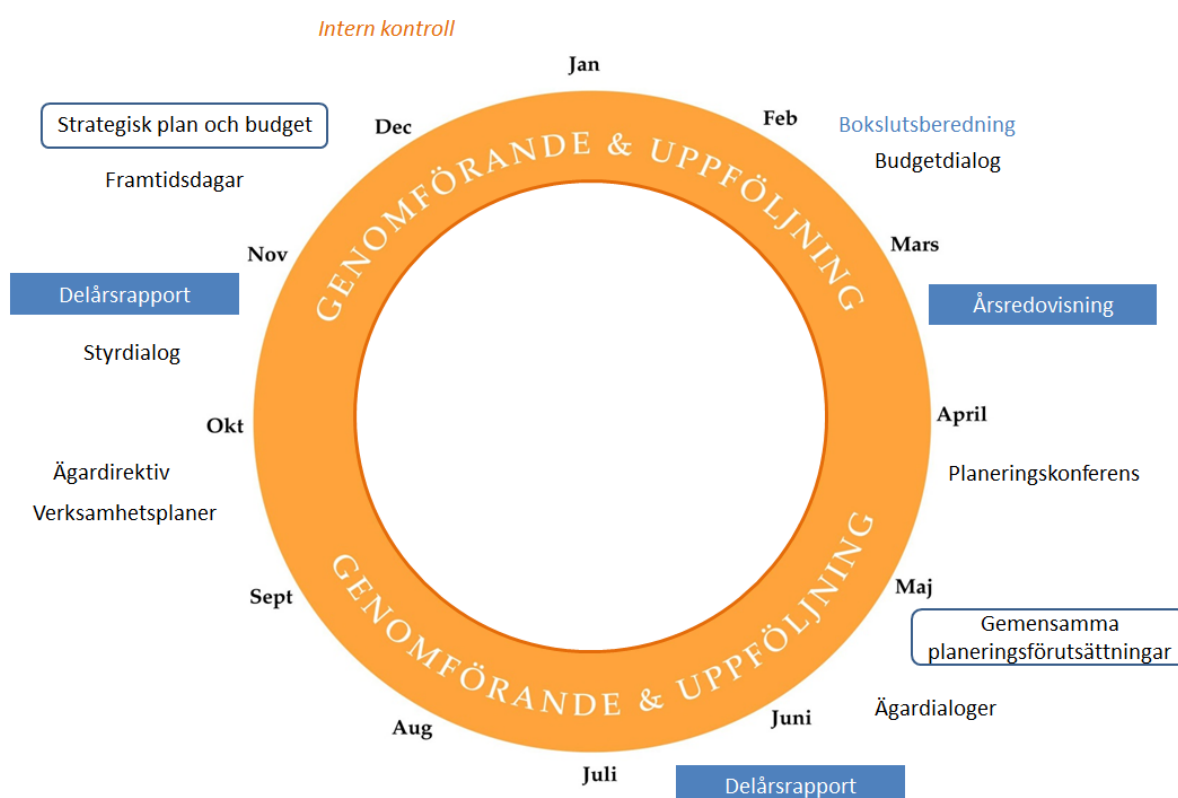
Uppleva och göra 	
Idrotts- och fritidsanläggningar	7 kr
Kulturverksamhet	3 kr
Bibliotek	2 kr
Fritidsverksamhet	2 kr
Turism	1 kr
Fritidsgårdar	1 kr

Politik 	
Kommunfullmäktige, nämnder, styrelser mm	3 kr

Kommunens övergripande styrning

Ett grundläggande syfte med styrning är en medveten samordning och inriktning av verksamhetens delar mot gemensamma mål. Kommunens strategiska styrprocess ska leda till att kommunkoncernens nämnder och bolag aktivt agerar för att förverkliga visionen. Det finns en samsyn att detta inte kan ske utan att gränserna mellan olika aktörer luckras upp genom ett samarbetspräglat arbetssätt och en "samsyn för helheten". Visionen visar ett önskvärt tillstånd för kommunen år 2050 och är starkt beroende av hur väl vårt styrsystem fungerar och vad som händer i vår omvärld.

Att styra den samlade kommunala verksamheten med dess omfattning och bredd mot gemensamma mål i form av en vision är en stor utmaning som kräver en kontinuerlig utveckling av planerings- och uppföljningsarbetet. Dialog, delaktighet och helhetssyn utgör hörnstenar för ett övergripande arbete med styrning. Dialogen syftar till att skapa en gemensam bild av nuläge och framtida önskat läge för att forma goda strategier. Delaktigheten syftar till att åstadkomma en bred förankring inom politiker- och tjänstemannaorganisationen. Helhetssynen är nödvändig för att nämnder och bolag i sin verksamhetsplanering även ska ta ansvar för den samlade kommunala verksamhetens utveckling utöver den egna kärnverksamhetens behov och intressen.

Bilden visar hur dialogen används för ökad delaktighet i ett övergripande strategiskt arbete. Planering och uppföljning utgör två integrerade delar.

Styrkortets konstruktion

Styrkortet är framtaget utifrån fyra inriktningar som fokuserar på ett antal målområden som är prioriterade. Målområdena gäller för samtliga nämnder, förvaltningar och bolag. Målområdena ska tillsammans bidra till att hitta mål för hållbarhet, attraktion, tillväxt, jämställdhet och kvalitet. Målen sätts i verksamheterna och ska vara formulerade på ett sådant sätt att det blir möjligt att avläsa effekter.

Kommunfullmäktiges styrkort

Mål	Detta mäts genom:
Öka antal arbetstillfällen i Luleå, 500 nettoökning per år (2018–2020)	Antal förvärvsarbetande och antal nystartade företag
Minska identifierad ojämställdhet i verksamheten, jämfört med 2016	Påvisade förbättringar utifrån respektive verksamhets egna jämställdhetsanalyser och mätetal
Öka andelen nyanlända, med fokus på kvinnor, som får ett arbete eller en studieplats i samhället, jämfört med 2016	Andel som börjat arbeta eller studera efter avslutat etableringsuppdrag (2år och 90 dagar)
Till 2019 ska klimatpåverkan från verksamheternas egna resor minska med minst 20 % jämfört med 2016	Koldioxidutsläppen från tjänstefordon, privatbil i tjänsten och hyrbil samt långväga resor (flyg, tåg och buss). Jämförelseår är 2016 (om det inte går 2017)
Andelen pojkar respektive flickor i årskurs 7 per skolområde med godkänt betyg (A-E) i samtliga ämnen ska öka, jämfört med vt 2016	Andel pojkar respektive flickor som klarar godkänt betyg
Trygghet, välbefinnande och delaktighet ska öka hos Luleå kommuns äldre befolkning	Enkäten "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen", anhörigenkät, KKiK samt öppna jämförelser

Måluppföljning Kommunstyrelsens styrkort

Kommunfullmäktiges styrkort innehåller mål som riktas direkt till namngivna nämnder/bolag och riktas alltid till en huvudansvarig. För vissa mål krävs ett bredare arbete där fler är inblandade, vilka då är utsedda till medaktörer som aktivt ska ingå i det arbete som behöver göras. Den huvudansvarige kommer då att vara samordnare för arbetet och svara för mål, mätetal och analys gentemot fullmäktige.

Nedan följer en uppställning över kommunfullmäktiges målområden.

KF Målområden

- Öka antalet arbetsställen i Luleå, 500 nettoökning per år (2018-2020)
- Minska identifierad ojämställdhet i verksamheten, jämfört med 2016
- Öka andelen nyanlända, med fokus på kvinnor, som får ett arbete eller en studieplats i samhället, jämfört med 2016.
- Till 2019 ska klimatpåverkan från verksamheternas egna resor minska med minst 20 % jämfört med 2016
- Andelen pojkar respektive flickor i årskurs 7 per skolområde med godkänt betyg (A-E) i samtliga ämnen ska öka, jämfört med vt 2016
- Trygghet, välbefinnande och delaktighet ska öka hos Luleå kommuns äldre befolkning

Förklaring till förkortningar:

KSAM= Kvalitet- och samhällsutveckling,
KLF=Kommunledningsförvaltningen,
AMF=Arbetsmarknadsförvaltningen,
RTJ=Räddningstjänsten, BUN=Barn- och utbildningsnämnden, Fritid=Fritidsnämnden,
Kult=Kulturnämnden, MBN=Miljö- och byggnadsnämnden, SOC=Socialnämnden,
SBN=Stadsbyggnadsnämnden, LEAB=Luleå Energi, LLT=Luleå lokaltrafik,
LUMIRE=Luleå MiljöResurs AB,
NFTC=Nordiskt flygteknikcentrum,
KEA=Kronan exploatering, LHAB=Luleå Hamn

Förklaring till uppföljning:

Färgerna har följande innebörd:

- **Grönt-** Målet kommer att nås/nåddes.
- **Rött-** Målet kommer inte att nås/nåddes inte (Detta ska kompletteras med vilka konsekvenser detta får)

Analys kommunfullmäktiges styrkort

Mål: ● Öka antalet arbetstillfällen i Luleå, 500 nettoökning per år (2018–2020)

Huvudansvarig: KSAM

Analys

Statistik över förvärvsarbetande för 2018 kommer först i november 2019 så bedömningen under 2018 är preliminär. Enligt senast tillgänglig statistik är trenden positiv (med en ökning med 493 arbetstillfällen år 2015 och 778 arbetstillfällen år 2016). Även trenden för nystartade företag är positiv, antalet nystartade företag ökade med 4 % i Luleå under 2017, totalt för Sverige var det en minskning med 1 %.

Sammantaget så är tillväxten i näringslivet god gällande nya arbetstillfällen och nystartade företag. Luleå har en god branschbalans och en företagstillväxt inom växande branscher. Kvaliteten i kommunalt finansierade insatser för projekt och verksamhetsbidrag bedöms som hög. Tillväxten i näringslivet är tydligt kopplad till rådande konjunktur, övriga orsakssamband är svårare att säkerställa då kommunens insatser är förutsättningsskapande.

Målsättningen är att stöd för nyföretagare ska finnas inom samtliga faser. Från att stimulera och tillvarata nya idéer (exempelvis Ung företagsamhet) - utveckling av affärsidén (exempelvis NyföretagarCentrum Nord) - start och expansion (exempelvis Arctic Business Incubator) - till etableringar och avknoppningar (exempelvis projektet Fler jobb till Luleå). Projektet Fler jobb till Luleå, med syfte att etablera nya företag i Luleå, går enligt plan.

Arbetsmarknadsförvaltningen arbetar aktivt med att tillvarata nyanländ arbetskraft genom riktade EU-projekt, exempelvis Workplace Luleå som stödjer arbetsgivarna att matcha nyanlända mot vakanser. Även vuxenutbildningen anpassar sitt utbildningsutbud mot bristyrken för att möjliggöra för fler arbetsgivare att expandera. Effektvärdering av vissa insatser är påbörjad men det är för tidigt att utläsa något resultat.

Under perioden har nio detaljplaner som innefattar arbetsplatser antagits. De antagna planerna omfattar Öhemmanet 1:11 som innehåller en ny drivmedelsanläggning, ett vård- och omsorgsboende på Kronandalen, en utökning av verksamhetsområde för datacenter på Porsön 1:416, ett tiotal nya verksamhetstomter inom Dalbo, ett nytt arbetsplatsområde på kvarteret Risslan som ska innehålla brandstation, återvinningscentral/återvinningsmarknad, nya skollokaler på kvarteret Gamen i centrala stan, verksamhetsområde på Kyrkåkra för nyetableringar av lättare industri, förändring av Norra hamn till verksamheter som främjar folkliv och verksamheter samt förändring av infart till Porsön 1:416.

Mot bakgrund av ovanstående så har målet uppnåtts under året. Fortsatt utveckling av nya etableringar är begränsad på grund av en ansträngd VA-kapacitet. Dessutom anger många arbetsgivare att de har svårt att rekrytera på grund av arbetskraftsbrist. Detta kan påverka möjligheterna att utöka verksamhet eller etablera verksamhet i Luleå.

Mål: ● Minska identifierad ojämställdhet i verksamheten, jämfört med 2016

Huvudansvarig: Alla för sin del

Antal ●: KSAM, KLF, AMF, Fritid, SBN, LEAB, LULEBO, LUMIRE, LHAB, RTJ, BUN, NFTC, SOC

Antal ■: LLT, MBN, Kult

Analys

Uppföljningen vid årets slut visar på ett stort kliv mot systematisk jämställdhetsintegrering av Luleå kommuns verksamheter och service till medborgare. Utifrån verksamheternas bedömning av aktiviteter har målet uppnåtts. Ytterligare fokus krävs för att resultat av insatser ska ge önskad effekt på kort och lång sikt.

Under år 2018 har vi börjat mäta, undersöka och analysera hur kvinnor, män, flickor och pojkar tar del av kommunens service och resurser, exempelvis via tilldelning av LOK-stöd och bostadsanpassningsbidrag, besökande på fritidsgårdar, tid i konsumentupplysning, deltagande vid medborgardialoger, synlighet i stadsarkivets utställningar, sponsring från kommunens bolag för att nämna några. Vi har också till viss del mål och resultatuppföljning uppdelat på kön, framförallt gällande elevhälsa och betyg. Flera nämnder har ställt upp realistiska mål om utjämning av sned könsfördelning i personalgrupper som exempelvis för förskola och i räddningstjänst.

Sammanfattningsvis är kommunen i en utvecklingsfas som handlar om att gå från aktivitetsuppföljning till resultatuppföljning på jämställdhetsområdet. En framgångsfaktor för systematisk jämställdhetsintegrering är just att verksamhetsresultat, personalstatistik och resursfördelning så långt som möjligt synliggör fördelning utifrån kön för att påvisa orättvisor. Genom analys av våra resultat kan nya mål och åtgärder formuleras som utjämnar skillnader och bidrar till ökad jämställdhet.

Mål: ● Öka andelen nyanlända, med fokus på kvinnor, som får ett arbete eller en studieplats i samhället, jämfört med 2016.

Huvudansvarig: AMF

Analys

Etableringsuppdraget då man räknas som nyanländ är ett statligt ansvar då den nyanlände under 24 månader får stöd av Arbetsförmedlingen. Målet är att andelen nyanlända som går till jobb eller studier ska öka från 38% till 42% år 2018.

I Luleå gick totalt 56,1% till arbete eller studier 90 dagar efter att de lämnat etableringsuppdraget vilket gör att målet nåtts 2018. (Jämför riket 43,6%) Det är dock fortsatt stora skillnader mellan kvinnor 33,3 %, respektive män 67,6 %, vilket fortsatt bör beaktas. Måttet är ett nationellt vedertaget jämförelsemått och mäter Arbetsförmedlingens utfall i Luleå. I vilken utsträckning Luleå kommun bidragit till måluppfyllelsen är svårt att avgöra eftersom vi inte registrerar deltagare i kommunala arbetsmarknadsåtgärder utifrån etnicitet.

Arbetet med målgruppen har dock hög prioritet. Antalet personer som lämnat etableringsuppdraget har dubblats sedan 2017 från 49 till 98 personer. Luleå kommun har tecknat ett avtal med Arbetsförmedlingen att utveckla yrkesspår för utrikesfödda. Utifrån avtalet har den kommunala Vuxenutbildningen skapat ca 50 studieplatser på yrkesutbildningar i bristyrken för de som läser svenska för invandrare och därmed möjliggöra ett snabbare inträde på arbetsmarknaden.

Flertalet förvaltningar och bolag har haft som målsättning 2018 att ta emot praktikanter ur målgruppen, det har gjorts språkstärkande insatser på exempelvis biblioteken och samverkan med civilsamhället har bedrivits bland annat med kommunalt avsatta integrationsmedel. Socialnämnden och KS-Arbeitsmarknadsförvaltningen under lång tid samverkat kring kommunala arbetsmarknadsinsatser. Under 2018 har totalt 50 nyanlända kvinnor erbjudits praktik/beredskapsanställning inom vård- och omsorgsverksamheter.

Socialförvaltningen rapporterar att 5 utrikesfödda kvinnor valt att påbörja omvårdnadsutbildning till följd av arbetsmarknadsinsats i deras verksamheter, medan flera har för avsikt att påbörja utbildning som startar 2019. Detta är en viktig källa till kompetensförsörjning i kommunala bristyrken.

Under 2018 har ca 120 personer avslutat en praktik eller haft en beredskapsanställning via KS-Arbeitsmarknadsförvaltningen i någon av Luleå kommuns förvaltningar eller bolag, Arbeitsmarknadsförvaltningens egna verksamheter undantagna. Av dessa bedöms knappt hälften ha utländsk bakgrund. Av andelen som vi bedömt som utrikesfödda har 22% har gått till arbete och 18% till studier vilket är mycket goda resultat. (Totalt för samtliga 120 personer var resultatet 27% till arbete och 9% till studier)

Eftersom det i förvaltningarnas och bolagens analyser av måluppfyllelsen främst är beskrivet antal som gjort praktik eller haft beredskapsanställning i kommunen är det svårt att avgöra hur många av dessa som faktiskt fått ett arbete eller studieplats som en direkt effekt av insatsen.

KS-Arbeitsmarknadsförvaltningen har i viss mån brustit i att utveckla en dialog kring detta kommunfullmäktigemål under 2018 i syfte att nå en bättre samordning och uppföljning av hela kommunkoncernens insatser och dess effekter.

Som en åtgärd inför 2019 kommer KS-Arbetsmarknadsförvaltningen att utveckla ett nytt arbetssätt med de berörda medaktörerna till dialog och ytterligare samverkan kring målet. En viktig aspekt för måluppfyllelsen är naturligtvis de utrikesföddas etablering på arbetsmarknaden och därmed minskade kostnader för kommunens ekonomiska bistånd. En annan aspekt och motivationsfaktor för ytterligare samverkan är kommunens framtida kompetensförsörjning. KS-Arbetsmarknadsförvaltningen avser att vara en viktig länk mellan våra målgrupper och behovet av arbetskraft i kommunkoncernens förvaltningar och bolag.

Mål: ■ Till 2019 ska klimatpåverkan från verksamheternas egna resor minska med minst 20 % jämfört med 2016

Huvudansvarig: Alla för sin del

Antal ●: AMF, RTJ, LEAB, LULEBO, LLT, Fritid, MBN, SOC, SBN, NFTC, Kult

Antal ■: LUMIRE, KSAM, KLF, BUN, LHAB

Analys

Målbedömningen är att målet inte kommer att nås 2019. Förvaltningarna och de kommunala bolagen har minskat utsläppen men inte i den grad som behövs för att nå målet.

Kulturförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen samt Luleå Energi AB, Luleå Lokaltrafik AB och Lumire AB är de verksamheter som har bästa måluppfyllelse, om deras minskningar fortsätter kommer de att nå målet. För Luleå Lokaltrafik AB och Lumire AB har användningen av HVO gett stora minskningar, dock kommer bränslet inte att vara tillgängligt för 2019. Där kommer resultatet att försämrats.

För kommunens egna tjänstefordon har utsläppen minskat dock kunde resultatet ha varit mycket bättre eftersom biogasfordonen har tankats med bensin istället för biogas (ca hälften av bränslemängden som har använts är bensin). För att förbättra detta behövs instruktioner till förarna samt på sikt ytterligare ett tankställe. Andelen elfordon kommer att öka, för att införa detta behövs en utbyggnad av laddstationer och även fler väderskyddade parkeringar. För att nå målet behövs biogasfordon som tankas med biogas samt elfordon.

Hyrbilsanvändningen visar en minskad sträcka. Hyrbilarna behövs framförallt när tjänstefordonen är på service. Hyrbilsanvändningen bedöms kunna minskas med ett mer samordnat resbehov.

Privatbilsanvändningen minskar fortfarande sett till sträcka. Ytterligare minskningar bedöms möjliga.

Totalt sett har utsläppen från de långväga resorna minskat något, men bedömningen är att målet inte kommer att nås. För de långväga resorna visar verksamheterna olika resultat. För de som minskat sina utsläpp tydligt verkar 2018 ha varit ett år då ett större antal resor inte har genomförts jämfört med 2017. Detta beror bland annat på att utbildningar och konferenser inte har skett under 2018, men kommer troligen att genomföras 2019. Om dessa resor kan genomföras med tåg i högre grad kommer inte utsläppen att öka. Några verksamheter har ökat utsläppen, vilket beror på ett ökat antal resor utrikes. Trenden är att internationella samarbeten kräver resor i högre grad än tidigare.

Mål: ■ Andelen pojkar respektive flickor i årskurs 7 per skolområde med godkänt betyg (A-E) i samtliga ämnen ska öka, jämfört med vt 2016

Huvudansvarig: BUN

Analys

Barn- och utbildningsnämnden anger att målet inte uppnåtts sett till det faktiska resultatet. Andelen elever med godkända betyg i alla ämnen i årskurs 7 har minskat sedan 2016 men ökat något i jämförelse med våren 2018. Socialnämnden färgsätter med grönt för året och inom ramen av nämndens uppdrag kopplat till målet och det arbete som genomförts under året.

I åk 3 och de nationella proven i matematik verkar den nedåtgående rörelsen gällande kunskapsresultat ha vänt och är på väg uppåt. I åk 6 sjunker andelen elever med godkända betyg (A-E) i alla ämnen över tid. Behörighet till gymnasiet är svagt nedåtgående alternativt utplanande.

Låga kunskapsresultat med variationer mellan åren kan till viss del förklaras av de socioekonomiska faktorerna. Andelen behöriga lärare minskar och ett antal skolor har problem med att bemanna med behöriga lärare. Specialpedagoger saknas på några skolor vilket kan påverka resultaten. Prioritering av lärarekrytering pågår inom ramen för projektet Skolpaketet. Ett tydligt samband mellan frånvarorapporteringsgrad, elevers ogiltiga frånvaro och kunskapsresultaten kan utläsas. Rutiner för frånvaro pågår som utvecklingsarbete.

Grundskolan har i det systematiska kvalitetsarbetet prioriterat följande utvecklingsområden:

- Tillgänglig utbildning med utgångspunkt i SPSMs Tillgänglighetsmodell som omfattar fysisk, social och pedagogisk lärmiljö
- Undervisningens kvalitet
- Digitalisering

Genom dessa förväntas en god resultatutveckling där tidiga insatser, flexiblare anpassning av undervisningen utifrån elevernas behov och ökad upplevd trygghet och studiero samt minskad upplevd stress är nyckelfaktorer. Projektet inkluderande och tillgängliga lärmiljöer - för elever med funktionsnedsättning har startat 2018 och beräknas pågå under tre år, fram till och med 2020. Projektet finansieras med stöd från Specialpedagogiska skolmyndigheten och vänder sig till samtliga grundskolor under treårsperioden. Genomförande sker i samverkan med Centrala elevhälsan där expertkunskaper finns. En projektledare avsedd för att stötta och driva processerna är rekryterad. Första året ligger fokus på de nya skolor som ska byggas i Gammelstad samt på Bergnäset. Förväntat slutresultat är ökad likvärdighet, ökad kompetens, ökad måluppfyllelse samt ökad skolnärvaro.

Verksamhetens kapacitet att omhänderta klagomål och synpunkter har ökat då färre skolinspektionsanmälningar görs. Grundskolan utvecklar rutiner för att öka lärandet i syfte att förbättra utbildningen genom en förbättrad klagomåls- och synpunktshantering.

Projektet samverkan i praktiken är avslutat och arbetet med frånvaro har övergått till en reguljär verksamhetsutveckling i grundskolan.

Rutin för orosanmälan mellan Socialförvaltning och Barn- och utbildningsförvaltning är

framtagen. Arbetet för att öka antalet elever som får sina behov av studiehandledning på modersmål är igångsatt.

Samverkan med skolan och elevhälsan, gällande bl.a. orosanmälningar har Fredamottagningen tillsammans med Föräldrasupporten till skolor genomfört information i temat. Arbetet har även genomfört med syfte att motivera familjer att ta emot stöd och därmed inleds fler utredningar och Samordnad Individuell Plan (SIP) möten.

Antalet SIP och Norrbuss ökar vilket är glädjande för samverkan kring den enskilde ungdomen/barnet. Totalt har 18 män/pojkar och 17 kvinnor/flickor haft SIP år 2018. Statistiken för antalet SIP år 2016 var sex män/pojkar och två kvinnor/flickor. År 2017 hade 19 män/pojkar och 20 kvinnor/flickor haft SIP.

När det gäller Norrbuss har totalt 11 kvinnor/flickor och 29 män/pojkar varit aktuell för Norrbuss år 2018. I jämförelse med tidigare år visar statistiken att år 2017 var 13 kvinnor/flickor och 20 män/pojkar aktuella för Norrbuss. År 2016 var två kvinnor/flickor och en man/pojke aktuella för Norrbuss.

Samordningsansvaret för Vi 6 och 4-möten kommer från och med årsskiftet ligga hos socialförvaltningen och nämnden satsar på främjande/förebyggande arbete där "trendspaningen" som ingår i 4-möten är en viktig del. I slutet av 2018 har ett nytt arbetssätt prövats utifrån trendspaningen gällande gängbildning inom lägre åldrar, där socialtjänst, skola och polis diskuterar insatser på selektiv nivå.

Mål: ● Trygghet, välbefinnande och delaktighet ska öka hos Luleå kommuns äldre befolkning

---

Huvudansvarig: SOC

Analys

Under året har aktiviteter genomförts med att öka tryggheten, välbefinnandet och delaktigheten för den äldre befolkningen i Luleå och målet bedöms därmed uppnått. Det handlar om exempelvis om tillgängliga mötesplatser, service, samt att skapa förutsättning för och tillhandahålla säker, trygg och tillgänglig trafikmiljö för Luleåborna. Bland annat har 2000 äldre fått besök och information om brandskydd och säkerhet i hemmet, samt ett fortsatt arbete med tillskapande av trygghetsboenden, där det under 2019 öppnas ett på Bergnäset.

I dagsläget ser inte socialnämnden att behovet av vård- och omsorgsboendeplatser har minskat efter satsningen på Trygghetsboenden, men planeringen blir effektivare för hemtjänsten med mindre färdtider då många brukare bor i varje hus.

Socialnämnden har tillsammans med Region Norrbotten upparbetade rutiner med syfte att öka tryggheten för hemsjukvårdspatienter via projektet Hemsjukvårdsteam. Varje geografiskt område inom vård och omsorg har upprättat utvecklingsplaner gällande sammanhållna vård och omsorg med brukaren i fokus. Resultat och analys av enkät till hemsjukvårdspatienter gällande upplevelse av trygghet kommer att ske under första kvartalet 2019, därmed kan inget resultat på upplevelsen presenteras. Projektet kommer fortsätta under 2019 för att utöka samarbetet gällande hemsjukvårdspatienter på fler hälsocentraler. I fortsättningen kommer det även ske test av digital teknik hos fokuspatienter.

Under 2018 har ett förändrat arbetssätt upprättats i samverkan med Region Norrbotten gällande samverkan vid utskrivning från sjukhus för en anpassning till den nya lagstiftningen "Min plan". Ett multiprofessionellt utskrivningsteam arbetar med daglig styrning gällande personer som är medicinskt färdigbehandlade från Sunderby sjukhus. Det nya arbetssättet visar ett positivt resultat i form av att antal dygn som patienter är kvar på sjukhuset när de är medicinskt färdigbehandlade har minskat till 282 dygn under perioden 180101 - 181218, jämfört med 2017 samma period där summan var 2187 dygn. Projektet har vunnit lilla priset för IT i vården (delas ut av Computer Sweden och Dagens Medicin) som en utmärkelse för att Norrbotten är föregångare i landet gällande arbetssättet att den samordnade planen kan läsas av berörd person via sjukvårdsupplysningen 1177.

Resursteamet finns tillgängliga för brukare i ordinärt boende för att trygga och säkra brukare som bor kvar hemma men med hjälp av utökad hjälp av hemtjänst. Resursteamet förstärker i hemtjänsten och en kompetensöverföring sker i och med att resursteamet och hemtjänsten jobbar tillsammans.

I oktober 2018 startade projekt Äldresupport som syftar till att äldre ska få stöd att bibehålla en trygg, säker och aktiv vardag i hemmet, innan deras behov av insatser från socialtjänsten ökar. Äldresupporten erbjuder förebyggande insatser till personer med få insatser från kommunen. Vid 2018 års utgång har det hittills genomförts sex förebyggande hembesök samt flertal telefonsamtal. Fem personer har fått stöd för att ta sig till öppna verksamheter samt arbete pågår med att få ihop personer till gruppträffar. Projektet pågår fram till maj

2019. Som ett ytterligare komplement för brukares trygghet i ordinärt boende finns trygghetskamera. För dem som bedömts ha behov av tillsynsbesök, men inte vill/inte har behov av fysiska tillsynsbesök, erbjuds trygghetskamera. Under 2018 har totalt 51 kameror installerats hos dem som har behov av tillsyn, men valt att få det via en kamera. Totala antalet är fördelat på 41 kvinnor och 11 män. Det totala antalet motsvarar också det mål som sattes upp för 2018. Under 2019 är målet att ytterligare 60 trygghetskameror ska installeras.

Under senare delen av 2018 har ett införande av GPS larm påbörjats. Brukare inom ordinärt boende med kognitiv svikt och som är fysiskt rörlig, ex. utomhus, har möjlighet att använda sig av en GPS som är placerad på personen, samt med att larm som går till aktuell hemtjänstgrupp. Hittills är ett larm driftsatt. Projektet ska utvärderas i maj 2019.

I den nationella mätningen "vad tycker äldre om äldreomsorgen" 2018 visas ingen ökning från föregående år i resultatet i frågan om upplevelsen av trygghet i ordinärt boende. 2019 års mätning kan rimligtvis visa mer då det vid årets mätning under första kvartalet hade installerats få trygghetskameror.

För att öka trygghet och delaktighet ska en samordnad individuell plan upprättas för personer som har behov och i den planen ska personens mål upprättas tillsammans med professioner som behövs från både Luleå kommun samt Region Norrbotten. Under året har antal upprättade samordnade individuella planer ökat med 94 % jämfört med 2017. Antalet 2017 var 23 och antalet under 2018 har varit 245.

Omvärld

I en global värld i ständig förändring krävs samhällen som är robusta och klarar av förändringar. Dessa är ofta snabbare än tidigare och svårare att förutse. Det gäller många olika områden. Exempelvis ekonomiska konjunktursvängningar, klimatförändringen, tillgång till energi, konsekvenser av en åldrande befolkning, ett ökande utanförskap etc. För att klara av att möta dessa förändringar behövs ny kompetens, riktade satsningar och att vi är förberedda på det oväntade. En av de viktiga ingredienserna i ett robust samhälle är mångfald inom alla hållbarhetsdelar, social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet.

Följande rubriker beskriver några viktiga omvärldsfaktorer som påverkar Luleå och i framtiden kan komma att påverka Luleås möjligheter att nå en hållbar utveckling.

Stigande förväntningar på välfärden

Förväntningarna på välfärdstjänsterna ökar när människors ekonomi förbättras samtidigt som informationen och kunskapen ökar. Ny teknik har skapat nya arenor vilket skruvar upp förväntningar på tillgänglighet och snabbhet. Kostnaderna i kommunerna ökar snabbare än befolkningsutvecklingen vilket gör att kommunerna ska erbjuda samma eller fler tjänster samtidigt som pengarna minskar.

Åtgärdsförslag

- Tydlighet om vilket kärnuppdrag kommunen har och nivån på det vi erbjuder
- Utveckla nya innovativa former för möten med medborgare, så att man också kan tycka till utan fysiska möten
- Hantera de som ropar högt med tydlig information om varför man inte får som man vill
- Hitta samverkan med civila samhället
- Se över arbetssätt och former

Ökad polarisering

De ekonomiska klyftorna har ökat i Sverige sedan 80-talet, vilket också är en global trend. Samhället blir också mer ojämlikt då skillnaderna ökar mellan olika grupper så som sammanboende eller ensamstående, förvärvsarbete och arbetslösa, storstad och landsbygd, inrikes födda och utrikes födda. Det har också skett en polarisering av människors tillgång till möjlighet att " hitta sitt sammanhang " och det finns en skillnad i bildning och förståelse för andra människor. Information och kunskap sker mer och mer målgruppsinriktat vilket också minskar chanserna för inkludering.

Åtgärdsförslag

- Fokusera på ökad jämlikhet
- En kommunbudget med sociala investeringar som utgångspunkt
- Säkerställa att vår kommunikation bidrar till att minska polarisering, förklarar helheter och sammanhang
- Fysisk planering med jämlikhet i fokus
- Politiker som mer tydligt kommunicerar de utmaningar som finns för att nå jämlikhet
- Skapa en medvetenhet om vad som ökar klyftorna och var klyftorna ökar

Hårdare konkurrens om kompetens

Många kommuner har svårt att rekrytera vissa yrkesgrupper. Konkurrensen är stenhård och det kan många gånger vara svårt att behålla sina medarbetare eftersom det är lätt att flytta vidare till mer attraktiva jobb inom närområdet. Detta pressar upp löner och personalomsättning. Rekryteringssvårigheterna har lett fram till att kommunerna nu måste se över sin arbetsorganisation och vem som göra vad på arbetsplatserna.

Åtgärdsförslag

- Hitta arbetskraftsreserven (nyanlända med flera) som inte används och göra den användbar
- Ta ett eget ansvar för kompetensutveckling bland anställda
- Se till att fler kan klara av att använda ny teknik och digitalisera
- Granska och ifrågasätta våra uppdrag, gör vi rätt saker och på rätt sätt
- Starta partnerskap med civila samhället
- Mer flexibla tjänster, deltidsmöjligheter, för att behålla kompetens och vara attraktiva

Ökad effektivitet med ny teknik

Teknikutvecklingen är en stark övergripande förändringskraft. Digitaliseringen och artificiell intelligens (AI) kommer att påverka hela vårt samhälle och förändra det i grunden. Digitalisering erbjuder stora möjligheter och är ett viktigt verktyg för att möta ökade krav på kommunal verksamhet, men det finns också risker.

Åtgärdsförslag

- Arbeta samordnat med ny teknik och inte ta fram egna lösningar för den egna verksamheten
- Fokus på säkerhetsfrågor när ny teknik införs
- Vara tydlig när vi tar fram lösningar så att vi visar vad vi vill uppnå (effekthemtagning)
- Bygga strukturer för hur vi arbetar med innovationer och förändringar

Grunden för ekosystemtjänster urholkas

Ekosystemtjänster kallas de "gratis-tjänster" som vi får från ekosystemen. Det kan handla om direkta tjänster som mat, bränslen och indirekta som frisk luft, rent vatten men även de kulturella och estetiska värdena som rekreation, andlighet, historia. Vi är helt beroende av att dessa tjänster finns och kan leverera värden. Exempelvis om ekosystemtjänsten pollinering tas bort för att bina försvinner så har vi svårt att få den mat som vi behöver.

Åtgärdsförslag

- God samhällsplanering som bevakar grönområden
- Kommunikation som visar på beroendet av ekosystemen
- Alla beslutsunderlag har hållbarhetsanalys
- Lyfta frågan så att den attraktiva kommunen stärks
- Bevara odlingslandskapet och gynna närproducerat
- Fortsätta sköta vår egen skog och grönområden på ett bra sätt

Resandet och trafiken ökar

Under lång tid har transportarbetet ständigt ökat. Arbets- och studiependling sker över längre avstånd och våra fritidsresor sker oftare samt längre bort. Alla transportslag bidrar till ökade krav på utrymme som inte finns i staden. Luleå är en transportnod med hamn och flygplats som är utpekade regionala och nationella intressen.

Åtgärdsförslag

- Tydligare arrangera res fria möten och konferenser
- Organisera för nya infrastrukturer, ex laddstationer, snabbcykelvägar
- Göra tidiga mobilitetsinsatser för elever och föräldrar
- Säkerställa att utrymme finns för ökad kollektivtrafik och gång/ cykeltrafik
- Tydliga mål om hållbart resande på verksamhetsnivå
- Tekniska lösningar för samåkning

Graden av självförsörjning minskar

Ökade geopolitiska hot har lett till en debatt kring hur Sveriges livsmedelsförsörjning ser ut. Det är viktigt att bli mer självförsörjande av mat.

Åtgärdsförslag

- Göra fler lokala inköp av närproducerat
- Hantera krav på service med innovationer och nya lösningar i samverkan med lokala resurser
- Leta externa medel som finansiering och stötta initiativ
- Fokusera på näringslivsutveckling på landsbygden, använd vårt kommunala näringslivsbolag

Klimatet förändras snabbare

Senaste rapporten från den internationella forskarpanelen har tydliggjort att utvecklingen är mer allvarlig och går snabbare än de prognoser som tidigare gjorts. Speciellt på norra halvklotet, där vår kommun ligger, har temperaturen höjts mer än beräknat. Forskarpanelen har också betonat att tiden för att vidta åtgärder som håller uppvärmningen under 1,5 grader har krympt till bara 10 år.

Åtgärdsförslag

- Minska arbetspendling på olika sätt, arbeta hemma eller närmare hemmet
- Aktiviteter som förändrar resandet
- Mer vegetarisk kost
- Bromsa ökande krav på inomhusytor och hitta mer flexibel användning av befintliga lokaler
- Påverka utvecklingen av tågtrafiken
- Organisera vår beredskap för klimatförändringar, både långsamma och akuta
- Skapa systematik och organisation för klimatfrågorna
- Agera som motor för omställningen i samhället och få med sig andra aktörer

Det oacceptabla blir rumsrent

Den ökande nationalismen och politiska populismen är tydlig såväl internationellt som nationellt. Globalisering och nya kommunikationstekniker har underlättat en snabbare spridning av inte bara information utan också desinformation med olika bakomliggande syften.

Åtgärdsförslag

- Nya former för delaktighet och inflytande för unga
- Kommunen som en motkraft som modererar samhällstonen
- Använda ett individuellt perspektiv, rikta inbjudningar till personer för att få deltagande
- Nyttja elevråden för information och dialog, samarbete och utveckling av Säkerhetsarbetet

Samhällsekonomi

Den svenska ekonomin har utvecklats synnerligen starkt under de senaste åren. BNP i Sverige växte 2015 och 2016 med knappt 4 procent per år och för 2017 med drygt 3% och för 2018 drygt 2%. Åren av hög tillväxt ligger dock bakom oss och toppen är passerad vilket varit tydligt under en längre tid. Konjunkturen avmattas nationellt och globalt och en stram inhems arbetsmarknad utgör också ett hinder för fortsatt tillväxt. Inbromsningen var tydlig från kvartal 3 2018. Prognoserna för BNP-tillväxt under 2019 och 2020 är dock fortfarande goda om än i en lägre takt. Det handlar mer om en inbromsning mot en normalkonjunktur än att vi går in i en lågkonjunktur. En lägre ökningstakt för BNP inför 2019–2020 är ändå en realitet.

Den enskilt största faktorn bakom en lägre BNP-tillväxt är en förväntad nedgång i bostadsbyggandet. Dynamiken framöver mellan byggandet, bopriserna och hushållens ekonomi utgör en osäkerhet men den stora ökningen av bostadsbyggandet bedöms ligga bakom oss. Inflationstakten bedöms ligga nära det nationella 2%-målet. Det innebär på sikt en förstärkning av kronkursen och att räntan kommer att höjas stegvis. Det extremt låga ränteläget kommer antagligen att återgå till ett mer normalt läge under de kommande åren. Bedömaren räknar med kraftigt stigande ränteutgifter för hushållen och successivt ta en större andel av inkomsterna i anspråk. Den svenska högkonjunkturen syns bäst på arbetsmarknaden. Sysselsättningen och arbetskraftsdeltagandet är mycket högt men bedöms minska över tid i takt med att konjunkturen avmattas. Arbetskraftsdeltagandet går från överutnyttjande till ett mer normalt nyttjande. En sådan utveckling innebär också en lägre ökningstakt av skatteunderlaget än vi tidigare vant oss vid.

Efter några starka år blir det ekonomiska läget alltmer ansträngt för landets kommuner. 2019 bromsar ökningen av skatteunderlaget in och kommunerna utsätts för ett starkt demografiskt tryck. Några nationella reformer lanseras som enligt SKL medför att kommunerna belastas med ytterligare 2 mdkr. Kommunerna generellt sett arbetar dock hårt med effektiviseringar och räknar totalt sett att 2019 ska kunna klaras. För perioden 2020 och framöver är läget tyngre. Starkt demografiskt tryck och fortsatt långsam ökning av skatteunderlaget innebär ett fortsatt tryck på betydande effektiviseringar i kommuner och landsting. För åren 2019–2020 räknar SKL med sjunkande resultat i kommunerna. SKL kritiserar regeringen för att inte beakta finansieringsprincipen vid införande av nya reformer och menar att glappet i kommunernas finansiering av välfärden är i storleksordningen 40 mdkr.

Befolkning och sysselsättning

Sysselsättningsutveckling

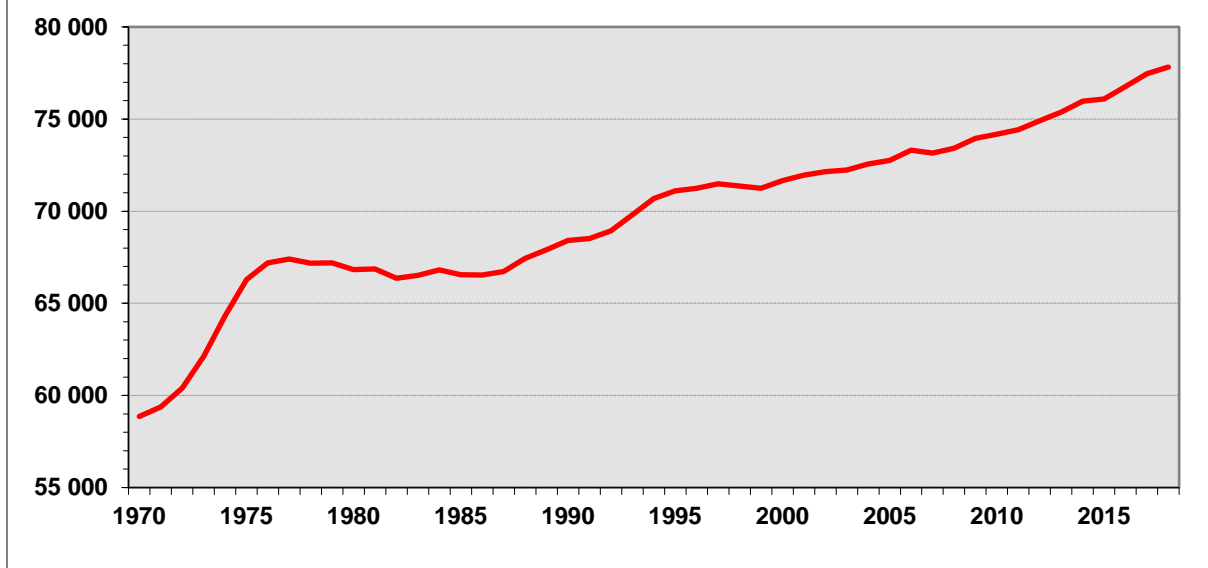
Arbetsmarknadsläget i Luleå är fortfarande gynnsamt och under 2018 har det skett en fortsatt minskning av den totala arbetslösheten i Luleå. Andelen inskrivna individer vid Arbetsförmedlingen har under året minskat med 0,1 procentenheter jämfört med samma period föregående år. Andelen öppet arbetslösa individer och i programaktiviteter ligger på 6,4% i Luleå jämfört med 7,0 % i riket december 2018. En hög konjunktur under 2018 hade till följd att efterfrågan på arbetskraft ökade inom flertalet branscher och sysselsättningen förväntas öka även under 2019. En betydande utmaning inom den offentliga sektorn är kompetensförsörjningen. En av Luleås största utmaningar för att inte hämna tillväxttakten är att möjliggöra och tillgodose en ökad och optimal kompetensförsörjning. Arbetslösheten är fortsatt låg men det finns betydande skillnader mellan olika grupper. Nyanlända med svag utbildningsbakgrund, unga som inte fullföljt sin gymnasieutbildning, funktionshindrade och långtidsarbetslösa mellan 55–65 år har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden trots stor efterfrågan på arbetskraft. Däremot är andelen utrikesfödda som går till arbete eller studier 90 dagar efter etableringen mycket hög i Luleå jämfört med riket. Dock är det fortfarande betydligt färre utrikesfödda kvinnor än män som etablerar sig på arbetsmarknaden.

Befolkningsutveckling

Luleås befolkning ökade under 2018 med 362 personer till 77 832 invånare vid årsskiftet. Befolkningsökningen i Luleå kommun beror av att både födelse- och flyttnetto är positivt. Födelsenettet för 2018 är plus 65 personer. Det föddes 755 barn under året vilket är 1 färre födda jämfört med föregående år. Dödstalet har minskat med 37 personer till 690. Flyttsiffrorna visar att Luleå kommun under 2018 hade ett positivt flyttnetto med plus 297 personer. Det flyttade in 107 personer färre än under 2017, utflyttningen var högre, plus 266 personer.

Enligt prognosen för 2018 så skulle befolkningen öka med 600 personer. Kommunen skulle ha ett födelsenetto på plus 58 personer och flyttnettot skulle bli plus 542 personer, men det visade sig att prognosen inte har hållit, den blev betydligt mer negativ. Födelsenettet blev dock högre än prognosen medan flyttnettot har blivit betydligt lägre under 2018. Inflyttningen har minskat och utflyttningen har ökat betydligt. En närmare undersökning av siffrorna för 2018 visar att det framförallt barnfamiljer som flyttar från kommunen. Befolkningen i Luleå har i genomsnitt ökat med nära 400 personer per år sedan kommunsammanslagningen 1970. Den stora befolkningsökningen skedde i början av 1970-talet, då ökade befolkningen med mer än 1 000 personer per år. Då växte det upp fyra nya stadsdelar, Hertsön, Björkskatan, Porsön och Hammaren. Sedan stannade befolkningsökningen upp och under en 10-årsperiod mellan 1977 och 1986 stod befolknings-siffrorna i princip stilla. Från och med 1987 har sedan befolkning ökat nästan varje år fram till idag, med i genomsnitt drygt 353 personer per år. Årets befolkningsökning är i princip lika med detta snitt.

Befolkningsutveckling 1970-2018

Attraktiv arbetsgivare

Tillsammans skapar vi livskvalité för medborgare i vår kommun och som medarbetare gör du skillnad för människor varje dag. Luleå kommun vill behålla, rekrytera, attrahera och utveckla sina medarbetare. En ständig utveckling av vår organisation och våra arbetsätt är viktigt för att på bästa sätt kunna förverkliga verksamheternas mål. När vårt förhållningssätt utgår från vår gemensamma värdegrund, skapar det förutsättningar för kommunen att vara en attraktiv arbetsgivare. Luleå kommun har en HR-strategi för att tydliggöra en gemensam målbild för arbetet med medarbetare och organisation.

Luleå kommun har ca 6 900 medarbetare; (exkl. bolagen) med 300 olika befattningar. Av medarbetarna är 59 % akademiker, 79 % kvinnor och medelåldern är 47 år.

Gemensam värdegrund

Luleå kommuns värdegrund är **engagerade, ansvarstagande, kompetenta** och genom ett medskapande förhållningssätt på arbetsplatserna levandegörs värdegrunden. Värdegrunden har betydelse för hur omgivningen uppfattar Luleå kommun som helhet och med gemensamma krafter skapar vi ett gott liv i Luleå.

Ledarfilosofi

Luleå kommun har antagit en ny ledarfilosofi som anger att våra ledare är tydliga, värdeskapande, utvecklande och modiga. Det är egenskaper som ger avtryck i alla våra verksamheter. Till detta har också ett nytt program för ledarutveckling tagits fram.

Kompetens

Under 2017 togs en Kompetensförsörjningsrapport fram och en sammanfattning av de faktorer som påverkar kompetensförsörjningen 2018–2020 för Luleå kommun som arbetsgivare.

Kompetens innebär att ha motivation och kunskap som skapar handlingsförmåga i relation till vad uppdraget kräver. Alla förvaltningar arbetar med kompetensutveckling utifrån verksamhetens behov och utmaningar och alla medarbetare ska ha en individuell kompetensutvecklingsplan. Vi arbetar med kompetensbaserad rekrytering som gör rekryteringsprocessen bättre och integrerar diskrimineringsgrunderna på ett naturligt sätt. Det stora rekryteringsbehovet förutsätter en bra planerad och genomförd introduktion som ger alla nya medarbetare goda möjligheter att klara sitt uppdrag.

Lön och förmån

Lön och förmåner är verktyg för att behålla och attrahera rätt kompetens samt styra verksamheten mot uppsatta mål. En lönestrategi för åren 2016–2018 har angett inriktningen för kommunens lönepolitik och utvecklingsområden inom lönebildningen. Förståelse för

individuell lön, lönespridning, nytt arbetssätt för central lönesättning vid nyanställning och utvecklad lönekartläggning har varit områden i fokus. Aktiviteter för att stärka dessa områden har genomförts i enlighet med strategin. Prioriterade grupper i löneöversynerna 2016–2018 har varit lärare, socialsekreterare, sjuksköterskor, förskolechefer, rektorer, chefer inom stöd/vård/omsorg och integration samt konkurrensutsatta specialister. Lärarnas löneöversyn 2018 blev klar först i december på grund av försenad avtalsrörelse.

En handlingsplan med aktiva åtgärder för jämställda löner 2018–2020 togs fram som ett resultat av lönekartläggning 2017. Exempel på åtgärder är särskild lönesatsning på vårdbiträden, barnskötare, elev- och fritidsassistenter, kockar och bistånds-/LSS-handläggare. Satsningen påbörjades inom 2018 års löneöversyn. Lönekartläggning för 2018 genomförs under första kvartalet 2019.

Under det gångna året har en Lönepolitisk handlingsplan för åren 2019–2020 arbetats fram och antagits. Liksom tidigare lönestrategi innehåller den fokusområden och lönepolitiska ställningstaganden, varav några liknar dem i föregående strategi. En film som visar ett lönesamtal i kommunen har tagits fram i samarbete mellan arbetsgivaren och Kommunal. Filmen syftar till att ge ett konkret exempel som inspiration för chefer och medarbetare i den årliga löneöversynen.

Arbetsmiljö och hälsa

Genom ett systematiskt arbetsmiljöarbete och ett medskapande förhållningssätt skapar vi tillsammans den goda arbetsmiljön, där alla ser helheten, känner arbetsglädje och trygghet. Vid utveckling av verksamheten ska arbetsmiljön beaktas utifrån både ett förebyggande och ett hälsofrämjande perspektiv. Rehabilitering sker via tidiga insatser.

För att tydliggöra riktningen för Luleå kommuns arbetsmiljöarbete har ett nytt förslag på personal-/arbetsmiljöpolicy tagits fram under 2018 och ett remissarbete pågår. I början av året fattades också beslut om att införa systemstödet SARA för stöd i arbetsmiljöarbetet, införandet avvaktas ny version av systemet. Som en del i kommunens digitaliseringsarbete har e-learningutbildningar tagits fram för systemen Adato och Lisa. Under 2018 har också hantering av elevhändelser flyttats in i systemet Lisa.

De kommunövergripande rutinerna för systematiskt arbetsmiljöarbete har uppdaterats med ett tydligare samband mellan perspektiven främja, förebygga och rehabilitera. Exempelvis har rehabiliteringsrutinen uppdaterats utifrån de nya kraven om plan för återgång i arbete. Ett annat exempel är det arbetsplatsnära upplägg som har utarbetats i syfte att förbättra stödet till chefer i arbetsmiljöarbetet och som består av:

- reviderade rutiner för undersökning/riskbedömning av fysisk arbetsmiljö samt organisatorisk och social arbetsmiljö (OSA).
- rutin och stödmaterial för arbete med OSA-mål.
- informations- och dialogmaterial i arbetsmiljöfrågor för arbetsplatsträffar.

Arbetet med hälsofrämjande arbetsplatser har fortsatt under 2018 och totalt diplomerades 12 arbetsplatser som hälsofrämjande. Den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet är i vanlig ordning genomförd under oktober.

Framtidens arbetskraft

För att skapa nyfikenhet, öka kunskapen om kommunen och locka personer att söka arbete deltar kommunen i många olika arrangemang. Personer kan följa "Jobba i Luleå kommun" på Facebook, där kan man se jobbbannonser och artiklar om hur det är att jobba inom kommunen. I augusti deltog kommunen på Nolle-mässan vid LTU och hälsade nya studenter välkommen, samt visade på möjligheterna att arbeta extra i våra verksamheter. Under våren har studenter träffat kommunen på LARV, Uniaden, Hotspot i Karlstad, Uppsala universitet, Skoljobbsmässa i Stockholm. Kommunen har också träffat unga och arbetssökande på två mässor i Luleå. Kommunen är med i den marknadsföring som görs via Luleåregionen, samt samarbetar med de andra kommunerna inom Luleåregionen. På www.lulea.se finns en särskild sida för studenter gällande exjobb och praktik.

Medarbetarstipendium

Luleå kommun vill uppmuntra och premiera engagerade och motiverade medarbetare som är stolta över sitt arbete. Medarbetarstipendiet har instiftats för att synliggöra kvaliteten och det goda arbetet som utförs i kommunens verksamheter. Stipendiet ska användas för aktiviteter i utvecklingssyfte.

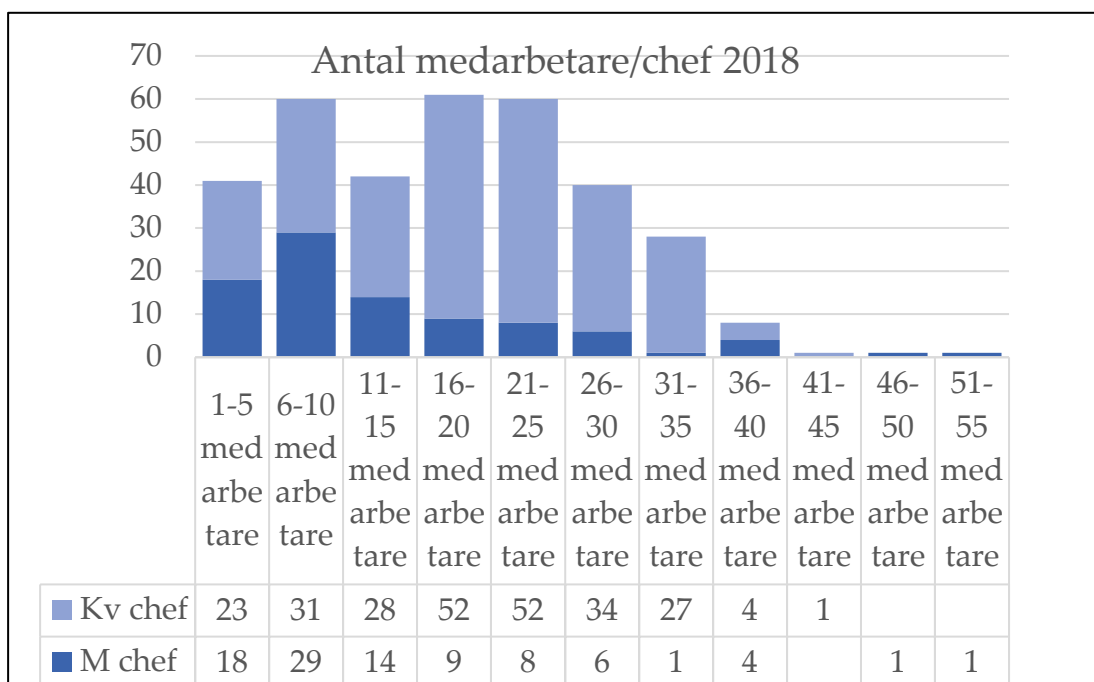
Medarbetarstipendiet 2018 tilldelades Försörjningsenheten vid Socialförvaltningen.

Årets ledare 2018

Priset som årets ledare 2018 tilldelades Anna Fors Socialförvaltningen.

Statistik

Antal anställda och sysselsättningsgrad exkl bolagen					
Antal månadsanställda den 31 december	2014	2015	2016	2017	2018
tillsvidareanställda totalt	5 896	6 022	6 137	6113	6128
tv-anställda kvinnor	4 685	4 773	4 845	4852	4830
tv-anställda män	1 211	1 249	1 292	1261	1298
visstidsanställda totalt	664	652	733	737	749
visstidsanställda kvinnor	526	503	541	534	556
visstidsanställda män	138	149	192	203	193
Medelsysselsättningsgrad tillsvidareanställningar den 31 december 2017 (%)					
tillsvidareanställda totalt	98,2	98,4	98,5	98,7	98,8
tv-anställningar kvinnor	98,0	98,2	98,3	98,5	98,7
tv-anställningar män	99,2	99,2	99,3	99,5	99,4
Frisktal i Luleå kommun exkl. bolagen					
Frisktalet avser andel medarbetare (%) som varit frånvarande p g a sjukdom mindre än 8 dagar under året					
	2014	2015	2016	2017	2018
Luleå kommun totalt	66,0	64,6	66,0	64,1	66,0
Kvinnor			62,6	60,7	62,5
Män			77,8	75,1	77,4
Sjukfrånvaro i Luleå kommun exkl. bolagen					
Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetad tid					
	2014	2015	2016	2017	2018
Luleå kommun totalt	6,1	7,0	7,0	6,5	6,1
Kvinnor	6,7	7,8	7,9	7,2	6,7
Män	4,0	4,1	4,1	4,1	3,9
<i>Se även Personalstatistik Luleå kommun 2017 på lulea.se/arbete & karriär</i>					

Finansiell analys

Luleå kommun bedriver verksamhet i förvaltnings-, bolags- och stiftelseform. För att få en fullständig ekonomisk information om verksamheten upprättas en sammanställd redovisning. Koncernen Luleå kommun omfattar förutom kommunen med dess förvaltningar också aktiebolag. De största bolagen är Luleå Energi AB och Lulebo AB. Kommunkoncernens organisation och bolag framgår av organisationsschemat.

Årets resultat

Luleå kommun redovisade 2018 ett resultat på 79 mkr (462 mkr), vilket jämfört med 2017 var ett lägre resultat med 383 mkr. Förändringen jämfört med föregående år beror till största delen på den extra utdelning som gjordes från moderbolaget i koncernen 2017 om 410 mkr. Årets resultat motsvarade 1,8 % av kommunens skatteintäkter, statsbidrag och utjämning. Kommunens budget för 2018 byggde på ett resultat efter ombudgeteringar på -12 mkr, eller -0,3 % av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning.

Årets resultat för Luleå kommunkoncern uppgick till 144 mkr (186 mkr) vilket är 42 mkr lägre än föregående år. Förändringen beror främst på en ökad nettokostnad om 151 mkr som möts av ett förbättrat finansnetto om 19 mkr.

Resultatanalys 2018

I årets resultat för kommunen ingår en utdelning från moderbolaget i koncernen om 98,2 mkr. Exklusive de finansiella posterna blir verksamhetens resultat -31,8 mkr eller -0,7% av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning trots att de har ökat med 87,6 mkr jämfört med år 2017, en ökning med 2 %. Verksamhetens nettokostnader har ökat med 136 mkr eller 3,1% i jämförelse med föregående år vilket är orsaken till att verksamhetens resultat är negativt. Ökningen utgörs av en generell kostnadsökning över hela kommunen men beror till största del av löneökningar som ökat med 63 mkr (ökning med 2,6%). Nettokostnadsandelen dvs. verksamhetens nettokostnader i förhållande till skatteintäkter, statsbidrag och utjämning har ökat till 100,7%. Detta innebär att utvecklingen av skattenettet är mindre än verksamhetens nettokostnader. Nettokostnadsandelen behöver minskas kommande år för att klara flera av de för kommunen uppsatta finansiella målen och upprätthålla en god ekonomisk hushållning. Redovisas en nettokostnadsandel som ligger över 100 % har kommunen en negativ balans mellan löpande kostnader och intäkter. En nettokostnadsandel på 97–98 % kan betraktas som en god ekonomisk hushållning. Sett över en längre tidsperiod, ges kommunen bättre förutsättningar för att klara av att finansiera investeringar med en högre del av egna medel.

Kommunkoncernens totala omsättning uppgick till 2 835 mkr (2 633 mkr) med ett resultat efter finansiella poster på 181 mkr (226 mkr). Kommunkoncernens soliditet (se tabell) var vid årsskiftet 58 % (58 %). De totala investeringarna under året uppgick till 1 017 mkr (1 125 mkr). Förändringen beror främst på en ökad nettokostnad om 151 mkr som möts av ett förbättrat finansnetto om 19 mkr. Avkastningen på totalt kapital uppgår till 1,9 % för 2018 i jämförelse med 2,5 % 2017. Förändringen beror delvis på resultatet mellan åren.

Specifikation om koncernbolagens resultat framgår i förvaltningsberättelsen.

Finansnettot

Finansnettot i kommunens resultaträkning redovisar ett överskott på 111 mkr vilket är att jämföra med överskottet 2017 på 445 mkr. De stora överskotten under åren beror på utdelningar från moderbolaget i kommunkoncernen. Skillnaden mellan åren beror främst på en extra utdelning år 2017 om 410 mkr från Lulebos fastighetsförsäljning under 2016. Räntekostnader för extern finansiering ligger på samma nivå som 2017.

Verksamhetens budgetavvikelse 2018

Årets resultat i jämförelse med budget visade ett överskott på 91 mkr för kommunen. Överskottet förklaras främst av att nämnderna gick 57 mkr bättre än budget. Finansnettot var även bättre än budget med 29 mkr vilket främst beror på att räntekostnaderna blev 20 mkr lägre än planerat. Detta beror på att det externa finansieringsbehovet för investeringar inte blev lika högt som förväntat. Även Finansförvaltningen gick 44 mkr bättre än budget. Avvikelsen består främst av att medel avsatta för oförutsedda behov samt omstruktureringar inte har nyttjats. Detta möts dock av ett skattenetto som är 39 mkr lägre än budget. Mer detaljerad specifikation framgår av driftredovisningen i förvaltningsberättelsen. (länk)

2018 var ett bra verksamhetsår för Luleå Kommunföretag AB och dess dotterbolag. Koncernen som helhet visar ett starkt resultat, men två av koncernbolagen har fortsatt stora utmaningar med obalans i kostnads- och intäktsstruktur för respektive verksamhet. NFTC har i dagsläget en för låg totalvolym i sin verksamhet och LLT har en otillräcklig finansiering för det trafikhuvudmannaupdrag man har för Luleå Kommun. Koncernens konsoliderade omsättning ökade jämfört med föregående år och uppgår till 1 863,9 (1 765,5) mkr. Årets resultat sjönk dock något och uppgick till 166,0 (170,4) mkr.

I moderbolaget Luleå Energi AB:s fjärrvärmeverksamhet blev försäljningen något högre än budgeterat, framförallt beroende på att det första kvartalet var kallare än normalt. Samtidigt har bränslekostnaderna ökat, både som ett resultat av stigande bränslepriser och högre produktion under de kalla vintermånaderna i början av året. Som helhet föll resultatet för fjärrvärmeverksamheten ut i linje med förväntningarna. Försäljningen och resultatet i elhandelsverksamheten blev något bättre än budgeterat, bland annat beroende på stigande marknadspriser under året. En kall inledning på året följdes av en varm och torr sommar samt en mild höst med mindre vind än normalt, vilket medförde stigande el- och elcertifikatpriser. Även i moderbolagets övriga verksamheter, bland annat inom energitjänster, blev resultatet bättre än förväntat. Totalt landade resultatet i moderbolaget 7,5 mkr över budget.

För dotterbolaget Luleå Energi Elnät AB har 2018 fortsatt präglats av relativt många nyanslutningar, även om tillväxten bromsat in något jämfört med tidigare år. Det relativt stabila vädret i kombination med ett kontinuerligt förebyggande underhållsarbete, har medfört låga kostnader för driftstörningar under året. Uppdragsverksamheten uppvisade också ett bättre resultat än budgeterat, och totalt blev resultatet för bolaget 4,7 mkr högre än budgeterat.

Resultatet i Bioenergi i Luleå AB överträffade budget med 4,3 mkr. Hög tillgänglighet i anläggningen, en god råvarusituation samt kontinuerlig tillgång på torkgas, har inneburit att bolaget har kunnat slå nytt produktionsrekord under 2018.

För det gemensamt styrda bolaget Lunet AB blev utfallet för 2018 något svagare än förväntat och för intressebolaget LuleKraft AB i nivå med budget. Det samlade resultatet i koncernen för helåret 2018 blev 123,8 mkr, vilket är 15,7 mkr högre än budgeterat. Utvecklingen fortsätter vad avser övriga energitjänster. Koncernen arbetar fortsatt intensivt med att kunna erbjuda fler energitjänster och produkter. Den nationella prisjämförelsen Nils Holgersson-undersökningen visade att Luleå Energi-koncernen har Sveriges lägsta fjärrvärmepriser och Sveriges femte lägsta elnätspriser.

Lulebos resultat efter skatt uppgår 2018 till ca 51 mkr vilket är 15 mkr högre än tidigare lämnad prognos. Lulebo har drabbats av onormalt höga snörelaterade kostnader under vintern 2018, drygt 20 mkr jämfört med under ett normalår cirka 4 mkr. Tvist med entreprenör finns om 8 mkr av fakturor avseende snö. Beloppet om 20 mkr har i sin helhet belastat resultatet för året. Den alltsedan 2015 positiva resultatutvecklingen för bolaget beror på ett intensivt arbete med att få bättre kostnadskontroll, bättre upphandlingar, annan arbetsorganisation där egen personal genomför reparationer i fastigheterna och en anpassad administrativ överbyggnad. Anpassningen av kostnadsnivåerna till ett mindre Lulebo efter försäljningar under 2015 och 2016 bedöms ha genomförts på ett för bolaget hållbart sätt. Sammanfattningsvis kan konstateras att Lulebo redovisar ett stabilt och bra resultat.

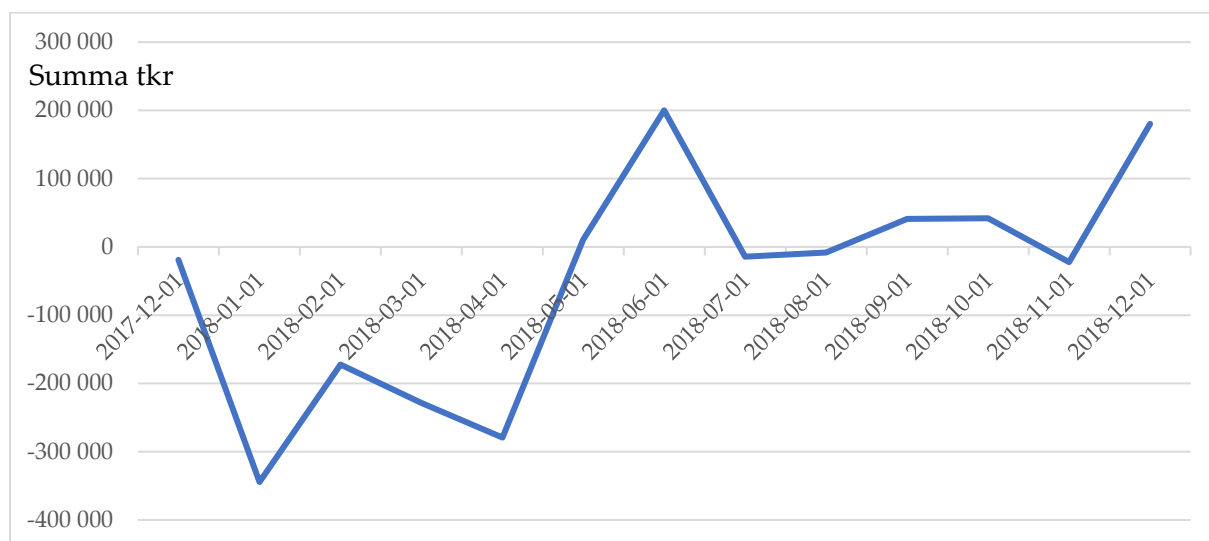
Investeringar och likviditet

Luleå kommuns samlade nettoinvesteringar under 2018 uppgick till 596 mkr (750 mkr) vilket är en minskning mot föregående år med 154 mkr och 526 mkr lägre i jämförelse mot budget. I begreppet nettoinvesteringar menas nettot mellan investeringar, investeringsinkomster och försäljningsinkomster. Kommunen har under ett antal år tillbaka legat på en hög nettoinvesteringsnivå i förhållande till skatteintäkter, statsbidrag och utjämning. Det har medfört att, med undantag för 2015 som innehöll stora försäljningsinkomster, det finansiella målet om nettoinvesteringars andel ej bör överstiga 10 % av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning inte har uppnåtts. För att långsiktigt kunna upprätthålla en god självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar bör nettoinvesteringarnas andel inte överstiga 10 % såsom det långsiktiga finansiella målet är uppsatt. Kassalikviditeten och soliditeten har påverkats negativt under en 5 års period med undantag för det år som under perioden innehåller större försäljningsinkomster. Sett på en längre tidsperiod där nettoinvesteringsandelen ligger på höga nivåer >10 % och nettokostnadsandelen ligger runt 100 % kommer inte investeringarna kunna finansieras med skatteintäkter och investeringsinkomster fullt ut. Det ger en försvagning av kommunens finansiella handlingsberedskap inför framtiden.

Nettoinvesteringarna inom kommunkoncernen uppgick under året till 1 017 mkr (1 125 mkr), 16 mkr högre än föregående år. Kommunen står för merparten av nyinvesteringarna men även Lulebo AB, Luleå Energikoncernen och Luleå Hamn står för betydande investeringar. Mer detaljerad specifikation av kommunens investeringar framgår av investeringsredovisningen i förvaltningsberättelsen. Kommunkoncernen kommer att ha fortsatt hög investeringsnivå de kommande åren. Den främsta anledningen till ökningen är de investeringsbehov som uppstår för att öka bostadsbyggandet och därmed stimulera befolkningstillväxten.

Inom kommunkoncernen används ett koncernvalutakontosystem vilket innebär att kommunen eller bolagen kan ta del av kommunkoncernens samlade likviditet vid behov. Under 2018 har bolagen visat en bra likviditet och bidrar därmed till koncernvalutakontosystemet. Till koncernvalutakontosystemet är det kopplat en checkkredit som kan nyttjas vid en kortsiktig likviditetsbrist för kommunkoncernen.

Likviditet kommunkoncernen

Kommentarer	
Januari	<ul style="list-style-type: none"> Luleå kommun löste bort ett lån på motsvarande 50 miljoner SEK Luleå hamn AB genomför en delbetalning rörande den nya bogserbåten till ett värde av 35 miljoner SEK
Mars	<ul style="list-style-type: none"> Luleå kommun genomför en pensionsinbetalning på 100 miljoner SEK
April	<ul style="list-style-type: none"> Luleå lokaltrafik AB investerar i bussar till ett värde av 25 miljoner SEK
Maj	<ul style="list-style-type: none"> Luleå kommun lånar upp 200 miljoner SEK
September	<ul style="list-style-type: none"> Luleå kommun lånar upp 100 miljoner SEK
Oktober	<ul style="list-style-type: none"> Luleå kommunföretag AB lånar upp 50 miljoner SEK Luleå hamn AB löser bort ett lån på 33 miljoner.
November	<ul style="list-style-type: none"> Luleå hamn AB genomför en delbetalning på sin bogserbåt till ett värde av 40 miljoner SEK
December	<ul style="list-style-type: none"> Luleå kommun lånar upp 200 miljoner SEK Luleå kommunföretag AB placerar 20 miljoner i fonder Luleå energi AB placerar 70 miljoner i fonder

Femårsöversikt

Resultat jämförelse med tidigare år (mkr)	2014	2015	2016	2017	2018
Kommunen	25	291	143	462	79
Kommunkoncern	118	1 115	569	186	144

Nettoinvesteringar (mkr)	2014	2015	2016	2017	2018
Kommun	494	395	535	750	596
Kommunkoncern	1 014	849	1 146	1 125	1 017

Kommunen (%)	2014	2015	2016	2017	2018
Utveckling av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning	2,5	2,9	4,8	4,6	2,0
Utveckling av verksamhetens nettokostnader	4,8	-3,1	9,1	6,9	3,1
Nettokostnadsandel <i>Verksamhetens nettokostnader/ (skatteintäkter + statsbidrag+utjämning)</i>	99,5	93,7	97,5	99,6	100,7
Årsresultatets andel av skatter, statsbidrag och utjämning (mål 2 %)	0,6	7,2	3,4	10,5	1,8%
Nettoinvesteringarnas andel av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning (mål 10 %)	12,7	9,8	12,7	17,0	13,3
Kommunal skattesats (mål: oförändrad)	22,50	22,50	22,50	22,50	22,50
Soliditet enligt balansräkningen (mål: oförändrad)	67	69	68	72	68
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser	33	37	39	44	44
Kommunkoncernens soliditet enligt balansräkningen	49	55	58	58	58

Mål för god ekonomisk hushållning

Luleå kommuns "Policy för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv" är utformad för att svara upp mot kommunallagens krav på riktlinjer om god ekonomisk hushållning. Avstämningen av god ekonomisk hushållning görs av kommunfullmäktige i samband med behandlingen av strategisk plan och budget, delårsrapport och årsredovisning.

För att nå en god ekonomisk hushållning har kommunen definierat långsiktiga finansiella mål och riktlinjer, finansiella mål för budgetåret samt mål och riktlinjer för verksamheten. Finansiella mål för budgetåret formuleras inom ramen för Luleå kommuns årliga budgetprocess. I kommunfullmäktiges policy för god ekonomisk hushållning har följande långsiktiga finansiella mål fastställts.

- ***En balanserad budget och flerårsplan utan skatthöjning.***
Målet om en balanserad budget uppnås inte 2018 då budgeten efter revidering visar ett underskott. Målet om en flerårsplan utan skatthöjning nås då budgeten är i balans utan skatthöjning under perioden 2019–2021.
- ***Årsresultatets andel av skatteintäkter och statsbidrag ska uppgå till minst 2 %.***
Utfallet för 2018 visar att målet inte har uppnåtts genom att årsresultatets andel uppgick till 1,8 % (10,5 %). Prognosen under planeringsperioden 2019–2021 är 2 %, 2 % och 3 %. Den kortsiktiga målsättningen uppnås inte under 2018 men under resterande del av planperioden bedöms målet bli uppfyllt.
- ***Nettoinvesteringarnas andel av skatteintäkter och statsbidrag bör ej överstiga 10 %.***
Utfallet för 2018 visade att andelen uppgick till 13,3 % (17,0 %) och målet har därmed inte uppnåtts under året. De planerade investeringarna för åren 2019–2021 uppgår totalt till 2 717 mkr. Den genomsnittliga investeringsnivån under planeringsperioden ligger därmed på 19 % av skatteintäkter, statsbidrag och utjämnning vilket är 9 % högre än uppställt mål. Den långsiktiga målsättningen uppnås därför inte under planperioden.
- ***Soliditeten ska vara oförändrad.***
Soliditeten har minskat med 4 procentenheter sedan föregående år och är nu 68 %. Detta innebär att målet om en oförändrad soliditet inte uppnås under innevarande år. Anledningen till detta är att det lånats upp medel externt under året för att finansiera kommunens investeringar. Under planeringsperioden 2019–2021 beräknas soliditeten minska eftersom investeringsnivån fortsatt kommer vara hög och nettokostnadsandelen beräknas ligga nära 100 % vilket medför att investeringarna kommer att finansieras med externa lån och att målet kring en oförändrad soliditet inte därför kommer att kunna uppnås.

Balanskravsutredning med resultatutjämningsreserv (RUR)

Det lagstadgade balanskravet är en resultatmässig miniminivå som innebär att årets totala intäkter måste vara högre än de totala kostnaderna. Om ett underskott uppstår efter balanskravsutredning så måste detta kompenseras med överskott inom en treårsperiod. Vid beräkning av balanskravsresultatet ska vissa resultatposter inte tas med, exempelvis realisationsvinster på anläggningstillgångar.

Enligt Luleå kommuns riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv får den del av årets resultat som efter balanskravsjusteringar, överstiger 1 % av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning avsättas till en resultatutjämningsreserv. Om kommunen har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser, får det resultat som överstiger 2 % avsättas.

Medel från RUR kan användas om två kriterier är uppfyllda:

- Förändringen av årets underliggande skatteunderlag i riket understiger den genomsnittliga utvecklingen de senaste 10 åren (enligt Sveriges kommuner och landstings beräkningar)
- Balanskravsresultatet är negativt.

Medel från RUR får i så fall användas för att nå upp till ett nollresultat.

Balanskravsutredning	
Årets resultat	79 mkr
samtliga realisationsvinster	-8 mkr
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	71 mkr
medel till resultatutjämningsreserv	-26 mkr
Årets balanskravsresultat	45 mkr

Kommunens resultat enligt avstämning mot balanskravet uppgick för 2018 till 71 mkr och uppfyllde således kommunlagens balanskrav. Klassificeringen av försäljning av tomträtter redovisas som försäljning av omsättningstillgång och ingår därför ej i avdraget för realisationsvinster. Kommunen har tidigare år satt av totalt 817 mkr till denna reserv. Med årets avsättning blir summan 843 mkr.

Känslighetsanalys resultateffekt

Kommunens ekonomi påverkas av olika faktorer. Några exempel som påvisar detta är:

Känslighetsanalys	
Utdebitering (skatteintäkt), förändring med 1 krona	+/- 180 mkr
Befolkningsförändring med 100 personer	+/- 5 mkr
Löneökning med 1 %	- 29 mkr
Ökad upplåning med 100 mkr	- 0,2 mkr

Soliditet och skulder

Soliditet beskriver hur stor andel av de totala tillgångarna som är finansierade med egna medel. Kommunens soliditet uppgår i bokslutet till 68 % vilket är en minskning med 4 procentenheter jämfört med föregående år. Minskningen beror på den ökade upplåningen av externa medel vilket minskar självfinansieringsgraden. Under planeringsperioden 2019–2021 beräknas soliditeten minska eftersom investeringsnivån fortsatt kommer vara hög och nettokostnadsandelen beräknas ligga runt 100 % vilket medför att investeringarna kommer att finansieras med externa lån.

Kommunkoncernens soliditet uppgår till 58 % vilket är i nivå med föregående år. Detta beror delvis på att investeringar som gjorts i koncernbolagen finansierats av egna medel.

Kommunens totala skulder och avsättningar uppgår vid årsskiftet till 2 369 mkr (1 926 mkr) varav 294 mkr (272 mkr) avser pensionsåtagandet inkl. löneskatt. Kommunens totala skulder och avsättningar har alltså ökat med 443 mkr jämfört med föregående år. Ökningen beror till största del på att den externa upplåningen ökat med 400 mkr.

Femårsöversikt	2014	2015	2016	2017	2018
Skulder och avsättningar (Mkr)	2 005	1 901	2 098	1 926	2 369

Sammansättning av skuldportföljen för kommunkoncernen

Vid årets utgång var kapitalbindningen 1,62 år, räntebindningen var 2,29 år och snitträntan var 2,30% vilket motsvarar strax under 1,7 mkr på årsbasis. Del av kapitalbindning under 1 år har minskat från 44,99% till 40,50%. Förändringarna är föranledd av att Lulebo AB:s derivatportfölj närmar sig förfallodag samt att internbanken vid Luleå kommun tecknat ett längre lån via Nordiska investeringsbanken. Lånet är ett så kallat grönt lån och är knutet till projektet "Östra länken". Lånets bindningstid är strax under 5 år och innehar en fastränta på 0,705%.

Under slutet av året har kommunens mätvärden förbättrats. Den aktuella derivatportföljen kommer dock även i framtiden att bidra till att kommunens mätvärden succesivt försämrats. Kommunkoncernen kommer med anledning av den aktuella derivatportföljen att binda om befintliga lån motsvarande 1,4 miljarder kr, under kommande 12 månaders period.

 Utestående skuld	 Kapitalbindning	 Räntebindning	 Snittränta (senaste 12 månader)	 Del av kapitalbindning under 1 år.
3 353,00 Mkr	1,62 År	2,29 År	2,30%	40,50%

	2018-12	2018-11	2018-10
Utestående nettobalans (mkr)	3 353	3 113	3 113
Utestående nominellt (der, mkr)	1 950	1 950	1 950
Snittränta 12 mån	2,30%	2,35%	2,38%
Snittränta exkl. der. 12 mån	0,02%	0,05%	0,07%
Räntekostnad 12 mån (mkr)	71,5	72,5	73,3
Räntekostnad exkl. der. 12 mån (mkr)	0,8	1,4	2,1
Räntebindning (i år)	2,29	2,14	2,32
Räntebindning (i %) andel < 1 år	35,13%	39,47%	21,14%
Räntebindning (i år) exkl. Der.	0,59	0,38	0,42
Räntebindning (i %) andel < 1 år, exkl. Der.	88,07%	93,87%	79,12%
Kapitalbindning	1,62	1,47	1,43
Kapitalbindning andel < 1 år i %	40,50%	44,99%	22,55%

Finansiella motparter i skuldportfölj (kommunkoncernen)

92% av kommunkoncernens lånestock ligger idag hos Kommuninvest, cirka 6% hos Nordiska Investeringsbanken och cirka 2% hos Handelsbanken.

Långivare	Skuld (Mkr)	Andel i %
Kommuninvest	3 088	92,10%
Nordiska Investeringsbanken	200	5,96%
Handelsbanken	65	1,94%

Räntekänslighet på rådande skuldportfölj (kommunkoncernen)

I tabellen nedan redogörs för kommunkoncernens räntekänslighet för kommande räntehöjningar. Med "räntekostnad +1%" utgår man ifrån att portföljens lån tecknas om med identiska villkor, som de idag har, förutom räntan. Därutöver har den underliggande marknadsrörelsen varit +1% från dagens räntenivåer. "Förändring/Ränterisk 1%" beskriver hur uppgången påverkar kommunkoncernen rent kostnadsmissigt. Under slutet av året har förväntad räntekostnad för 2019 ökat med cirka 1 mkr. Samtidigt har beräknade räntekostnader för 2020–2024 minskat med någon miljon vardera. Anledning till förändringen, är marknadens mer avvaktande syn på Riksbankens framtida agerande i form av kommande räntehöjningar.

Period (Mkr)	Räntekostnad	Räntekostnad +1 %	Förändring/Ränterisk 1 %
2019	68,7	71,2	2,5
2020	70,1	75,6	5,4
2021	68,9	77,4	8,5
2022	62,0	75,6	13,6
2023	61,0	78,0	17,1
2024	65,0	85,0	20,1

Fastställda och utnyttjade borgensramar (kommunkoncernen)

(Mkr)	Nyttjad borgensram	Fastställd borgensram
Lulebo AB	2 555	2 600
Luleå Hamn AB	33	33
Luleå kommun	600	1 100
Luleå kommunföretag AB	100	1 800
Luleå Energi AB	0	0
LUMIRE AB	0	0

Portföljens förhållande till aktuell finanspolicy och styrdokument (kommunkoncernen)

Tabellen nedan visar hur kommunkoncernens aktuella skuldportföljer ligger i förhållande till den aktuella finanspolicy som kommunen upprättat. Grönt betyder att det aktuella värdet ligger inom tillåtet intervall. Ur tabellen kan man utläsa att Luleå kommunkoncern befinner sig inom uppsatta riktvärden för både den totala räntebindningen, kapitalbindning samt att en inte för stor andel av lånen innehar för kort räntebindning.

Finanspolicy	Gränsvärden	2018-12	2018-11	2018-10
Luleå kommunkoncern				
Räntebindning	1,00 - 6,00 (År)	2,29 År	2,14 År	2,32 År
Kapitalbindning	1,00 - 6,00 (År)	1,62 År	1,47 År	1,43 År
Del av Räntebindning är mindre än 1.0 År (vs Utestående balans)	10,00 - 50,00 (Procent)	40,50%	44,99%	21,14%

Pensionsförpliktelser

År 1998 avsattes 150 mkr av kommunens likvida medel till en långsiktig extern kapitalförvaltning för att möta framtida pensionsutbetalningar. Vid årsskiftet var medlen i sin helhet återlånade för att minska kommunens upplåningsbehov. Pensionsförpliktelserna redovisas sedan 1998 enligt den lagstadgade blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som ansvarsförbindelse. Denna ansvarsförbindelse uppgår till 1 388 mkr (1 447 mkr), vilket var en minskning med 59 mkr (79 mkr) jämfört med 2017. Löneskatten (ansvarsförbindelse) minskade med 14 mkr (19 mkr) och uppgår till 337 mkr (351 mkr). Pensionsförpliktelserna har beräknats av Kommunernas Pensionsanstalt, KPA. I kommunens balansräkning uppgår pensionsavsättning till 294 mkr (272 mkr) och en mindre del av pensionsförpliktelserna tryggs årligen genom försäkring.

Kommunens samlade redovisning av pensionsmedelsförvaltningen framgår i nedanstående tabell (mkr):

Pensionsförpliktelser (Mkr)	2017	2018
Pensionsförpliktelser i balansräkningen inkl. löneskatt	272	294
Pensionsförpliktelser som ansvarsförbindelse inkl. löneskatt	1 798	1 725
Summa pensionsförpliktelser	2 080	2 019
Avsatta medel för pensionsutbetalningar	0	0

Placeringar

Under året har Luleå Energi AB samt Luleå kommunföretag AB placerat totalt 90 miljoner SEK i en långräntefond hos Nordea. Luleå Energi AB placerade 70 miljoner SEK i fonden och Luleå kommunföretag AB 20 miljoner SEK. Placeringen genomfördes för att undvika avgift på plussaldo samtidigt som placeringen förväntas generera en positiv avkastning. Fonderna följer uppsatta riktlinjer i kommunens finanspolicy.

Avslutande kommentar

Årets resultat i kommunen är positivt för 2018 men det når tyvärr inte upp till det av kommunfullmäktige beslutade målet för god ekonomisk hushållning om 2% av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning. Detta beror dels på att skatteintäkter, statsbidrag och utjämning ökar i en lägre takt än tidigare men även att verksamhetens nettokostnader ökar i en för hög takt. För att klara målet om en god ekonomisk hushållning kommande år behöver nettokostnadsandelen (verksamhetens nettokostnad/skatteintäkter, statsbidrag och utjämning) komma ner i en nivå kring 97–98% från 2018 års nivå om 100,7%.

Relativt låga resultat innebär också att kommunen minskar sina möjligheter att nå soliditetsmålet. De närmsta åren förväntas bli finansiellt tuffa för Luleå kommun, eftersom kommunen liksom många andra kommuner står inför utmaningar som stora investeringsbehov och stegrande behov hänförliga till positiva befolkningsförändringar. Detta innebär att kostnaderna för kommunala tjänster kommer att öka betydligt snabbare än tidigare.

En utmaning är hur mycket av investeringarna som ska finansieras via skatteintäkter respektive externa lån. Detta kan i sin tur få konsekvenser och påverka utrymmet för att finansiera kommunens löpande drift i form av löner, lokaler m.m. För att klara av att uppfylla kommunens mål för god ekonomisk hushållning har kommunen för nästkommande budgetår och planperiod föreslagit en rad åtgärder. Målsättningen är att se över nettoinvesteringar och nettokostnadsandelen för att komma i en mer långsiktig balans för god ekonomisk hushållning men samtidigt tillmötesgå de utmaningar kommunen står inför.

Driftsredovisning (mkr)

Driftsredovisning kommunen (mkr)	Utfall 2018	Budget 2018	Avvikelse mot budget 2018	Utfall 2017
Kommunstyrelsen				
-Kvalitet och samhällsutveckling	-69	-87	18	-51
-Kommunledningsförvaltning	-198	-210	12	-153
-Kollektivtrafik	-108	-105	-3	-92
-Arbetsmarknadsförvaltning	-97	-102	5	-99
-Räddningstjänsten	-54	-54	0	-53
Barn- och utbildningsnämnd	-1 774	-1 784	10	-1 718
Fritidsnämnd	-207	-208	1	-191
Kulturnämnd	-105	-112	7	-108
Miljö- och Byggnadsnämnd	-22	-23	1	-22
Socialnämnd	-1 670	-1 671	1	-1 618
Stadsbyggnadsnämnd	-232	-236	4	-216
Övriga nämnder	-13	-14	1	-12
Summa nämndernas utfall	-4 549	-4 606	57	-4 333
Finansförvaltning:	29	-16	44	-51
varav:				
Pensioner, löneskuld, arbetsgivaravgifter	-1 048	-1 028	-22	-1 012
KS anslag för näringsbefrämjande åtgärder	0	-1	1	0
KF medel för oförutsedda behov	0	-2	2	0
Medel för strategiska utvecklingsinsatser	0	-1	1	0
Medel för omstruktureringskostnader	-4	-19	15	0
Realisationsvinster/-förluster m.m.	3	0	3	-2
Resultat försäljning omsättningstillgångar	39	0	39	12
Resultat nedskrivning	-45	0	-45	-74
Resultat utrangering	-4	0	-4	0
Internt återförda kostnader	1 420	1 384	36	1 345
Avskrivningar	-332	-350	18	-320
Verksamhetens nettokostnader	-4 520	-4 621	101	-4 384
Skatter	3 998	4 071	-72	3 950
Statsbidrag	490	456	34	451
Verksamhetens resultat	-32	-94	63	17
Finansiella intäkter	121	112	9	455
Finansiella kostnader	-10	-29	19	-10
Årets resultat	79	-12	91	462

Investeringsredovisning (mkr)

Investeringsredovisning kommunen (tkr)	Utfall 2018	Rev. budget 2018	Avvikelse mot rev. budget 2018	Budget 2018 i strat. plan	Utfall 2017
KS/ Kvalitet och samhällsutveckling	0	0	0	0	-5
KS/ Kommunledningsförvaltning	-50	-43	-7	-38	-7
KS/ Finansförvaltning	0	-4	4	-4	0
KS/ Arbetsmarknadsförvaltning	0	-1	1	-1	0
KS/ Räddningsnämnd	-1	-2	1	-1	-7
Barn-och utbildningsnämnd	-16	-18	1	-14	-18
Fritidsnämnd	-8	-18	10	-10	-1
Kulturnämnd	-1	-3	2	-1	-1
Miljö- och byggnämnd	0	-1	1	0	0
Socialnämnd	-8	-9	1	-9	-7
Större projekt	0	0	0	-32	0
Investeringar i fastigheter och teknisk infrastruktur					
Stadsbyggnadsnämnden	-512	-1 024	512	-855	-703
<i>varav:</i>					
- Friköp bostadshus och industritomter	3	20	-18	0	18
- Utbildnings- och förvaltningslokaler	-128	-133	5	0	-103
- Omsorg, kultur och fritidslokaler	-51	-74	23	0	-64
- Gator och vägar	-65	-85	20	0	-58
- Parker	-11	-16	4	0	0
- VA	-129	-242	113	-209	-201
- Övrigt tekniska förvaltningen	-7	-38	31	0	-10
- Barn- och utbildningslokaler	-22	-148	126	0	-115
- Idrotts-och fritidsanläggningar	0	-24	24	0	1
- Omsorgslokaler	-22	-52	30	0	-85
Exploateringsverksamhet	-79	-232	153	-216	-86
<i>varav:</i>					
- Arbetsplatsområden	-44	-117	73	0	-46
- Bostadsområden	-35	-115	80	0	-41
Summa nettoinvestering	-596	-1 122	526	-965	-750

Jämförelse med andra kommuner

Kommunens kvalitet i korthet är ett verktyg för att ta fram information som ger förtroendevalda en god kunskap om kommunens kvalitet i förhållande till sig själv över tid och i jämförelse med andra. Det ingår även som utvärderingsunderlag i utnämningen Sveriges Kvalitetskommun.

Redovisningen består av ett antal viktiga kunskapsområden för kommuninvånarna som beskriver kommunens kvalitet och effektivitet. Det ingår cirka 250 kommuner i mätningen som pågått i tio år.

– Barn- och unga
– Stöd- och omsorg
– Samhälle- och miljö

	Toppvärde
	Markant bättre än medel
	Värde saknas
	Under medel

Frågor – Barn och unga	Bäst	Medel	Luleå
Plats på förskola på önskat placeringsdatum, andel barn (%)	100	61	74
Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, antal - 2017	3,6	5,1	4,9
Kostnad förskola, tkr/inskrivet barn - 2017	115	147	159
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska inkl. svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%) - läsåret 2017/2018	100	71	81
Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor, andel (%) - läsåret 2017/2018	99	88	93
Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%) - läsåret 2017/2018	96	82	87
Elever i åk 9: Jag är nöjd med min skola som helhet, positiva svar, andel (%) - 2016	87	70	75
Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%) - 2016	98	83	82
Kostnad grundskola F-9 hemkommun, tkr/elev - 2017	89	110	103
Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala gymnasieskolor, andel (%) - läsåret 2017/2018	100	65	78
Kostnad gymnasieskola hemkommun, tkr/elev - 2017	84	129	120

Frågor – Stöd och omsorg	Bäst	Medel	Luleå
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt – förbättrad situation, andel (%) - 2018	100	75	72
Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%) - 2018	99	79	82
Väntetid i antal dagar från ansökan till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde - 2018	1	16	13
Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv. - 2017	1627	4049	3711
Väntetid i antal dagar från beslut till insats avseende boende enl. LSS § 9.9, medelvärde - 2018	0	150	392
Kvalitetsaspekter LSS grupp- och serviceboende , andel (%) av maxpoäng - 2018	100	83	94
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS – inflytande, andel (%) - 2018	100	74	75
Kostnad funktionsnedsättning totalt (SoL, LSS, SFB), minus ersättning från FK enligt SFB, kr/inv. - 2017	1399	6473	6085
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde - 2018	1	53	54
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde - 2018	6	15	12
Kvalitetsaspekter särskilt boende äldreomsorg, andel (%) av maxpoäng - 2018	93	64	66
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – helhetssyn, andel (%) - 2018	100	82	83
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – helhetssyn, andel (%) - 2018	100	91	84
Kostnad äldreomsorg, tkr/inv. 80+ - 2017	169	244	266

Frågor – Samhälle och miljö	Bäst	Medel	Luleå
Andel som får svar på e-post inom en dag (%) - 2018	100	80	90
Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga (%) - 2018	94	53	50
Gott bemötande vid kontakt med kommunen, andel av maxpoäng (%) - 2018	96	85	87
Valdeltagande i senaste kommunvalet, (%) - 2018	93	84	87
Öppethållande huvudbiblioteket, timmar/vecka - 2017	112	53	53
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studerat, andel (%) - 2017	100	39	23
Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (%) - 2017	90	37	55
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) – Totalt, NKI - 2017	92	71	69
Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%) - 2017	68	40	48
Miljöbilar av personbilar och lätta lastbilar enl. MFS, % - 2018	80	35	34
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet under hela året enligt Ekomatcentrum, andel (%) - 2017	74	29	-

Verksamhetsöversikt nämnder

Kvalitet- och samhällsutveckling

Uppdrag

Staben för Kvalitet & samhällsutveckling (KSAM) har till uppdrag att skickliggöra kommunstyrelse, förvaltningar och bolag i arbetet med att utveckla verksamheten - för nöjda luleåbor och för en hållbar samhällsutveckling i riktning till Vision Luleå 2050.

Det innebär att KSAM i sin roll som strategiskt stöd ska:

- Omvärldsbevaka och analysera
- Fungera som kunskapsstöd och bidra med helhetssyn
- Skapa delaktighet och samverkan
- Identifiera mål, processer, riktlinjer, verktyg
- Säkra översiktsplanens intentioner i beslutsunderlag
- Leda strategiska projekt och utredningar
- Följa upp översiktsplan och koncerngemensamt kvalitetsarbete

KSAM består av två integrerade verksamhetsområden, kvalitet respektive samhällsutveckling. Dessutom har KSAM uppdraget att bereda och administrera ärenden som rör kommunala bidrag till olika externa projekt och aktiviteter. Den ekonomiska omfattningen för detta är 60 % av KSAM:s totala omsättning men tidsmässigt av mindre omfattning. KSAM hanterar utbetalningar och uppföljningar för dessa specialdestinerade bidrag och pengarna kan inte användas i den övriga verksamheten.

Året som gått

Måluppfyllelsen vid årets slut är god. Nya långsiktiga mål för samhällsutvecklingen har varit ute på samråd (via översiktsplanen) och en utvecklingsplan för Råneå har antagits. Projektet Fler jobb till Luleå, med syfte att etablera nya företag i Luleå, bedöms överträffa målsättningen. En samverkansöverenskommelse med det civila samhället i Luleå är framtagen. De pågår ett arbete med att utveckla samverkan inom det arktiska området (främst Uleåborg och Tromsö).

I utvecklingen av kommunens styrsystem har jämställdhetsperspektivet synliggjorts i kommunövergripande processer för styrning, ledning och kvalitetsutveckling. Utveckling av stöd och nya arbetssätt i ordinarie ledningssystem är pågående, exempel på detta är en checklista för hållbar jämställdhetsintegrering som kan användas vid verksamhetsplanering och uppföljning. När det gäller arbetet med att minska verksamheternas egna resor har KSAM identifierat var den största förbättringspotentialen finns. Den långväga resa som är enklast att ersätta med fossilfritt alternativ är sträckan Luleå-Stockholm. Under 2018 har KSAM dock inte minskat sitt klimatavtryck, utan tvärtom ökat det. Det är det internationella arbetet som påverkar mest.

Inom kvalitetsområdet har arbetet bedrivits enligt plan. Förslag till kvalitetsvärdering är framtagna och är nu integrerade i den nya ledarfilosofin, den uppdaterade värdegrunden och i utbildningsmaterialet för framtida/nya chefer. En Processhandbok är framtagen. Det finns ett förslag framtaget som på ett övergripande sätt beskriver kommunens styr- och stödprocesser. Nya reglementen för samtliga nämnder har tagits fram. Utvecklingen för planering- och budgetprocessen fortlöper och ett beslut är taget gällande ny tidplan för kommande års planeringsprocess.

Det totala ekonomiska resultatet för KSAM är ett överskott på 18 118 tkr jämfört med budget.

Kvalitet- och samhällsutveckling

Ekonomisk redovisning

<i>Resultaträkning, tkr</i>		<i>Investeringsredovisning, tkr</i>	<i>Antal månadsanställda per 31 december</i>	
Verksamhetens intäkter	1 277	Nettoinvestering	Tillsvidareanställda	21
Verksamhetens kostnader	-69 973		Visstidsanställda	2
Kapitalkostnader	-163			
<i>Nettokostnader</i>	<i>-68 859</i>			
Kommunbidrag	86 977	Årsbudget		
Resultat	18 118	Avvikelse		

Styrkort

Mål

- Öka antalet arbetstillfällen i Luleå, 500 nettoökning per år (2018-2020)
- Minska identifierad ojämställdhet i verksamheten, jämfört med 2016
- Öka andelen nyanlända, med fokus på kvinnor, som får ett arbete eller en studieplats i samhället, jämfört med 2016.
- Till 2019 ska klimatpåverkan från verksamheternas egna resor minska med minst 20 % jämfört med 2016
- Andelen pojkar respektive flickor i årskurs 7 per skolområde med godkänt betyg (A-E) i samtliga ämnen ska öka, jämfört med vt 2016
- Trygghet, välbefinnande och delaktighet ska öka hos Luleå kommuns äldre befolkning

Kommunledningsförvaltningen

Uppdrag

Kommunledningsförvaltningen är en strategisk och operativ resurs för kommunstyrelsens mål och ambitioner. Förvaltningen har till uppgift att vara drivande, stödjande och rådgivande för kommunens förvaltningar och bolag. Förvaltningen har även i uppgift att säkra att kommunstyrelsen får relevant uppföljning.

Kommunledningsförvaltningens verksamheter är av stor betydelse för koncernens förmåga att leverera tjänster med kvalitet. Förvaltningens kunder är huvudsakligen, om än inte enbart, interna kunder vilka i sin tur ger service till medborgare och externa kunder. Det är centralt att Kommunledningsförvaltningen i sina verksamheter har dessa slutkunder i fokus. Kund- och medborgarnytta med ett helhets- och koncernperspektiv ska ge resultat som svarar mot kommunens ambitioner. Kommunledningsförvaltningen ska vara en Nationell förebild – Bättre än Sverige!

Året som gått

Jämställdhet

Mätningar och jämställdhetsanalyser är gjorda på områdena konsumentvägledning, IT-Support och kundservice. Resultaten visar inte på några signifikanta skillnader mellan könen. För att skapa en mer jämställd fördelning av ekonomiska medel har förvaltningen påbörjat ett arbete med jämställd budgetering (gender budgeting). Arbetet har ambitionen att stegvis utbilda och sprida nya arbetssätt till kommunens förvaltningar.

Organisationsförändringar

Ett servicekontor har bildats som tagit över en del av den administrativa hanteringen gällande ekonomi, löner och kundservice. En samordnad nämndsadministration är skapad och förvaltningens inköpsverksamhet har utökats under året i syfte att stärka möjligheten att göra bra goda affärer.

Effektivisering och ökade krav från kunder

Kommunen har stora utmaningar som ställer krav på omfattande effektiviseringar. Samma eller bättre service behöver levereras till en lägre kostnad. Nyttjande av digitala verktyg är en förutsättning för effektiviseringsarbetet men ses även som ett sätt att möta medborgarnas ökande krav på digitala lösningar. Förvaltningen har utvecklat sitt processbaserade arbetssätt och valt ut några administrativa processer för att under 2019 skapa effektivare och enklare flöden. I arbetet med att effektivisera nyttjandet av ytorna stadshuset kommer, inom projektet aktivitetsbaserade arbetssätt (ABW), förändringsarbetet i stadshuset att inledas under 2019. Under 2018 inrättade Luleå kommun en internbank. Målet med internbanken är att skapa en koncerngemensam syn på risker och skapa stordriftsfördelar rörande hanteringen av finansiella transaktioner. Redan nu ser man stora kostnadsbesparingar och mer fördelaktiga villkor för kommunkoncernen.

Genom digitaliseringsforum och digitaliseringsprojektet har det genomförts många aktiviteter under året, bland annat: översyn av kommunens IT-stöd och ärendetyper, ett verksamhetsnära införande av Office 365, nulägesanalys kring kommunens IT support, levererat e-utbildningsportal med ett basutbud av utbildningar, förslag till åtgärder gällande hantering av behörigheter, förslag till en ny modell för systemförvaltning, samt påbörjat arbetet med att planera Luleå kommuns fortsatta digitalisering. Med anledning av nya föreskrifter gällande personuppgiftshantering har förvaltningen anställt ett

Kommunledningsförvaltningen

dataskyddsbud (DPO) och en GDPR strateg som ett stöd till hela kommunkoncernen i dessa frågor. Ett arbete med BI (beslutsstöd) och Lulekortet är påbörjat och fortsätter under 2019. Förvaltningen har även arbetat med att stärka sin förmåga till grafisk kommunikation.

Klimat och hållbarhet

Förvaltningen har verkat för att skapa ännu bättre möjligheter till digitala lösningar för att kunna genomföra utbildningar på distans. En kraftig ökning har skett av användandet i kommunen av tekniska lösningar som exempelvis Skype. Förvaltningen har satsat på e-utbildningar och andra insatser för att implantera användningen av bland annat Office 365.

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning, tkr		Investeringsredovisning, tkr		Antal månadsanställda per 31 december	
Verksamhetens intäkter	100 871	Nettoinvestering	49 787	Tillsvidareanställda	221
Verksamhetens kostnader	-277 166			Visstidsanställda	15
Kapitalkostnader	-21 334				
Nettokostnader	-197 629				
Kommunbidrag	209 970	Årsbudget	43 300		
Resultat	12 341	Avvikelse	-6 487		

Styrkort

Mål

- Öka antalet arbetstillfällen i Luleå, 500 nettoökning per år (2018–2020)
- Minska identifierad ojämställdhet i verksamheten, jämfört med 2016
- Öka andelen nyanlända, med fokus på kvinnor, som får ett arbete eller en studieplats i samhället, jämfört med 2016.
- Till 2019 ska klimatpåverkan från verksamheternas egna resor minska med minst 20 % jämfört med 2016
- Andelen pojkar respektive flickor i årskurs 7 per skolområde med godkänt betyg (A-E) i samtliga ämnen ska öka, jämfört med vt 2016
- Trygghet, välbefinnande och delaktighet ska öka hos Luleå kommuns äldre befolkning

Arbetsmarknadsförvaltningen

Uppdrag

Arbetsmarknadsförvaltningens ansvarsområde omfattar arbetsmarknadspolitiska insatser samt integrations- och vuxenutbildningsfrågor. Genom samordning av förvaltningens resurser är målet att kombinera individens personliga utveckling med arbetsmarknadens behov och förväntningar. I förvaltningens uppdrag ingår att arbeta för en väl tillgodosedd kompetensförsörjning i regionen genom exempelvis flyktingmottagning och mottagande av ensamkommande barn, behovsanpassade utbildningar och coachning mot arbetslivet. Arbetsmarknadsförvaltningen bedriver olika verksamheter och projekt som bidrar till att inkludera människor i samhället och arbetslivet och en förutsättning för detta är god samverkan med andra aktörer.

Året som gått

KS-Arbetsmarknadsförvaltningen har under året påbörjat ett arbete med att tydliggöra sina uppdrag och sin identitet inåt och utåt. Fokus för förvaltningen ligger erbjuda sina målgrupper kompetensutveckling samtidigt som arbetsgivarnas kompetensförsörjningsbehov tillgodoses.

Utmaningen har under året varit att på olika sätt möjliggöra för personer med en utsatt ställning på arbetsmarknaden att öka sin konkurrenskraft. Samtidigt signalerar flertalet branscher om svårigheter att hitta arbetskraft. Arbetslösheten har varit fortsatt låg men det finns betydande skillnader mellan olika grupper. Bland utrikesfödda och personer som endast har förgymnasial utbildning var arbetslösheten fyra gånger högre än bland inrikes födda respektive de med gymnasial utbildning.

Resultatet av de som anvisats till Arbetsmarknadsförvaltningen och går vidare till arbete har förbättrats avsevärt under året genom bland annat rationaliseringar av verksamheternas lokalisering och innehåll, tydligare koppling mot arbetsmarknadens behov, kortare tid i åtgärder till förmån för att aktivt arbeta nära deltagaren och presumtiva arbetsgivare, såväl Luleå kommun som andra externa arbetsgivare. Andelen utrikesfödda som går till arbete eller studier 90 dagar efter etableringen är mycket hög i Luleå jämfört med riket. Dock är det fortfarande betydligt färre kvinnor än män som etablerar sig på arbetsmarknaden.

Vuxenutbildningen har omhändertagit den nyligt införda utbildningsplikten för kortutbildade på ett bra sätt och tagit fram olika utbildningsinsatser efter dialog med Arbetsförmedlingen. På så sätt har etableringen på arbetsmarknaden för nyanlända påskyndats och kompetensförsörjningsbehovet hos arbetsgivare kan tillgodoses.

Inom SFI har det utmärkande varit det stora antalet elever och tillströmningen fortsätter, vilket är ansträngande för verksamheten och dess resurser – det har varit svårigheter under året att kunna bereda studieplats inom lagstadgad tid. Interna omstruktureringar för att öka flexibiliteten och genomströmningen har genomförts och arbetet har också fått förväntad effekt. Under årets senare del startade samlokaliseringen av Vuxenutbildningens verksamhet, vilken kommer att ha betydelse för elevernas möjligheter till att kombinera studier inom olika skolformer samtidigt som man fullt ut kan ta del av annan service samlad på ett ställe; studie- och yrkesvägledning, bibliotek vilket bidrar till bättre kvalitet, resursoptimering och färre transporter av personal och elever mellan enheterna.

Integrationsavdelningen har klarat av att ta emot alla 196 anvisade nyanlända till kommunen under 2018 enligt överenskommen plan med migrationsverket. Neddragningarna av verksamheter med ensamkommande barn har fortsatt på grund av mycket avvikande

Arbetsmarknadsförvaltningen

klientunderlag. Arbetsmarknadsförvaltningen har under året beviljats externa medel och bedrivit flera framgångsrika projekt inom arbetsmarknad, integration och vuxenutbildning.

Ekonomisk redovisning

<i>Resultaträkning, tkr</i>		<i>Investeringsredovisning, tkr</i>		<i>Antal månadsanställda per 31 december</i>	
Verksamhetens intäkter	179 857	Nettoinvestering	0	Tillsvidareanställda	158
Verksamhetens kostnader	-276 747			Visstidsanställda	37
Kapitalkostnader	-330				
<i>Nettokostnader</i>	<i>-97 220</i>				
Kommunbidrag	102 561	Årsbudget	700		
Resultat	5 341	Avvikelse	700		

Styrkort

Mål

Öka antalet arbetstillfällen i Luleå, 500 nettoökning per år (2018–2020)

Minska identifierad ojämställdhet i verksamheten, jämfört med 2016

Öka andelen nyanlända, med fokus på kvinnor, som får ett arbete eller en studieplats i samhället, jämfört med 2016.

Till 2019 ska klimatpåverkan från verksamheternas egna resor minska med minst 20 % jämfört med 2016

Andelen pojkar respektive flickor i årskurs 7 per skolområde med godkänt betyg (A-E) i samtliga ämnen ska öka, jämfört med vt 2016

Trygghet, välbefinnande och delaktighet ska öka hos Luleå kommuns äldre befolkning

Räddningstjänst

Uppdrag

För att bidra till att kommunens vision uppnås och ge våra kvinnor och män, flickor och pojkar, ett tryggt och säkert liv har räddningstjänsten och dess verksamhet en självklar och framträdande roll i kommunen.

Räddningstjänsten ska arbeta förebyggande för att minska antalet olyckshändelser i samhället samt stödja kvinnor och män, flickor och pojkar, samt företag och organisationer så att de har god förmåga att själva hantera risker och olyckor. Dessutom ansvarar räddningstjänsten för verksamhet som syftar till att vid olyckshändelser hindra och begränsa skador på människor, egendom och miljö.

Året som gått

Avvikelsen mot budget för Räddningstjänsten uppgår till 0,6 mkr vilket innebär att räddningstjänsten har uppnått överskottsmålet som är 0,5 mkr. Den med statligt finansierade medel, verksamheten Risk och säkerhet, redovisar ett 0-resultat. Ett höjdfordon har levererats i början av september 2017 och investering har även skett i en elbil för kortare transporter. Vissa ombyggnationer har skett på Räddningstjänstens utbildningscentrum, RUC, i syfte att klara av det ökade antalet övningar och utbildningar genomförs på RUC. Arbetet med projekteringen av den nya brandstationen fortsätter och Luleå kommun har investerat i två tomter där den nya brandstationen ska placeras. Under året har ritningar presenterats på den nya brandstationen. Räddningstjänsten arbetar aktivt för att antalet bränder i bostäder ska minska bland annat i genom att delta i den nationella kampanjen "Aktiv mot brand". Räddningstjänsten genomför tillsyn i flerbostadshus och har genomfört ca 2 000 hembesök under 2017 med inriktning mot brandvarnare samt information till boende.

I april har Luleå kommuns elever i årskurs två sett en teater som har spelats på brandstationen av Luleå Kulturskola i samverkan med Luleå Räddningstjänst. Teatern belyste brandrisker i hemmet, vad man behöver för brandskyddsutrustning hemma och hur man ska agera om det börjar brinna. Även säkerhet på vatten togs upp. Hösten 2017 har en utredning påbörjats avseende organisation och arbetssätt. Utredningen och en ny organisation ska hantera hur vi anpassar verksamheten till ett minskat ekonomiskt utrymme, ett verksamhetsställe (till skillnad mot dagens två), nationella påverkande utredningar samt ge möjlighet till en flexiblare och effektivare organisation. Målsättningen är att detta ska ske utan att varsla medarbetare. Utredningen kommer bl. a att resultera i ett nytt handlingsprogram för Räddningstjänst.

Den samverkan mellan räddningstjänsterna i länet som startade 2016 har fortsatt under året. Målet med samverkan ska vara att "Räddningstjänsterna Norrbotten vill fungera som EN organisation i fråga om verksamhet, arbetssätt och personal utan att förändra de nuvarande organisationsformerna". Ett nytt verksamhetssystem har upphandlats gemensamt inom Länsamverkan via E-nämnden och implementerats under 2017. 78,3 % av räddningstjänstens medarbetare hade under 2017 färre än 8 sjukskrivningsdagar. Föregående år uppgick detta till 80,5 %. För Luleå kommun är motsvarande värde under 2017 64,1 %. Den totala sjukfrånvaron för räddningstjänstens medarbetare uppgick till 2,7 % under 2017. Föregående år uppgick denna till 4,2 %. För Luleå kommun är motsvarande värde för 2017 6,5 %.

Räddningstjänst

Ekonomisk redovisning

<i>Resultaträkning, tkr</i>		<i>Investeringsredovisning, tkr</i>		<i>Antal månadsanställda per 31 december</i>	
Verksamhetens intäkter	12 448			Tillsvidareanställda	71
Verksamhetens kostnader	-63 723	Nettoinvestering	1 080	Visstidsanställda	9
Kapitalkostnader	-2 509				
<i>Nettokostnader</i>	<i>-53 784</i>				
Kommunbidrag	53 906	Årsbudget	2 063		
Resultat	122	Avvikelse	983		

Styrkort

Mål

- Öka antalet arbetstillfällen i Luleå, 500 nettoökning per år (2018–2020)
- Minska identifierad ojämställdhet i verksamheten, jämfört med 2016
- Öka andelen nyanlända, med fokus på kvinnor, som får ett arbete eller en studieplats i samhället, jämfört med 2016.
- Till 2019 ska klimatpåverkan från verksamheternas egna resor minska med minst 20 % jämfört med 2016
- Andelen pojkar respektive flickor i årskurs 7 per skolområde med godkänt betyg (A-E) i samtliga ämnen ska öka, jämfört med vt 2016
- Trygghet, välbefinnande och delaktighet ska öka hos Luleå kommuns äldre befolkning

Barn- och utbildningsnämnd

Uppdrag

Barn- och utbildningsnämnden är kommunens huvudman enligt skollagen (2010:800) för förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, fritidshem samt annan pedagogisk verksamhet. Nämnden ansvarar även för kulturskolan. Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare

Året som gått

Fokus under året har varit att förbättra resultaten inom kärnuppdraget genom att förbättra styrning och ledning. Samtal om uppdrag och resultatdialoger, flera organisationsförändringar samt ett förenklat systematiskt kvalitetsarbete förväntas ge effekter. Kunskapsresultaten ligger över nationella genomsnittet. Skillnaden mellan elever och mellan skolor ökar dock. Andel elever som tar examen i gymnasiet är över rikets medelvärde. Betydelsen av ett genomfört gymnasium är stort för etablering i vuxenlivet. Under året har arbetet för att öka skolresultaten i grundskola och gymnasiet pågått genom arbete med tillgängliga lärmiljöer och likvärdighet, fokus på frånvaro samt främjande elevhälsa.

Satsningar har gjorts för att öka barns och elevers digitala kompetens genom kompetensutveckling, digitala verktyg och digitala tjänster enligt den framtagna IT-strategin. Under året har förvaltningen arbetat med att ta fram en strategi för arbetet med nationella minoriteter i samråd med företrädare för berörda intresseorganisationer och nämnden beslutade att öppna väsentligt tvåspråkig förskola. För att skapa en sammanhållen och likvärdig grundskola med en stark och hållbar ledning har grundskolan omorganiserats. Roller och ansvar har förtydligats vilket i förlängningen ska bidra till ökad likvärdighet. Resurscentrum med stödfunktioner i form av specialiserad elevhälsa, flerspråksstöd och kulturskola ska utgöra ett verksamhetsnära stöd för elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Alla förvaltningar ska se över hur kommunen kan minska kostnader och samtidigt behålla en god kvalitet i verksamheten. Anledningen till att kommunen behöver effektivisera är att gruppen barn och gruppen äldre ökar och den skattebetalande befolkningen inte ökar i samma takt. En del i det arbetet har varit att se över avgifter, se över elevpengen samt att se över samordning av stödfunktioner i kommunen i stort och i förvaltningen. Satsningen inom Skolpaketet för att behålla äldre lärare, frigöra tid för lärare, skapa en personalbuffert, skapa introduktion genom E-learning samt marknadsföra läraryrket och Luleå kommun som arbetsgivare har pågått under 2018 och fortsätter. Under året har förutsättningarna för ett samarbete mellan Boden och Luleå kommun gällande förskola och skola i Avan och Unbyns skolområde utretts. Medborgardialog genomfördes och många synpunkter kom in.

För att öka rättssäkerheten och likvärdigheten så beslutades att införa central antagning för

Barn- och utbildningsnämnd

de kommunala grundskolorna med möjlighet för friskolorna att delta. I februari lanserades en digital jämförelsetjänst som ger möjlighet att jämföra förskolor, grundskolor och gymnasieskolor. Syftet är att öka kommunens öppenhet och transparens. En vårdnadshavarapplikation utvecklades och infördes under året för att förenkla för vårdnadshavare att få information och lämna information till förskola och skola. Under 2018 har arbetet för att säkerställa efterlevande av den lagstiftning som kom i maj som handlade om personuppgifter.

Ekonomisk redovisning

<i>Resultaträkning, tkr</i>		<i>Investeringsredovisning, tkr</i>		<i>Antal månadsanställda per 31 december</i>	
Verksamhetens intäkter	1 301 870	Nettoinvestering	16 471	Tillsvidareanställda	2 415
Verksamhetens kostnader	-3 054 168			Visstidsanställda	308
Kapitalkostnader	-21 400				
<i>Nettokostnader</i>	<i>-1 773 698</i>				
Kommunbidrag	1 783 937	Årsbudget	18 000		
Resultat	10 239	Avvikelse	1 529		

Styrkort

Mål

- Öka antalet arbetstillfällen i Luleå, 500 nettoökning per år (2018–2020)
- Minska identifierad ojämställdhet i verksamheten, jämfört med 2016
- Öka andelen nyanlända, med fokus på kvinnor, som får ett arbete eller en studieplats i samhället, jämfört med 2016.
- Till 2019 ska klimatpåverkan från verksamheternas egna resor minska med minst 20 % jämfört med 2016
- Andelen pojkar respektive flickor i årskurs 7 per skolområde med godkänt betyg (A-E) i samtliga ämnen ska öka, jämfört med vt 2016
- Trygghet, välbefinnande och delaktighet ska öka hos Luleå kommuns äldre befolkning

Fritidsnämnd

Uppdrag

Fritidsnämndens uppdrag är att främja fritids- och turistverksamhet och bidra till en meningsfull och utvecklande fritid för alla i hela kommunen. Fritidsnämnden ska ge möjligheter till ett rikt utbud av idrotts-, motions- och fritidsaktiviteter, upplevelser och rekreation under alla årstider.

För att uppfylla fritidsnämndens uppdrag bedrivs en mängd verksamheter av förvaltningen. I uppdraget ingår att:

- utveckla och förvalta anläggningar, lokaler och mötesplatser för fritids- och turistverksamhet
- försöka tillgodose medborgarnas behov av anläggningar och lokaler för fritids- och turistverksamhet genom att bygga och underhålla anläggningar och lokaler och hyra ut dem
- utveckla fritidsgårdar och mötesplatser för barn och unga och se till att det finns förutsättningar för barn och unga att utöva och utveckla sina fritidsintressen
- samarbeta med föreningar och organisationer i kommunen inom nämndens verksamhetsområde och stimulera deras arbete
- besluta om bidrag till föreningar, organisationer och enskilda inom nämndens verksamhetsområde
- ansvara för tillståndsgivning, registrering och tillsyn av lokala lotterier
- yttra sig i plan- och byggnadsärenden som remitterats till nämnden
- yttra sig i bygdemedelsansökningar, som hanteras av länsstyrelsen

Året som gått

Ännu ett år med verksamhet som utvecklats positivt. Budget i balans och till och med ca 1 miljon i överskott! Stort tack till alla som bidragit till utvecklingen och det ekonomiska resultatet! Skogsvallen fick en ny efterlängtd konstgräsmatta. Den gamla mattan flyttades till Örnässets IP och så fick IFK Luleås unga en ny gräsyta för sin verksamhet.

Investering i en ny effektivare arbetsbåt för utveckling av arbetet i skärgården. Vårt nya bostadsområde Kronan fick sin sporthall, Kronanhallen och invigning genomfördes under sommaren med många intresserade som deltog. Förutom själva sporthallen så finns där flertalet olika aktivitetsytor utomhus. Kommunen köpte tillbaka Porsöhallen under hösten, invigning i samarbete mellan fritids/kulturnämnd då biblioteket på Porsön invigdes samtidigt.

Jämställdhetsarbetet fortgår. Nämnden har i år ökat anslagen till våra ridklubbar för ökad satsning på aktiviteter för kvinnor och flickor. Vi har äntligen hittat en lokal, centralt i Luleå, där vi kan utveckla en mötesplats för unga. Luleå var nominerad till priset årets idrottskommun 2018. Av Sveriges alla kommuner var totalt 30 nominerade. Vi landade på en 13:e plats två placeringar bättre än 2017 då vi hamnade på 15:e plats!

Nu är sammanslagningen mellan fritidsnämnd och kulturnämnd ett faktum. Den nya kultur- och fritidsnämnden är sjösatt. Många nya politiker i nämnden och en sammanfogad stab tjänstepersoner i förvaltningen, kommer att fortsätta utveckling av verksamheten och göra samordningsvinster inom både kultur och fritidssektor.

Fritidsnämnd

Ekonomisk redovisning

<i>Resultaträkning, tkr</i>		<i>Investeringsredovisning, tkr</i>		<i>Antal månadsanställda per 31 december</i>	
Verksamhetens intäkter	27 264	Nettoinvestering	8 530	Tillsvidareanställda	78
Verksamhetens kostnader	-219 463			Visstidsanställda	
Kapitalkostnader	-14 819				
<i>Nettokostnader</i>	<i>-207 018</i>				
Kommunbidrag	207 984	Årsbudget	17 954		
Resultat	966	Avvikelse	9 424		

Styrkort

Mål

- Öka antalet arbetstillfällen i Luleå, 500 nettoökning per år (2018–2020)
- Minska identifierad ojämställdhet i verksamheten, jämfört med 2016
- Öka andelen nyanlända, med fokus på kvinnor, som får ett arbete eller en studieplats i samhället, jämfört med 2016.
- Till 2019 ska klimatpåverkan från verksamheternas egna resor minska med minst 20 % jämfört med 2016
- Andelen pojkar respektive flickor i årskurs 7 per skolområde med godkänt betyg (A-E) i samtliga ämnen ska öka, jämfört med vt 2016
- Trygghet, välbefinnande och delaktighet ska öka hos Luleå kommuns äldre befolkning

Kulturnämnd

Uppdrag

I stark samverkan med andra förvaltningar och aktörer ska kulturnämnden arbeta för att alla i Luleå ska kunna leva ett rikt och utvecklande liv i en viljestark och växande region.

Kulturnämnden ska bedriva eller stödja en kvalitativ och bred kulturell verksamhet inom områdena litteratur, konst, musik, film, teater, dans, folkbildning samt museal och lokal historia för alla åldrar i Luleå kommun. Dessutom erbjuda möjlighet för konferens- och kongressverksamhet.

Kulturnämnden ska även skapa förutsättningar för utövare att själv delta och utöva former av kultur genom att tilldela ekonomiskt stöd. Främst prioriterar kulturnämnden kultur för barn och unga. Detta tillsammans ska ge medborgarna i Luleå en kulturell välfärd och hög livskvalitet.

Året som gått

Kulturförvaltningens verksamheter arbetar aktivt med jämställdhetsintegrering på olika sätt. Konsert & kongress bokar föreställningar vars ämnen berör jämställdhet och könsroller i samhället, skapar rum för möten och samtal, gör insatser utifrån insamlad jämställdhetsstatistik och internutbildning sker för personalen inom ämnet. Biblioteket följer upp besöksstatistik på de program som ges och Konsthallen arbetar för jämn könsfördelning hos konstutställarna. Lillan har tagit fram ett förslag till ny grafisk profil som bygger på den gamla logotypen men att i det nya förslaget lyfts HBTQ tydligt fram.

Verksamheterna med publik verksamhet arbetar med att inte vara könsstereotypa vid marknadsföringen av program och aktiviteter. Arbetet med att ta fram en checklista för jämställd kommunikation har påbörjats, vilket görs i samarbete med kommunikationen på kulturförvaltningen.

Kulturförvaltningen har som ambition att öka antalet praktik- och sysselsättningsplatser med särskilt fokus på nyanlända kvinnor. Under året har det varit svårt i arbetet med att nå nyanlända, speciellt kvinnor.

Arrangörsutbildning kommer att genomföras i Råneå av kulturföreningen Ebeneser med start i början av september och avslutas under våren 2019 för att öka arrangörskap på landsbygden. Medborgarkontoret i Råneå har varit en viktig länk för att hitta intresserade personer som vill delta i utbildningen.

Inom världsarvet möjliggör utökade öppettider på Visitor Centre för ökad tillgänglighet och därmed ökad kunskap om vårt världsarv. Ett forskningsprojekt har påbörjats vilken ska leda till framtagande av fördjupad kunskap kring världsarvet. I ett första steg kommer kunskap att tas fram om Det mångkulturella världsarvet, Kyrkans och kyrkstugornas sociala arkitektur, Landhöjningen, landskapet och den omgivande vegetationen och Hur man klädde sig till kyrkobesöket. I nästa steg temaskrifter produceras, guidningen i Gammelstad utvecklas och ett seminarium arrangeras om förmedling av kulturarvet.

Kulturnämnd

Ekonomisk redovisning

<i>Resultaträkning, tkr</i>		<i>Investeringsredovisning, tkr</i>		<i>Antal månadsanställda per 31 december</i>	
Verksamhetens intäkter	25 980	Nettoinvestering	904	Tillsvidareanställda	87
Verksamhetens kostnader	-126 414			Visstidsanställda	11
Kapitalkostnader	-5 039				
<i>Nettokostnader</i>	<i>-105 473</i>				
Kommunbidrag	111 550	Årsbudget	2 850		
Resultat	6 077	Avvikelse	1 946		

Styrkort

Mål

- Öka antalet arbetstillfällen i Luleå, 500 nettoökning per år (2018–2020)
- Minska identifierad ojämställdhet i verksamheten, jämfört med 2016
- Öka andelen nyanlända, med fokus på kvinnor, som får ett arbete eller en studieplats i samhället, jämfört med 2016.
- Till 2019 ska klimatpåverkan från verksamheternas egna resor minska med minst 20 % jämfört med 2016
- Andelen pojkar respektive flickor i årskurs 7 per skolområde med godkänt betyg (A-E) i samtliga ämnen ska öka, jämfört med vt 2016
- Trygghet, välbefinnande och delaktighet ska öka hos Luleå kommuns äldre befolkning

Miljö- och byggnadsnämnd

Uppdrag

Miljö- och byggnadsnämnden fullgör sin myndighetsutövning inom en mängd olika lagstiftningar bland annat följande; plan- och bygglagen, med undantag för planläggning av mark och vatten, bostadsanpassningsbidrag, miljöbalken, livsmedel, strålskydd, lagen om foder och animaliska biprodukter, internationella hot mot människors hälsa, handel med receptfria läkemedel, tobakslagen och alkohollagen.

Nämnden svarar även för kontroll och rapportering som åligger kommunen med anledning av miljökvalitetsnormer för luft. Andra uppdrag är energirådgivning, fairtradesamordning och va-rådgivning. I myndighetsutövningen erhålls erfarenhet och specialistkompetens om vad som sker i samhället. Genom ett aktivt deltagande i samhällsplaneringen med återföring av kompetens och erfarenhet uppnår miljö- och byggnadsnämnden det politiska uppdraget om en effektivare samhällsbyggnadsprocess.

Året som gått

Den 29 januari 2018 beslutade Kommunfullmäktige att miljö- och byggnadsnämnden ska vara en renodlad myndighetsnämnd samt att miljö- och byggnadsförvaltningen ska införlivas i stadsbyggnadsförvaltningen. Under hela året har förvaltningen arbetat med att skapa förutsättningar för att verkställa beslutet. En viktig del i arbetet har varit att säkerställa att jävsförhållanden inte uppstår. Under året har verksamheten arbetat med insatser för att uppnå satta mål. Förvaltningen är på väg mot en helt digital ärendeprocess. Under året har ett flertal e-tjänster för anmälningar och ansökningar inom miljö- och byggnadsnämndens ansvarsområde tagits i bruk och fler är på gång. Fler digitala lösningar i kontakten med medborgaren minskar handläggningstider och ökar effektivitet och rättssäkerhet.

Målet avseende jämnare fördelning av utbetalat bostadsbidrag mellan kvinnor och män är i år förbättrat jämfört med år 2016. Förvaltningen har medverkat i ett examensarbete via Luleå tekniska universitet (LTU). Slutsatsen från studien är att de beslut som fattas utifrån inkomna intyg om bostadsanpassningsbidrag inom miljö- och byggnadsnämndens ansvarsområde inte uppvisar någon identifierad ojämställdhet. Nämnden kommer att fortsätta följa utfallet fördelat på kön avseende utbetalat bostadsanpassningsbidrag. Verksamheten minskar sin klimatpåverkan från resor i tjänsten. Ett aktivt ställningstagande och konkreta val av färdstätt främst i samband med långväga resor i tjänsten påverkar möjligheten att även fortsättningsvis nå målet.

Vattenföreskrifterna för Gäddviksvattenskyddsområde har under året följts upp. Den del som avser dagvattenhantering kan inte fullföljas på grund av kapacitetsbrist i dagvattennätet. Stadsbyggnadsförvaltningen utreder frågan och därmed avvaktar miljö- och byggnadsnämnden vidare insatser. Under året har nämnden beslutat om en inventeringsplan för enskilda avlopp. Inventering har skett enligt plan. Nytt uppdrag för året har varit att planera och genomföra utbildningen i ansvarsfull alkoholserving. Tre utbildningstillfällen har anordnats och totalt har cirka 130 deltagare medverkat. Målet med utbildningen är att ge de verksamhetsutövare som säljer alkoholkunskaper och verktyg så att de kan upprätthålla lagens krav om en ansvarsfull alkoholserving.

Under året har va-rådgivare för fyrkanten anställts i ett projekt finansierat med hjälp av LOVA-bidrag. Projektet kommer att pågå till och med år 2020. Syftet är att ge bättre service till medborgarna om olika typer av avloppslösningar.

Miljö- och byggnadsnämnd

Under året har mängden behandlade bygglov planat ut på en förhållandevis hög nivå med många flerbostadshus i Luleås centrala delar. Antalet byggrätter och strandnära byggande i Luleås omkringliggande byar har fortsatt att öka. Ett fortsatt fokus på kvalitet och kvantitet är nödvändig för att uppnå visionens förväntningar på byggandet.

Ekonomisk redovisning

<i>Resultaträkning, tkr</i>		<i>Investeringsredovisning, tkr</i>		<i>Antal månadsanställda per 31 december</i>	
Verksamhetens intäkter	19 867	Nettoinvestering	0	Tillsvidareanställda	42
Verksamhetens kostnader	-41 665			Visstidsanställda	9
Kapitalkostnader	0				
<i>Nettokostnader</i>	<i>-21 798</i>				
Kommunbidrag	23 239	Årsbudget	600		
Resultat	1 441	Avvikelse	600		

Styrkort

Mål

- Öka antalet arbetstillfällen i Luleå, 500 nettoökning per år (2018–2020)
- Minska identifierad ojämställdhet i verksamheten, jämfört med 2016
- Öka andelen nyanlända, med fokus på kvinnor, som får ett arbete eller en studieplats i samhället, jämfört med 2016.
- Till 2019 ska klimatpåverkan från verksamheternas egna resor minska med minst 20 % jämfört med 2016
- Andelen pojkar respektive flickor i årskurs 7 per skolområde med godkänt betyg (A-E) i samtliga ämnen ska öka, jämfört med vt 2016
- Trygghet, välbefinnande och delaktighet ska öka hos Luleå kommuns äldre befolkning

Socialnämnd

Uppdrag

Socialförvaltningen har utifrån nationella lagkrav och riktlinjer, kommunens ansvar att ge jämlik och likvärdig service, stöd, hjälp, omsorg och bostad/boende till flickor, pojkar, kvinnor och män i alla åldrar. Uppdraget utgår utifrån arbetssättet individens behov i centrum (IBIC) /barnets behov i centrum (BBIC) som innebär att se behovet utifrån den individ som i sin vardag och livssituation inte klarar sig självständigt med egna resurser och/eller med stöd och hjälp av anhörig.

Vidare har förvaltningen också ett hälso-, sjukvårds- och rehabiliteringsuppdrag för personer i särskilt boende/bostad med särskild service och för medborgare över 18 år som av något skäl inte kan ta sig till en hälsocentral. Socialförvaltningens ansvarsområde gränsar ofta mot andra samhällsaktörer. Samverkan är därmed viktig både med andra kommunala förvaltningar, Region Norrbotten, polis m fl. Förvaltningen eftersträvar ett aktivt deltagande i det kommungemensamma arbetet kring programmen som bidrar till uppfyllelsen av Vision 2050.

Året som gått

Socialnämndens bidrag till målet om att trygghet, välbefinnande och delaktighet ska öka hos Luleå kommuns äldre befolkning visas dels med goda intentioner utifrån det upparbetade rutiner att öka tryggheten för hemsjukvårdspatienter i samverkan med Region Norrbotten. Inom ordinärt boende finns Resursteam som tryggar upp hos dessa brukare och som sedan överför arbetssättet till hemtjänsten. Äldresupport är startat där de ska få förebyggande insatser och stöd att bibehålla en trygg, säker och aktiv vardag i hemmet, innan deras behov av insatser från socialtjänsten ökar. Utveckling av välfärdsteknik fortsätter. Fler trygghetskameror har installerats inom ordinärt boende, samt påbörjats införande av GPS sändare för brukare med kognitiv svikt i ordinärt boende.

När det gäller nämndens eget mål, att möjliggöra en förbättrad tillgång till bostad/boende till nämndens målgrupper, visar resultatet att nämnden inte uppnår till 100% att verkställa beslut om boende inom lagstadgad tid till äldre och dem med funktionsnedsättning. Arbetet med måluppfyllelse fortsätter under kommande år, dels genom reviderad handlingsplan med aktiviteter inför exempelvis det påbörjade nybyggnationen av särskilt boende på Kronan (144 platser), att möjliggöra kvarboende i ordinär bostad för äldre, stärka arbetssätt och samverkan i insatsen. Också fortsatt samverkan med stadsbyggnadsförvaltningen och fastighetsägare som ska generera fler lägenheter för servicebostäder och bostad till personer med övergångsbostad som kan övergå till eget kontrakt.

Under året har nämnden medverkat till att 50 nyanlända kvinnor har erbjudits anställning/praktik inom vård- och omsorg, som skett i form av extra tjänster, serviceassistenter och övriga subventionerade anställningar. Fem kvinnor från målgruppen har gått vidare till undersköterskeutbildning. Fler har uttryckt vilja att söka till intagning för hösten 2019. Samverkan med "Extratjänster" fortsätter 2019. Dessa är attraktiva både hos den arbetssökande, men också för arbetsplatsen. Den enskilde behöver inte inleda med en praktik utan en anställning upprättas, den enskilde får ett lönearbete. Arbetsgivaren får tillskott av arbetskraft och med ett fullt subventionerat lönestöd.

2018 har det skett en fortsatt aktiv samverkan tillsammans med andra förvaltningar och aktörer till att främja barns och ungas psykiska hälsa och självkänsla. Goda resultat har uppnåtts utifrån det arbete som genomförts och de ambitioner som finns framgent. Socialförvaltningen har riktade insatser inom bristyrken. Exempelvis har hälso- och

Socialnämnd

sjukvården arbetat med kartläggning av kompetens och karriärvägar samt upplägg av arbetstider. Marknadsföringskampanj #blommaut, har arbetats fram och ska lanseras i början av 2019. Sjuktalet hos medarbetarna har förbättrats under 2018 och tillgången på vikarier är bättre än föregående år.

Ekonomisk redovisning

<i>Resultaträkning, tkr</i>		<i>Investeringsredovisning, tkr</i>		<i>Antal månadsanställda per 31 december</i>	
Verksamhetens intäkter	275 605	Nettoinvestering	7 864	Tillsvidareanställda	2 591
Verksamhetens kostnader	-1 936 910			Visstidsanställda	162
Kapitalkostnader	-9 108				
<i>Nettokostnader</i>	<i>-1 670 413</i>				
Kommunbidrag	1 671 127	Årsbudget	9 000		
Resultat	714	Avvikelse	1 136		

Styrkort

Mål

■ Öka antalet arbetstillfällen i Luleå, 500 nettoökning per år (2018–2020)

● Minska identifierad ojämställdhet i verksamheten, jämfört med 2016

● Öka andelen nyanlända, med fokus på kvinnor, som får ett arbete eller en studieplats i samhället, jämfört med 2016.

● Till 2019 ska klimatpåverkan från verksamheternas egna resor minska med minst 20 % jämfört med 2016

● Andelen pojkar respektive flickor i årskurs 7 per skolområde med godkänt betyg (A-E) i samtliga ämnen ska öka, jämfört med vt 2016

● Trygghet, välbefinnande och delaktighet ska öka hos Luleå kommuns äldre befolkning

Stadsbyggnadsnämnd

Uppdrag

Stadsbyggnadsnämndens uppdrag är att bidra till att alla i Luleå ska kunna leva ett rikt och utvecklande liv i en viljestark och växande region. Det handlar om att i dialog med medborgare och andra aktörer bidra till ett hållbart samhälle, att svara för god byggnadskultur samt god och estetiskt tilltalande stads- och landskapsmiljö. Nämnden följer den allmänna utvecklingen inom kommunen och dess närmaste omgivning, tar de initiativ som behövs i frågor om planläggning av mark och vatten inklusive antagande av detaljplaner och områdesbestämmelser (med undantag för översiktsplanering), byggande, fastighetsbildning, miljö- och naturvård. Nämnden ansvarar för exploateringsverksamheten samt övriga mark- och exploateringsekonomiska frågor som inte handhas av kommunstyrelsen.

Året som gått

Att inte nämna Östra Länken som fick pris som Årets bygge 2018 skulle vara oförsvarbart. Det är en stor klapp på många medarbetares axlar och något vi ska vara mycket stolta över! I slutet av året togs beslut i nämnden om VA-plan 2030 för Luleå kommun. Ett gediget arbete har gjorts som syftar till att säkerställa långsiktigheten och tryggheten samt de ekonomiska konsekvenserna för vår VA-försörjning.

Att öka antalet arbetstillfällen är en målsättning som stadsbyggnadsnämnden pekat ut som vår förvaltningens bidrag till kommunfullmäktiges mål om ökad tillväxt. Det handlar om att skapa förutsättningar för etablering av arbetsplatser och under året har nio detaljplaner innehållande utrymme för arbetsplatser tagits fram. Just detaljplaner är ju en av förutsättningarna för ökad tillväxt och under 2018 visade jämförelser för planläggning och tidsåtgång att Luleå är näst bäst i landet.

Under 2018 reviderades stadsbyggnadsförvaltningens jämställdhetsplan som gäller 2018–2020 och samtliga avdelningar har mål och aktiviteter som noggrant kommer att följas upp. Vad avser målet om att minska identifierad ojämställdhet fortgår arbetet med att göra jämställdhetsanalyser inom de områdena som är fastlagda i handlingsplanen. Vi kan till viss del göra en koppling mellan jämställdhet och sjukfrånvaron som fortfarande är högre för kvinnor (5,6% än för män 3 %) och detta är givetvis ett fortsatt område vi följer och gör åtgärder inom. Vi når här inte upp till målet <4 %. Till viss del kan dock frånvaron förklaras av en influensatopp i början av året.

Inom klimatområdet bidrar nämnden till kommunfullmäktiges målsättning bland annat genom det pågående projektet "Hållbart resande" och ett intensivt arbete med omställning av kommunens fordonsflotta. Stadsmiljöavtalet är ett samverkansprojekt med Luleå Lokaltrafik AB och Luleå Energi AB där vi under hösten invigde världens nordligaste el busslinje som går mellan Porsön och Kronan. Kronandalens infrastruktur för anvisade etapper är klar och nu tar byggandet över. Ett antal nya aktörer kommer att etablera sig på Kronan och det är vi självklart glada för.

Snömängden har inte undgått någon, och förutom att vinterväghållningen var en utmaning blev också taken det. Ekonomiskt utfall -11.3 mkr för vinterväghållningen och -3.1 mkr för takskadorna. Det positiva är att vi hade mer negativa prognoser tidigare under året. För 2018 är måluppfyllelsen fördelad på nio gröna och fyra röda. Som avslutning arbetet med sammanslagningen av SBF och Miljö- och byggnadsförvaltningen (MBF). Ett antal medarbetare har varit involverade i olika arbetsgrupper tillsammans med medarbetare från MBF och de har också gjort ett mycket bra jobb som bäddar för framtiden och de utmaningar

Stadsbyggnadsnämnd

vi står inför. Och det blir radioövergången till kommande års, och det arbete som redan under 2017 och 2018 påbörjats, men som under kommande mandatperiod intensifieras, effektiviseringen som behövs till följd av bland annat förändrad demografi.

Ekonomisk redovisning

<i>Resultaträkning, tkr</i>		<i>Investeringsredovisning, tkr</i>		<i>Antal månadsanställda per 31 december</i>	
Verksamhetens intäkter	1 170 561	Nettoinvestering	511 735	Tillsvidareanställda	424
Verksamhetens kostnader	-1 017 875			Visstidsanställda	16
Kapitalkostnader	-384 940				
<i>Nettokostnader</i>	-232 254				
Kommunbidrag	235 897	Årsbudget	1 023 743		
Resultat	3 643	Avvikelse	512 008		

Styrkort

Mål

Öka antalet arbetstillfällen i Luleå, 500 nettoökning per år (2018-2020)

Minska identifierad ojämställdhet i verksamheten, jämfört med 2016

Öka andelen nyanlända, med fokus på kvinnor, som får ett arbete eller en studieplats i samhället, jämfört med 2016.

Till 2019 ska klimatpåverkan från verksamheternas egna resor minska med minst 20 % jämfört med 2016

Andelen pojkar respektive flickor i årskurs 7 per skolområde med godkänt betyg (A-E) i samtliga ämnen ska öka, jämfört med vt 2016

Trygghet, välbefinnande och delaktighet ska öka hos Luleå kommuns äldre befolkning

Övriga nämnder

Kommunrevisionen

Revisionens uppdrag följer av kommunallag, revisionsreglemente och god revisionsordning i kommunal verksamhet. Dess uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Revisorernas bedömning lämnas i revisionsberättelsen. På fullmäktiges uppdrag prövar och utvärderar revisorerna den verksamhet som bedrivs av styrelser, nämnder och fullmäktigeberedningar. Revisionen skall granska och bedöma om kommunens verksamheter sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, att räkenskaperna är rättvisande samt om den kontroll som görs inom nämnderna är tillräcklig. Revisionen i kommunen är samordnad med revisionen i de kommunala företagen. Syftet med den samordnade revisionen är att få ett helhetsperspektiv på kommunens verksamhet oavsett i vilken form den bedrivs.

Revisionen har under 2018 haft 13 revisionsmöten samt genomfört dialoger med nämnder, gruppledarna samt styrelseordförande i de kommunala bolagen. Under åren har ett flertal fördjupade granskningar genomförts och avrapporterats. Revisorerna har även deltagit i det årliga erfarenhetsutbytet med kommunrevisorerna i Umeå och Sundsvall. Årets träff anordnades i Sundsvall. Revisorerna har under året deltagit i olika utbildningsaktiviteter.

Revisionen har påbörjat en risk- och väsentlighetsanalysen i syfte att fastställa vilka granskningar som är aktuella för 2019. En planeringsdag kommer hållas i februari 2019. Årets granskningsarbete redovisas i revisionsberättelsen med redogörelse.

Ekonomisk redovisning

<i>Resultaträkning, tkr</i>		<i>Investeringsredovisning, tkr</i>		<i>Antal månadsanställda per 31 december</i>	
Verksamhetens intäkter	0	Nettoinvestering	0	Tillsvidareanställda	0
Verksamhetens kostnader	-2 508			Visstidsanställda	0
Kapitalkostnader	0				
<i>Nettokostnader</i>	-2 508				
Kommunbidrag	2 518	Årsbudget	0		
Resultat	10	Avvikelse	0		

Övriga nämnder

Valnämnden

Valnämnden har under året genomfört röstmottagning och preliminär röstsammanräkning vid ett val. Den 9 september var det val till riksdagen, landstings- och kommunfullmäktige. Kommunen är indelad i 44 valdistrikt och röstning anordnades på respektive valdag i varje distrikt. I vallokalerna jobbade totalt 360 personer under valdagen. Förtidsröstningen vid valen i september hölls på 18 platser, varav 7 stycken enbart var öppna lördagen före valdagen i vissa byar. I förtidsröstningen jobbade totalt 50 personer. På valdagen var förtidsröstningen stängd på Kulturens hus och istället hölls röstmottagningen i Stadshusets entré. Det största antalet röstande togs emot i Kulturens hus. På förtidsröstningen vid valet i september röstade 12 243 personer på Kulturens hus av totalt 24 989 förtidsröstande i Luleå kommun.

Till röstningslokalen på Kulturens hus hyrde valnämnden även in en så kallad läs-tv, som synsvaga kunde använda för att förstora valsedlar och därmed även själva göra ett personval genom att kryssa en kandidat. Valnämnden förordnade också fyra ambulerande röstmottagare som på begäran åkte hem till sjuka och funktionshindrade och tog emot deras röster. 282 personer nyttjade denna service vid höstens val, 4 st. under valdagen.

Valdeltagandet i Luleå kommun i riksdagsvalet uppgick till 89,04 % medan genomsnittet i landet var 87,18 %. Ett överklagande av valet i Luleå kommun har prövats av valprövningsnämnden som avslag det. Valprövningsnämnden har efter överklagande beslutat att omval ska hållas till kommunfullmäktige i Faluns kommun söndagen den 7 april 2019. Det medför att alla kommuner måste ordna med förtidsröstning eftersom det numer är obligatoriskt, enligt 4 kap 23§ vallagen. Vid ett omval är perioden för förtidsröstning förkortad till tio dagar före valdagen och det ska i varje kommun finnas minst en lokal för förtidsröstning.

Ekonomisk redovisning

<i>Resultaträkning, tkr</i>		<i>Investeringsredovisning, tkr</i>		<i>Antal månadsanställda per 31 december</i>	
Verksamhetens intäkter	1 506	Nettoinvestering	0	Tillsvidareanställda	0
Verksamhetens kostnader	-3 162			Visstidsanställda	0
Kapitalkostnader	0				
<i>Nettokostnader</i>	-1 656				
Kommunbidrag	1 746	Årsbudget	0		
Resultat	90	Avvikelse	0		

Övriga nämnder

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden är en tillsynsmyndighet som har till uppdrag att granska gode män, förvaltare och förmyndare. Huvudmännen består dels av vuxna personer som på grund av sjukdom, försvagat hälsotillstånd eller liknande förhållande behöver hjälp av en ställföreträdare att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom och sörja för sin person.

Huvudmannen kan också vara ett underårigt barn som på grund av sina ekonomiska förhållanden står under överförmyndarnämndens tillsyn eller ett utländskt barn som kommit till Sverige utan vårdnadshavare och söker uppehållstillstånd här. Verksamheten består av att utreda och hos tingsrätten ansöka om eller yttra sig över ärenden om anordnande eller upphörande av ställföreträdarskap. Nämnden rekryterar också ställföreträdare och lämnar förslag på lämpliga ställföreträdare till tingsrätten. Vidare förordnar nämnden vissa ställföreträdare, beslutar om byte av ställföreträdare, meddelar tillstånd i enskilda ärenden, ger allmänna råd, granskar årsräkningar och beslutar om arvode. Överförmyndarnämndens viktigaste del av tillsynen är att granska de årsräkningar som ställföreträdare ska lämna in senast sista februari varje år avseende det föregående årets ekonomiska arbete. I samband med att överförmyndarexpeditionen har granskat årsräkningen betalas också arvode ut till ställföreträdaren.

Överförmyndarexpeditionen har under 2018 granskat 760 årsräkningar och cirka 170 sluträkningar och 120 förteckningar från gode män, förvaltare och förmyndare. Utöver detta granskades och arvoderades 100 redogörelser för ensamkommande asylsökande barn. 67 % av årsräkningarna var granskade den 30 juni, vilket innebär att delmålet om 65% uppnåddes. Samtliga årsräkningar var granskade sista november. Antalet ärenden uppgick vid årsskiftet till 572 godmanskap, 179 förvaltarskap och 40 asylsökande ensamkommande barn med god man eller särskilt förordnad vårdnadshavare. Därtill finns 270 underåriga barn som på grund av sina ekonomiska förhållanden står under överförmyndarnämndens tillsyn. Nämnden arbetar aktivt med att synliggöra verksamheten genom att delta på olika informationsmöten för bland annat pensionärsorganisationer, anhöriggrupper och intresseföreningar. Överförmyndarnämnden är ansvarig för att ställföreträdare erbjuds den utbildning som behövs. Nämnden bjuder löpande in till utbildningar och informationsmöten för gode män och förvaltare i syfte att lämna stöd i deras uppdrag så att huvudmännens intressen tas till vara på ett bra sätt. Till dessa informationsmöten inbjuds därför även externa föreläsare. Utbildningarna syftar även till att ställföreträdarna ska vara väl medvetna om hur de ska redovisa uppdragen till nämnden

Ekonomisk redovisning

<i>Resultaträkning, tkr</i>		<i>Investeringsredovisning, tkr</i>		<i>Antal månadsanställda per 31 december</i>	
0Verksamhetens intäkter	947	Nettoinvestering	0	Tillsvidareanställda	0
Verksamhetens kostnader	-9 945			Visstidsanställda	0
Kapitalkostnader	0				
<i>Nettokostnader</i>	-8 998				
Kommunbidrag	9 450	Årsbudget	0		
Resultat	452	Avvikelse	0		

Verksamhetsöversikt bolag

Luleå kommunföretag AB

Verksamhet

Luleå Kommunföretag AB är ett holdingbolag för de helägda dotterbolagen som ägs av Luleå kommun. Luleå Kommunföretag AB har en central och koncernstrategisk roll i kommunen med huvudsaklig uppgift att:

- Ansvara för en aktiv ägarstyrning av dotterbolagen.
- Utveckla effektiviteten och optimera resultatnivån i bolagskoncernen.
- Verka för att dotterbolagens verksamhetsplaner styr mot kommunens övergripande mål.

Inom kommunfullmäktiges principbeslut genomföra omstruktureringar och förändringar av bolagsstrukturen.

Året som gått

2018 var ett bra verksamhetsår för Luleå Kommunföretag AB och dess dotterbolag. Koncernen som helhet visar ett starkt resultat, men två av koncernbolagen har fortsatt stora utmaningar med obalans i kostnads- och intäktsstruktur för respektive verksamhet. Nordiskt Flygteknikcentrum (NFTC) har i dagsläget en för låg totalvolym i sin verksamhet och Luleå Lokaltrafik AB (LLT) har en otillräcklig finansiering för det trafik huvudmannuppdrag man har för Luleå Kommun.

Koncernens konsoliderade omsättning ökade jämfört med föregående år och uppgår till 1 863,9 (1 770,8) mkr. Årets resultat sjönk dock något och uppgick till 166,3 (169,9) mkr. Under 2018 har koncernen fokuserat på att bygga förutsättningar för den formella ägarstyrningen och kommunfullmäktige har under året antagit en ny struktur som medgav att bolagskoncernen skiljer på ägardirektiv samt plan och budget. Vidare har översyn av bolagsordning för samtliga bolag påbörjats med målbilden att beslut om dessa sker under första kvartalet 2019.

Under året beslutade kommunfullmäktige att etablera ett kommunalt näringslivsbolag, Luleå Business Region, och moderbolaget gavs uppdraget att omvandla det vilande dotterbolaget Kronan Exploatering AB för detta ändamål. Genomförande planeras för 2019. Ett av dotterbolagen, LLT, genomgick under året ett vd-byte och bolaget har under hösten fokuserat på att säkerställa en god lägesbild och kartlägga de utmaningar som ligger på kort och medellång tidshorisont.

Ekonomisk redovisning

<i>Ekonomisk redovisning och personalstatistik</i>		
Tkr	Årets utfall	Föregående års utfall
Omsättning	0	0
Kostnader inkl. avskr	-4 199	-3 664
Finansiella poster	114 947	449 623
Resultat efter finansiella poster	110 748	445 959
Investeringar	0	0
Räntabilitet %	-	-
Soliditet %	81,2	83,8
Antal anställda	1	0
Frisktal %	100,0	-

Luleå kommunföretag AB

Ekonomisk redovisning och personalstatistik

Sjukfrånvaro %

0,0

-

Bolagskoncernens totala omsättning uppgick till 1 863,9 (1 770,8) mkr med ett resultat efter finansiella poster på 203,6 (210,1) mkr. Bolagskoncernens soliditet var vid årsskiftet 44,0 (43,2) procent och räntabiliteten på det egna kapitalet uppgick till 6,0 (6,2) %. De totala investeringarna under året uppgick till 545,0 (375,0) mkr.

I tabellen nedan visas koncernbolagens omsättning, resultat efter finansiella poster, balansomslutning, soliditet, räntabilitet och antal anställda.

Koncernbolag (tkr)	Ägd andel%	Omsättning	Res efter fin. poster	Balansomslutning	Soliditet %	Räntabilitet % (exkl Lulebo)	Avkastn. krav (Lulebo)	Antal anställda
<i>Moderbolag</i>								
Luleå Kommunföretag AB		0	110 748	950 923	81,2	-	-	1
<i>Dotterbolag</i>								
Luleå Energi AB-koncern	100	987 185	123 826	1 664 024	76,3	7,6	-	157
Lulebo AB-koncern	100	582 042	60 481	4 238 555	32,3	-	3,8	52
Luleå Lokaltrafik AB	100	157 812	-5 442	77 280	36,7	neg	-	157
Luleå MiljöResurs AB	100	136 245	16 439	124 192	57,8	15,7	-	70
Luleå Hamn AB	100	87 914	17 323	218 820	47,4	5,0	-	30
Nordiskt FlygTeknik Centrum AB	100	14 567	-1 940	6 102	9,2	neg	-	6
Kronan Exploatering AB	100	8	8	267	76,8	3	-	0

*För Luleå Energi AB, Lulebo AB gäller räntabilitet på eget kapital, för övriga bolag räntabilitet på totalt kapital.

† Lulebo, soliditet, räntabilitet, antal anställda exklusive Lunet.

Antal anställda i medeltal	2014	2015	2016	2017	2018
Kvinnor	122	133	122	109	120
Män	388	378	349	346	353
Totalt	510	511	470	455	473
Kommunala bolagens styrelser					
	2014	2015	2016	2017	2018
Andel kvinnliga ledamöter, bolagskoncernen	55%	48%	46%	48%	48%
Andel kvinnliga ledamöter, moderbolaget	57%	43%	43%	43%	29%
Omsättning					
	2014	2015	2016	2017	2018
mkr	1 962,1	1 898,9	1 857,2	1 765,5	1 832,6
Resultat efter finansiella poster					
	2014	2015	2016	2017	2018
mkr	161,4	948,5*	577,1*	210,1	203,6
*Lulebos försäljning påverkar resultatet 2015 med 792 mkr och 2016 med 399mkr.					
Soliditet					
	2014	2015	2016	2017	2018
%	28,5	37,4	42,8%	43,2%	44,0%
Investeringar					
	2014	2015	2016	2017	2018
mkr	678,9	453,5	610,8	375,0	420,9

Luleå Energi AB

Verksamhet

Moderbolaget Luleå Energi AB producerar och distribuerar bland annat fjärrvärme till kunder inom Luleå kommun. I moderbolaget finns också en elhandelsverksamhet som köper el på den nordiska elbörsen via portföljförvaltare och säljer el till kunder inom i huvudsak elområde Luleå. Luleå Energi AB erbjuder även tjänster för en effektiv energianvändning.

Dotterbolaget Luleå Energi Elnät AB äger och driver elanläggningar för överföring av elektrisk energi inom i huvudsak Luleå kommun. Dotterbolaget Bioenergi i Luleå AB förädlar bioråvara till produkten träpellet. Bolaget har ingen egen direktförsäljning till slutkund utan producerar träpellet på uppdrag av SCA Energy AB. Det delägda bolaget Lunet AB erbjuder bredbandskommunikation till såväl operatörer, företagskunder som privatkunder. Intressebolaget LuleKraft AB producerar i sitt kraftvärmeverk elkraft, ånga och hetvatten.

Året som gått

Det ekonomiska utfallet för 2018 var gott och det näst bästa någonsin för Luleå Energi-koncernen. En god kostnadskontroll, bra kundtillväxt och relativt stabila klimatfaktorer för koncernens verksamheter är några av faktorerna som förklarar det fortsatt starka resultatet.

I moderbolaget Luleå Energi AB:s fjärrvärmeverksamhet blev försäljningen något högre än budgeterat, framförallt beroende på att det första kvartalet var kallare än normalt. Samtidigt har bränslekostnaderna ökat, både som ett resultat av stigande bränslepriser och högre produktion under de kalla vintermånaderna i början av året. Som helhet föll resultatet för fjärrvärmeverksamheten ut i linje med förväntningarna.

Försäljningen och resultatet i elhandelsverksamheten blev något bättre än budgeterat, bland annat beroende på stigande marknadspriser under året. En kall inledning på året följdes av en varm och torr sommar samt en mild höst med mindre vind än normalt, vilket medförde stigande el- och elcertifikatpriser. Även i moderbolagets övriga verksamheter, bland annat inom energitjänster, blev resultatet bättre än förväntat. Totalt landade resultatet i moderbolaget 7,5 mkr över budget.

För dotterbolaget Luleå Energi Elnät AB har 2018 fortsatt präglats av relativt många nyanslutningar, även om tillväxten bromsat in något jämfört med tidigare år. Det relativt stabila vädret i kombination med ett kontinuerligt förebyggande underhållsarbete, har medfört låga kostnader för driftstörningar under året. Uppdragsverksamheten uppvisade också ett bättre resultat än budgeterat, och totalt blev resultatet för bolaget 4,7 mkr högre än budgeterat.

Resultatet i Bioenergi i Luleå AB överträffade budget med 4,3 mkr. Hög tillgänglighet i anläggningen, en god råvarusituation samt kontinuerlig tillgång på torkgas, har inneburit att bolaget har kunnat slå nytt produktionsrekord under 2018. För det gemensamt styrda bolaget Lunet AB blev utfallet för 2018 något svagare än förväntat och för intressebolaget LuleKraft AB i nivå med budget.

Det samlade resultatet i koncernen efter finansiella poster för helåret 2018 blev 123,8 (143,9) mkr, vilket är 15,7 mkr högre än budgeterat. Utvecklingen fortsätter vad avser övriga energitjänster. Koncernen arbetar fortsatt intensivt med att kunna erbjuda fler energitjänster och produkter. Den nationella prisjämförelsen Nils Holgersson-undersökningen visade att Luleå Energi-koncernen har Sveriges lägsta fjärrvärmepriser och Sveriges femte lägsta elnätpriser.

Luleå Energi AB

Framtiden

Energibranschen står inför stora förändringar både vad gäller marknad, politiska beslut, teknik och ekonomi. Luleå Energi-koncernen arbetar kontinuerligt för att kunna motsvara framtidens krav och förväntningar och stå starka även i framtiden.

Ekonomisk redovisning

<i>Ekonomisk redovisning och personalstatistik</i>		
Tkr	Årets utfall	Föregående års utfall
Omsättning	987 185	939 349
Kostnader inkl. avskr	-864 744	-796 647
Finansiella poster	1 385	1 176
Resultat efter finansiella poster	123 826	143 878
Investeringar	138 224	104 339
Räntabilitet %	7,6	8,9
Soliditet %	76,3	77,7
Antal anställda	157	147
Frisktal %	86,7	82,5
Sjukfrånvaro %	1,8	2,5

Styrkort

Mål

- Minska identifierad ojämställdhet i verksamheten, jämfört med 2016
- Öka andelen nyanlända, med fokus på kvinnor, som får ett arbete eller en studieplats i samhället, jämfört med 2016.
- Till 2019 ska klimatpåverkan från verksamheternas egna resor minska med minst 20 % jämfört med 2016
- Trygghet, välbefinnande och delaktighet ska öka hos Luleå kommuns äldre befolkning

Lulebo AB

Verksamhet

Lulebo AB har i uppdrag att främja bostadsförsörjningen inom Luleå Kommun genom att förvalta både bostads- och kommersiella fastigheter. Företaget ska på marknadsmässiga grunder bygga, äga och hyra ut bostäder och kommersiella lokaler inom Luleå kommun. Bolaget skall tillhandahålla bostäder för alla kategorier av hyresgäster, allt från traditionella bostäder till studentbostäder och trygghetsboenden.

Antalet lägenheter uppgick till 7 510 st. per 31 december 2018 (7 450).

Lulebo äger även 197 lokaler (195). Av Lulebos resultat efter finansiella poster om 57,0 (49,6) mkr har 8 mkr intjänats via lokalerna. Lulebo AB äger tillsammans med Luleå Energi AB, vardera 50 % av Lunet AB.

Året som gått

Lulebos resultat efter skatt uppgår 2018 till ca 51,5 (45,5) mkr vilket är 15 mkr högre än tidigare lämnad prognos. Bolaget drabbades av onormalt höga snörelaterade kostnader under vintern 2018 och landade på drygt 20 mkr jämfört med under ett normalår cirka 4 mkr. I skrivande stund kvarstår med entreprenör en tvist omfattande 8 mkr av fakturor avseende snö, men beloppet om 20 mkr har i sin helhet belastat resultatet för året.

Den alltsedan 2015 positiva resultatutvecklingen för bolaget beror på ett intensivt arbete med att få bättre kostnadskontroll, bättre upphandlingar, annan arbetsorganisation där egen personal genomför reparationer i fastigheterna och en anpassad administrativ överbyggnad. Anpassningen av kostnadsnivåerna till ett mindre Lulebo efter försäljningar under 2015 och 2016 bedöms ha genomförts på ett för bolaget hållbart sätt. Lulebo har under 2018 genomfört investeringar vilka uppgår till ca 130 mkr (250 mkr) varav nybyggnation 88 mkr (208 mkr) och renoveringar med 42 mkr (28 mkr).

Under året har 60 (113) nyproducerade lägenheter färdigställts på Kallkällan. Enligt ägardirektiv för 2018 ska Lulebo ta ett delansvar för kommunens bosättningsuppdrag för personer som beviljats permanent uppehållstillstånd genom att upplåta de bostäder som behövs upp till 25 % av bolagets lägenhetsomsättning, studentlägenheter och trygghetsboende exkluderat. Totalt har 133 lägenheter tilldelats (188) och integrationsperspektivet beaktas när lägenheterna fördelas inom beståndet.

Vakansgraden för bostadslägenheterna är fortsatt mycket låg och uppgår till ca 1 %. Av dessa är största delen reserverade för evakuering av hyresgäster vid pågående renoveringar. Fortsättningsvis bedöms vakansgraden att fortsätta ligga på en mycket låg nivå.

Åtgärder för att minska förbrukning av fjärrvärme, el och vatten pågår ständigt och de senaste 10 åren har fjärrvärmeförbrukningen minskat med ca 16 %. Mellan åren 2017–2018 har förbrukningen av el minskat med 2,0 %, vattenförbrukningen minskat med 1,7 % samt fjärrvärme minskat med 1,3 %.

Medeltalet anställda på Lulebo har varit 52 (54) personer varav 52 % (50) kvinnor. Sjukfrånvaron uppgår till 4,8 (2,8) % och frisknärvaron uppgår till 75 (83) %. Lulebo kan konstatera att ökningen av sjukfrånvaron och sänkningen av frisknärvaron i princip uteslutande beror på ej påverkbara faktorer såsom kroniska sjukdomar, olycksfall på fritiden och en ökning av korttidsfrånvaro (t ex influensa). Om dessa faktorer borträknas uppgår sjukfrånvaron till 2,3 (<1,0) % och frisknärvaron till 95 (98) %. Siffrorna har varit förhållandevis konstanta sedan 2016.

Lulebo AB

Framtiden

De långsiktiga målen (fram till år 2022) är en överskottsgrad på 50 % och en soliditet på 35 %. Bolaget bedömer att dessa kommer att nås under perioden fram till 2022.

Under 2019 beräknas totalt 143 lägenheter i trygghetsboenden färdigställas. I Råneå 23 och på Bergnåset 120.

Lulebo står inför en stor utmaning när det gäller befintligt fastighetsbestånd. För en betydande del av bostäderna är behovet av renovering och standardhöjande åtgärder stort. Bolaget har av ägaren fått i uppdrag att genomlysna och fastställa vilket underhållsbehov som föreligger 2018-12-31. Detta skall presenteras för ägaren vid halvårsskiftet 2109. Därefter ska en tydlig prioritering av underhållsåtgärder, dels efter behov, dels efter bedömda kostnader, göras och utföras.

Ekonomisk redovisning

Tkr	Årets utfall	Föregående års utfall
Omsättning	582 042	559 462
Kostnader inkl. avskr	-446 756	-427 068
Finansiella poster	-74 805	-79 723
Resultat efter finansiella poster	60 481	52 671
Investeringar	155 000	250 000
Avkastningskrav %	3,8	3,3
Soliditet %	32,3	31,1
Antal anställda	52	54
Frisktal %	75	83
Sjukfrånvaro %	4,8	2,8

Omsättning, kostnader, finansiella poster samt investeringar ovan inkluderar Lulebos andel (50 %) av Lunet. Genomsnittligt antal lägenheter uppgår till 7 455 st. under 2018 (7 401 st.).

Styrkort

Mål

- Minska identifierad ojämställdhet i verksamheten, jämfört med 2016
- Öka andelen nyanlända, med fokus på kvinnor, som får ett arbete eller en studieplats i samhället, jämfört med 2016.
- Till 2019 ska klimatpåverkan från verksamheternas egna resor minska med minst 20 % jämfört med 2016
- Trygghet, välbefinnande och delaktighet ska öka hos Luleå kommuns äldre befolkning

Luleå Lokaltrafik AB

Verksamhet

Luleå Lokaltrafik AB (LLT) har Luleå Kommuns uppdrag att planera, marknadsföra och utföra tätortstrafiken med buss i Luleå tätortsområde. Bolaget har även till uppgift att föreslå system, omfattning och upplägg för kollektivtrafikförsörjning i Luleå tätortsområde. Bolaget har under 2018 bedrivit linjetrafik inom tätortsområde Luleå, närlinjetrafik, samt viss beställningstrafik och personaltransporter till SSAB.

Merparten av de uppsatta verksamhetsmålen baseras på parametrar från den NKI-undersökning (Nöjd Kund Index) som utförs av branschorganet Svensk Kollektivtrafik, Kollektivtrafikbarometern. I denna undersökning medverkar läns- och tätortstrafikföretag i hela Sverige.

Året som gått

Resandet har under 2018 ökat med 2,6 % jämfört med 2017, vilket resulterat i 5,3 miljoner resor. Trafikutökningarna har varit små de senaste åren och ökningen bedöms huvudsakligen vara baserad på ny ombord-utrustning som i högre grad registrerar och tar betalt av resande. Samverkan med ex SBF i samband med trafikomläggningar har under 2018 medfört att linjeförändringar har kunnat planeras, genomföras, samt informeras om, på ett tillfredsställande sätt.

För 2018 ligger bolaget fortfarande högt inom samtliga delfrågor i den nationella kundundersökningen som Svensk Kollektivtrafik gör vilket visar på fortsatt stort förtroende hos våra kunder och ett starkt varumärke. Under 2018 har bolaget i samverkan med ägaren förändrat NKI strukturen och uppföljningsmått. Bolaget har under 2018 förstärkt sin administrativa förmåga för att kunna svara upp mot den organisation som bolaget har. En satsning som förväntas medföra tydligare styrning, förstärkt förmåga till uppföljning och analys, samt ökad service internt som externt. Bolaget har under året omorganiserat och tillsatt en produktionschef med syfte att samordna två försörjningsavdelningar och därigenom nå effektivare processer, snabbare beslutsvägar och resursoptimering.

Under 2018 har bolaget fortsatt arbetet med nästa med steg i utvecklingen av betalsystemet, där den övergripande målbilden är att öka tillgänglighet och enkelhet för kund, samt att minska försäljning ombord på buss. Bolaget har under året också infört nytt personalplanerings-system med syfte att optimera bussar, linjer, omlopp och förare, vilket förväntas visa ekonomiska och arbetsmiljömässiga resultat under 2019. Förnyelse av bussparken är fortsatt en strategiskt viktig satsning ur kundperspektivet. Under 2018 har 10 nya bussar tagits i trafik, samtliga med nya inredningsdetaljer att förbättra upplevelsen ombord. Utöver detta erhålls en positiv miljöeffekt, tillförlitligare trafik samt minskade drift och UH kostnader.

Under 2018 tog bolaget nästa kliv för att klara miljömålen 2030 då 5st elbussar togs i drift. Elbussprojektet som genomförs tillsammans med Luleå kommun och Luleå Energi pågår under 2019 då uppföljning, analys och slutsatser skall dras för att fastställa färdriktning av ny drivmedelskälla med el som alternativ. Reduktionsplikten som infördes under 2018 och som reducerade bolagets tillgång till HVO (Hydrerad Vegetabilisk Olja), innebar en strategiöversikt i val av drivmedelskälla för att klara miljömålen och att bli en fossilfri leverantör. Bolaget klarar de årliga utsläppsmålen fram till 2030 med hjälp av el och biogasbussar men bolaget skall under 2019 i samverkan fastställa strategisk inriktning för val av framtida drivmedelskälla.

Framtiden

Kollektivtrafikens utveckling inom Luleå tätort bedöms fortsatt kvarstå som ett prioriterat område för stadsutvecklingen i Luleå kommun och bedömningen är att volymerna fortsatt förväntas öka. Ytterligare 10 nya bussar med den ny design och teknik levereras i början av 2019. Bolaget kommer under 2019 att arbeta med att optimera linjer och omlopp via optimeringssystem, en förväntan är att ytterligare reducera kostnader utan avkall på service och utbud mot kund.

Nya betalalternativ via mobil implementeras och efterfrågan på nya tekniska lösningar förväntas också öka framgent. Den digitala utvecklingen skapar nya möjligheter inom betallösningar och kundgränssnitt vilket kan ses som positivt för den operativa verksamheten. Det kan ibland anas en outtalad förhoppning om att digitalisering ska bidra till lägre kostnader, men det bör sägas att digitaliseringen i dagsläget i första hand skapar efterfrågan på fler lösningar och alternativa kanaler, vilket snarare innebär att kostnadsökningar över tid. Vår bedömning är också att denna utveckling sannolikt fortsätter i nuvarande riktning. Bolagets huvudmannauppdrag är fortsatt underfinansierad från beställaren. Under 2019 inleds förhandling om ett nytt trafikavtal mellan bolaget och beställaren och det är av vikt att ersättningsfrågan säkerställs för avtalsperioden.

Ekonomisk redovisning

<i>Ekonomisk redovisning och personalstatistik</i>		
Tkr	Årets utfall	Föregående års utfall
Omsättning	157 512	142 359
Kostnader inkl. avskr	-162 860	-147 312
Finansiella poster	-94	-47
Resultat efter finansiella poster	-5 442	-5 000
Investeringar	34 381	2 706
Räntabilitet %	Neg	Neg
Soliditet %	36,7	50,4
Antal anställda	157	148
Frisktal %	82,5	82,8
Sjukfrånvaro %	7	5,8

Styrkort

Mål

Minska identifierad ojämställdhet i verksamheten, jämfört med 2016

Öka andelen nyanlända, med fokus på kvinnor, som får ett arbete eller en studieplats i samhället, jämfört med 2016.

Till 2019 ska klimatpåverkan från verksamheternas egna resor minska med minst 20 % jämfört med 2016

Trygghet, välbefinnande och delaktighet ska öka hos Luleå kommuns äldre befolkning

Luleå MiljöResurs AB

Verksamhet

LUMIRE, Luleå Miljöresurs AB, bedriver transporter, materialbehandling och servicetjänster inom avfalls- och återvinningsområdet. Bolaget är organiserat i två verksamhetsområden: hushålls- och verksamhetsavfall, samt deponihantering för sulfat- och sulfitjordar.

Bolaget har ca 70 anställda och förfogar över en specialanpassad fordonsflotta, samt egna anläggningar för återvinning och materialbehandling.

Årligen hanteras cirka 55 000 ton avfall för att tillgodose kundens samlade behov av tjänster inom avfallsområdet, samtidigt som det skapar mervärde både för samhället och bolagets ägare Luleå kommun.

Året som gått

LUMIRE firade under året sitt 100-årsjubileum vilket innebär att man idag är ett av Sveriges äldsta kommunala aktiebolag. Bolaget har haft ett starkt 2018 och uppvisar för andra året i rad ett förbättrat resultat, där man efter finansiella poster redovisar en vinst efter finansiella poster på 16,4 (11,6) mkr.

Den nyöppnade deponin av sulfidjordar i Sunderbyn tog under året emot nästan 7 000 ton och tillsammans med en effektiv hantering av övriga mottagna material uppnår avfallsanläggningen för året ett rekordresultat. Verksamheten för transporter mot företagskunder har slagit rekord i antal uppdrag, samtidigt som avtal för avsättning av insamlat material haft en positiv påverkan på resultatet. Det nya avtalet med Kappa Kraftliner har gett full effekt under 2018. Priserna för metallskrot har också legat på höga nivåer.

Trots ett bra resultat så har hushållsverksamheten, som ska vara kostnadsneutral, efter ett antal år av överskott vänt till negativa siffror. Det är inget oroväckande då resultatutjämningsfonden, som ska balanseras över åren, har ett överskott. Kostnaden för avfallsförbränning har ökat vilket beror på prisökningar.

Personalkostnader på återvinningscentralerna (ÅVC) och på avdelningen för slamtömning har ökat. Det beror bland annat på att bolaget inför pensionsavgångar har haft extra personal, samt att man har nyanställt fler chaufförer på slambilarna.

Lumire har haft ett intensivt år där flera projekt har färdigställts och flera startats. Under 2018 uppstarten av sulfidjordsdeponin i Sunderbyn och påbörjad ombyggnation av ÅVC i Råneå nämns som två betydande projekt. Vidare har man också under året tagit fram ett förslag på en återbruksplan för Luleå Kommun.

Framtiden

Miljö- och hållbarhetsfrågor är en central del i Luleå kommuns fortsatta utveckling och det finns i dagsläget goda skäl att anta det fortsatt kommer att vara så. Under de senaste åren har mängder av initiativ och händelser både lokalt, nationellt och globalt pekat på vikten av ett hållbarare samhälle.

Lumire är en viktig aktör dels genom de direkta tjänster man tillhandahåller inom avfall, men också som ett kommunalt företag som upplyser och informerar medborgare om vikten av källsortering och hållbarhet, samt som ett företag på marknaden som tillhandhåller system med kärl, transport och hantering av material på ett hållbart sätt.

Bolaget kommer under 2019 att fortsätta arbeta med att bland annat fortsätta arbetet med att ställa om sin trafikflotta till förnybara bränslen. Man kommer också att fortsätta sitt arbete

Luleå MiljöResurs AB

med unga medborgare och en viktig del i det är samarbetet med skolan där fler femteklassare ska få miljöutbildning. Man kommer också att för andra året i rad att i samband med miljögalan dela ut ett pris till de klasser som skapat bäst miljöinformation.

Arbetet kring jämställdhet fortsätter med en årlig lönekartläggning, ett kvinnligt nätverk och vi genomför våra kund- och medarbetarenkäter med fokus på både män och kvinnor.

Ekonomisk redovisning

<i>Ekonomisk redovisning och personalstatistik</i>		
Tkr	Årets utfall	Föregående års utfall
Omsättning	136 245	125 445
Kostnader inkl. avskr	-119 926	-113 963
Finansiella poster	120	91
Resultat efter finansiella poster	16 439	11 573
Investeringar	12 061	2 147
Räntabilitet %	15,7	11,6
Soliditet %	57,8	39,2
Antal anställda	70	71
Frisktal %	67,2	64,1
Sjukfrånvaro %	3,5	5,6

Styrkort

Mål

Minska identifierad ojämställdhet i verksamheten, jämfört med 2016

Öka andelen nyanlända, med fokus på kvinnor, som får ett arbete eller en studieplats i samhället, jämfört med 2016.

Luleå Hamn AB

Verksamhet

Luleå Hamn AB:s verksamhet ska bygga på långsiktig ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet. Detta gör Luleå Hamn till en hållbar länk till världen för ägare, kunder och hela regionen.

Luleå Hamn AB ska skapa förutsättningar för en effektiv handelssjöfart såväl sommar- som vintertid. Luleå Hamns verksamhet skall främja logistiklösningar som på sikt skapar ett starkt regionalt logistikcentrum för sjöfart, järnväg och lastbilstrafik.

Bolaget ska äga och förvalta byggnader, infrastruktur och anläggningar med syfte att utveckla industriell verksamhet och företagsverksamhet inom och i anslutning till Luleå Hamns hamnområden.

Bolaget ska även bedriva hamnbogsering, isbrytning, farledsarbete och annan service som främjar sjöfarten och regionens näringsliv.

Luleå Hamn AB ska i sin verksamhet iaktta en god intern kontroll vars övergripande mål är att skydda bolagets tillgångar. Styrelsen ska fortlöpande hålla sig informerad om och utvärdera hur bolagets system för intern kontroll fungerar. Vidare ska bolaget eftersträva öppenhet och vara en aktiv part i marknadsföringen av Luleåregionen inom bolagets verksamhetsområde.

Året som gått

Godsomsättningen i hamnen ökade med 5% under 2018. Ökningarna av järnmalm från Sandskär ökade med 6,4% och även Victoriahamnen ökade med 3,3%. I Uddebo oljehamn, var volymerna i stort sett varit oförändrade under 2018. För oljeprodukter syns en nedåtgående trend då oljekonsumtionen minskar i samhället. Under året ökade transporter av cementprodukter till Cementakajen med 5%.

Det ekonomiska utfallet för perioden visar ett rörelseresultat på 18,1 mkr vilket är ett starkt resultat. Bolaget har arbetat framgångsrikt med att öka effektiviteten och genererar det goda resultatet trots att drivmedelskostnaden har ökat med cirka 40% på grund av en hårdare isvinter och ökade drivmedelspriser.

Även frisknärvaro (93,33%) och sjukfrånvaro (1,98%) överträffar målen med god marginal vilket bidrar till det goda ekonomiska resultatet. I slutet av året genomförde företaget en organisationsförändring, vilket ökade andelen kvinnliga chefer till 50%.

Bolaget har även rekryterat en ny Kvalitets och Miljösamordnare vilket ytterligare stärker vårt redan tidigare starka engagemang för en hållbar verksamhet.

Projekt Malmporten fortgår och projektering är nästa fas i projektet. I början av maj 2018 fick projektet miljötillstånd från Mark- och Miljööverdomstolen vilket sätter ramarna för projektet. Regeringen har även fastslagit den Nationella Infrastrukturplanen där projektet ingår vilket är positivt. Samarbetet med Sjöfartsverket fortgår på ett positivt sätt i förberedelserna för projektet.

Luleå Hamns projekt för att införskaffa en ny bogserbåt pågår och byggnation går enligt plan. Namntävling genomfördes under våren 2018 och båten fick namnet Vilja. Leverans av båten kommer att ske i slutet av maj 2019.

Framtiden

Godshanteringen under 2019 bedöms enligt de större kundernas prognoser återgå till nivåer som rådde under 2015. LKAB har gjort en plan som innebär en ökningstakt för de kommande åren med cirka 10% per år. Prognosen för 2019 är cirka 5 miljoner ton. Arbetet med att hitta nya affärer pågår och bör intensifieras för kommande år. Samtal om ökad samverkan sker med våra intilliggande hamnar men även med hamnar på finska sidan av Bottenviken. Att samverka för att öka bolagets konkurrenskraft är en av nycklarna till framgång för vår region och således även vårt företag.

Hamnen har tagit fram en strategi och plan för de kommande åren som syftar till att bredda verksamheten till fler godsslag och med ökad ambition kring intermodalt samarbete. Att göra Luleå till ett logistiskt nav som bidrar till tillväxt i regionen är huvudtanken med den nya strategin.

Ekonomisk redovisning

<i>Ekonomisk redovisning och personalstatistik</i>		
Tkr	Årets utfall	Föregående års utfall
Omsättning	87 914	83 121
Kostnader inkl. avskr	-69 792	-67 764
Finansiella poster	-799	-526
Resultat efter finansiella poster	17 323	14 830
Investeringar	80 978	23 192
Räntabilitet %	5,0	5,8
Soliditet %	47,4	45,6
Antal anställda	30	29
Frisktal %	93,3	93,3
Sjukfrånvaro %	2,0	2,6

Styrkort

Mål

Minska identifierad ojämställdhet i verksamheten, jämfört med 2016

Till 2019 ska klimatpåverkan från verksamheternas egna resor minska med minst 20 % jämfört med 2016

Nordiskt Flygteknikcentrum AB

Verksamhet

Nordiskt Flygteknikcentrum AB:s huvudsakliga verksamhetsinriktning är att utföra, utveckla och tillhandahålla riksrekryterande flygtekniska utbildningar på eftergymnasial nivå. Vidare skall bolaget genomföra företagsanpassade uppdragsutbildningar.

Året som gått

Bolaget har arbetat aktivt med att bredda rekryteringsbasen och att locka fler kvinnor till utbildningen. Till teknikerutbildningen hösten 2018 har 5 kvinnor sökt och blivit antagna. Digitalisering av utbildningsmaterial under året har resulterat i allt studiematerial nu finns att tillgå i digital form.

Bolaget har under året jobbat med sin långsiktiga kompetenssäkring. En omorganisation av verksamheten pågår för att anpassas till pensionsavgångar och nyrekrytering av instruktörer pågår in i 2019. Under 2018 anställdes i egen regi undervisningskompetens som tidigare köpts in från Barn- och utbildningsförvaltningen i Luleå. Rekrytering är generellt i nuläget en utmaning då behörig personal med anledning av högkonjunktur i flygbranschen är högt efterfrågad och detta medför också att förväntade lönenivåer blir högre än för yrkeslärare inom andra kategorier.

Bolaget har under året hos Transportstyrelsen ansökt om att förändra sitt verksamhetstillstånd till att endast omfatta teknikerutbildning inom yrkeshögskolan. Detta innebar också att den mekanikerutbildning som dittills bedrivits inom gymnasieskolans ramar, därmed utgår som tillståndspliktig verksamhet i bolagets tillstånd. Arbetet med tillståndändringar har under året medfört vissa merkostnader.

Framtiden

Efterfrågan av utbildade flygtekniker är fortfarande högt och bedömningen i nuläget är att den kommer att öka. I samråd med andra branschaktörer påbörjade bolaget under 2018 samtal kring möjliga samarbeten för att utöka utbildningen med en teknikerutbildning mot flygplan och gasturbinmotorer. En ansökan till Transportstyrelsen är beräknad att ske våren 2019 och tidigaste utbildningsstart skulle då vara möjlig till höstterminen 2020.

En förutsättning för att beviljas ett utökat utbildningstillstånd är att rätt material, utrustning och kompetenser finns att tillgå. Under våren 2019 planeras samtal och förhandlingar med andra aktörer för att långsiktigt säkra nödvändiga resurser.

Barn- och utbildningsnämnden i Luleå beslutade under året att avveckla sin gymnasieutbildning för mekaniker. De som påbörjat sin utbildning kommer att kunna avsluta den, vilket innebär att avveckling kommer att ske till och med 2021.

Bolagets affärsvolym är idag för liten och under 2019 kommer bolaget därför också att arbeta med affärsutveckling och utreda om man kan bredda sitt erbjudande till branschens kunder.

Nordiskt Flygteknikcentrum AB

Ekonomisk redovisning

<i>Ekonomisk redovisning och personalstatistik</i>		
Tkr	Årets utfall	Föregående års utfall
Omsättning	14 567	15 439
Kostnader inkl. avskr	-16 503	-16 393
Finansiella poster	-4	0
Resultat efter finansiella poster	-1 940	-954
Investeringar	271	114
Räntabilitet %	neg	neg
Soliditet %	9,2	6,1
Antal anställda	6	6
Frisktal %	100	100
Sjukfrånvaro %	0	0

Styrkort

Mål

- Minska identifierad ojämställdhet i verksamheten, jämfört med 2016
- Till 2019 ska klimatpåverkan från verksamheternas egna resor minska med minst 20 % jämfört med 2016

Ekonomisk redovisning

Koncerninterna förhållanden

(Tkr)	Enhet	Ägd andel	Försäljning		Räntor och borgensavgifter	
			Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader
	Luleå kommun		34 351	259 788	7 732	
	Luleå Kommunföretag AB	100%	0	1 090		568
	Luleå Energi AB	100%	149 656	5 556	71	35
	Lulebo AB	100%	42 388	105 019	35	7 235
	Luleå Lokaltrafik AB	100%	102 020	6 014		
	Luleå Miljöresurs AB	100%	60 785	7 252		
	Luleå Hamn AB	100%	423	6 198		
	Nordiskt Flygteknikcentrum AB	100%	5 522	4 228		
	Kronan Exploatering AB	100%	0	0		

(Tkr)	Enhet	Ägd andel	Koncernbidrag		Aktieägartillskott		Utdelningar	
			Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna
	Luleå kommun							98 200
	Luleå Kommunföretag AB	100%	6 981	11 700			98 200	117 466
	Luleå Energi AB	100%	11 700				109 985	
	Lulebo AB	100%						
	Luleå Lokaltrafik AB	100%		5 040				
	Luleå Miljöresurs AB	100%					2 315	
	Luleå Hamn AB	100%					2 966	
	Nordiskt Flygteknikcentrum AB	100%		1 941				
	Kronan Exploatering AB	100%					2 200	

Resultaträkning

(Mkr)	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2018	2017	2018	2017
Intäkter	1	1 268	1 136	2 835	2 633
Kostnader	2	-5 455	-5 200	-6 572	-6 185
Avskrivningar	3	-332	-320	-508	-542
Verksamhetens nettokostnad		-4 520	-4 384	-4 245	-4 094
Skatteintäkter	4	3 998	3 950	3 998	3 950
Generella statsbidrag	5	490	451	490	451
Verksamhetens resultat		-32	17	243	307
Finansiella intäkter	6	121	455	18	10
Finansiella kostnader	7	-10	-10	-80	-91
Resultat efter finansiella poster		79	462	181	226
Skatt	8	-	-	-37	-40
Årets resultat		79	462	144	186

Balansräkning

(Mkr)		Kommunen		Kommunkoncernen	
		2018	2017	2018	2017
TILLGÅNGAR	Not				
<i>Anläggningstillgångar</i>					
Immateriella anläggningstillgångar					
Övriga immateriella anläggningstillgångar	9	0	0	9	10
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	10	6 159	5 793	9 556	9 370
Maskiner och inventarier	10	192	154	1 458	1 384
Pågående nyanläggningar	10	445	550	843	787
Deponi	10	0	0	0	0
Anslutningsavg. och investeringsbidrag*	10	0	-208	0	-208
Finansiella anläggningstillgångar					
Aktier, andelar och värdepapper	11	78	78	65	65
Långfristiga fordringar	12	10	10	10	10
Summa anläggningstillgångar		6 883	6 377	11 942	11 418
<i>Omsättningstillgångar</i>					
Förråd mm	13	17	17	35	29
Kortfristiga fordringar	14	450	433	685	697
Kortfristiga placeringar	15	2	2	536	609
Kassa och bank	15	2	2	2	4
Summa omsättningstillgångar		470	454	1 258	1 339
Summa tillgångar		7 353	6 830	13 200	12 757
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	16	4 984	4 905	7 644	7 450
<i>Varav:</i>					
Årets resultat	16	79	462	144	186
Resultatutjämningsreserv	16	843	817	843	817
Övrigt eget kapital	16	0		0	
Avsättningar					
Avsatt till pensioner	17	294	272	373	277
Övriga avsättningar	17	48	52	249	310
Skulder					
Långfristiga skulder	18	704	153	3 450	2 918
Kortfristiga skulder	19	1 323	1 449	1 484	1 802
Summa avsättningar och skulder		2 369	1 926	5 556	5 307
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		7 353	6 830	13 200	12 757

*Klassificeras som långfristiga skulder från 2018

Kassaflödesanalys

(Mkr)	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2018	2017	2018	2017
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	16	79	462	181	186
Justering för avskrivningar	3	373	320	599	542
Justering för förändring avsatt till pensioner	17	22	20	96	68
Justering för resultatpåverkande förändringar övriga avsättningar	17	4	-5	61	-15
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster som ingår i årets resultat	23	-39	-12	-62	-13
Poster som bokförs direkt mot eget kapital	16			50	
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		439	784	925	768
+/- Minskning/ökning förråd m.m.	13			-6	1
+/- Minskning/ökning kortfristiga fordringar	14	-16		85	31
+/- Minskning/ökning långfristiga fordringar	12				393
+/- Ökning/minskning övriga kortfristiga skulder	19	-227	-110	-418	70
Kassaflöde från den löpande verksamheten		196	674	586	1 263
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar	9				
Investering i materiella anläggningstillgångar	10, 22	-679	-763	-1 072	-1 298
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	10	39	120	40	121
Investering i finansiella anläggningstillgångar					-2
Debiterade anslutningsavgifter/investeringsbidrag	10	44	18	44	18
Kassaflöde från investeringsverksamhet		-596	-624	-987	-1 161
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån	18	400		400	
Amortering av skuld och övriga avsättningar	18		-50		-565
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		400	-50	400	-565
ÅRETS KASSAFLÖDE					
		0	0	-2	-463
LIKVIDA MEDEL vid årets början	15	4	4	4	1 469
<i>Varav kortfristiga placeringar</i>	15				<i>1 002</i>
LIKVIDA MEDEL vid årets slut	15	4	4	2	4

Notapparat

(Mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Not 1 Verksamhetens intäkter				
Nämndrelaterade intäkter enligt driftsredovisning	3 125	3 060	3 125	3 060
Finansieringen:				
Reavinst/försäljning av tomträtter	42	12	42	12
Avgår interna intäkter	-1 899	-1 936	-1 899	-1 936
Summa verksamhetens intäkter kommunen	1 268	1 136	1 268	1 136
Luleå Kommunföretag AB			0	0
Luleå Energi koncern			987	939
Lulebo AB koncern			582	559
Luleå Lokaltrafik AB			158	142
Luleå Miljöresurs AB			136	125
Luleå Hamn AB			88	83
Nordiskt FlygTeknikCentrum AB			15	15
Summa intäkter bolagen			1 966	1 863
Avgår interna intäkter			-399	-366
Summa koncernens intäkter	1 268	1 136	2 835	2 633

(Mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Not 2 Verksamhetens kostnader				
Nämndrelaterade kostnader	7 667	7 388	7 643	7 388
Finansieringen:				
Utbetalade pensionsförmåner	93	88	93	88
Pensionskostnad individuell del	123	111	123	111
Årets förändring av pensionsavsättning inkl. löneskatt	25	23	25	23
Övrig finansiering	-606	-548	-581	-548
Kommunens reaförl. o nedskrv. av anläggningstillgångar	52	74	52	74
Avgår interna kostnader	-1 899	-1 936	-1 899	-1 936
Summa verksamhetens kostnader kommunen	5 455	5 200	5 455	5 200
Luleå Kommunföretag AB			4	4
Luleå Energi koncern			782	705
Lulebo AB			334	329
Luleå Lokaltrafik AB			186	137
Luleå Miljöresurs AB			112	104
Luleå Hamn AB			74	60
Nordiskt FlygTeknikCentrum AB			17	15
Kronan Exploatering AB			0	0
Summa kostnader bolagen			1 510	1 354
Avgår interna kostnader			-393	-369
Summa kostnader	5 455	5 200	6 572	6 185
Leasing kommunen	Kommunen		Koncernen	
*Finansiella leasing redovisas i not 10	2018	2017	2018	2017
Operationell leasing				
Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande:				
Inom 1 år	13	13		
Senare än 1 år men inom 5 år	9	10		
Senare än 5 år	0	0		
Summa:	22	23		
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:				
Inom 1 år	2	-		
Senare än 1 år men inom 5 år	9	-		
Senare än 5 år	0	-		
Summa:	11	-		

(Mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Not 3 Avskrivningar				
Byggnader och mark	278	271	384	368
Maskiner och inventarier	53	49	123	174
Övriga avskrivningar	1		1	
Summa avskrivningar	332	320	508	542

(Mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Not 4 Skatteintäkter				
Skatteintäkter	4 030	3 946	4 030	3 946
Slutavräkning föregående år	-27	7	-27	7
Skatteavräkning innevarande år - preliminär	-5	-2	-5	-2
Summa kommunalskatt, netto	3 998	3 950	3 998	3 950
Summa skatteintäkter	3 998	3 950	3 998	3 950

(Mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Not 5 Generella statsbidrag				
Tillfälligt konjunkturstöd		-		-
Inkomstutjämningsbidrag	411	391	411	391
Avgift kostnadsutjämnings	-286	-276	-286	-276
Införandebidrag	-	-	-	-
Bidrag LSS-utjämnings	37	29	37	29
Regleringsbidrag/-avgift	12	-1	12	-1
Fastighetsavgift	148	137	148	137
Strukturbidrag	136	138	136	138
Flyktingbidrag	20	17	20	17
Bostadsbidrag	11	16	11	16
Kompensation arbetsgivaravgift	-	-	-	-
Summa generella statsbidrag	490	451	490	451

(Mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Not 6 Finansiella intäkter				
Ränteintäkter	0	1	17	5
Aktieutdelningar	108	451	1	5
Övriga finansiella intäkter	12	3		
Summa finansiella intäkter	121	455	18	10

(Mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Not 7 Finansiella kostnader				
Räntekostnader lån	-1	-3	-71	-84
Ränta på pensionslöften intjänade fr o m 1998	-9	-7	-9	-7
Summa finansiella kostnader	-10	-10	-80	-91

(Mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Not 8 Skattekostnader				
Betalda skatter			-22	-25
Uppskjuten skatt på obeskattade reserver			-14	-14
Övrig uppskjuten skatt			-1	-1
Summa skattekostnader			-37	-40

(Mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Not 9 Immateriella anläggningstillgångar				
Ingående ackumulerat anskaffningsvärde			11	10
Nyanskaffningar			0	1
Avskrivningar			-2	-1
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde			9	10
Summa immateriella anläggningstillgångar			9	10

(Mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Not 10 Materiella anläggningstillgångar				
(Samtliga fastigheter för kommunens bolag redovisas under rubriken Övriga fastigheter.)				
Mark och övrig fast egendom				
Ingående ackumulerat anskaffningsvärde	634	572		
Nyanskaffningar	80	68		
Avyttringar och utrangeringar	-6	-1		
Omklassificering	0	-5		
Nedskrivning	-33	0		
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	675	634		
Summa mark och övrig fast egendom	675	634	0	0
	Kommunen		Kommunkoncernen	
Fastigheter	2018	2017	2018	2017
Ingående ackumulerat anskaffningsvärde	8 089	7 507	13 528	11 830
Nyanskaffningar	111	98	222	262
Avyttringar och utrangeringar	-7	-101	-14	-114
Omklassificering	499	631	556	1594
Nedskrivning	-4	-44	-37	-44
Övriga förändringar	0	0	-152	0
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	8 687	8 089	14 103	13 528

Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 919	-2 712	-4 158	-3 844
Årets avskrivningar	-286	-272	-392	-368
Avskrivning på avyttringar och utrangeringar	2	65	2	54
Utgående ackumulerade avskrivningar	-3 203	-2 919	-4 547	-4 158
Summa fastigheter	5 484	5 170	9 556	9 370
Summa mark, byggnader och tekniska anläggningar	6 159	5 804	9 556	9 370
	Kommunen		Kommunkoncernen	
Maskiner och inventarier (inkl. skepp)	2018	2017	2018	2017
Ingående ackumulerat anskaffningsvärde	437	396	3 702	3 836
Nyanskaffningar	80	36	228	172
Avyttringar och utrangeringar	-2	-2	-59	-110
Omklassificering	0	7	35	-196
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	515	437	3 905	3 702
Ingående ackumulerade avskrivningar	-284	-230	-2 318	-2 249
Årets avskrivningar	-53	-55	-179	-179
Avskrivning på avyttringar och utrangeringar	2	2	50	110
Utgående ackumulerade avskrivningar	-335	-283	-2 447	-2 318
Finansiella leasingavtal vars avtalstid överstiger 3 år				
Totala minimileaseavgifter	11	-		
Framtida finansiella kostnader	0	-		
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	11	-		
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:				
Inom 1 år	2	-		
Senare än 1 år men inom 5 år	9	-		
Senare än 5 år	0	-		
Summa maskiner och inventarier	192	154	1 458	1 384
	Kommunen		Kommunkoncernen	
Pågående nyanläggningar	2018	2017	2018	2017
Ingående ackumulerat anskaffningsvärde	550	655	787	1 282
Nyanskaffningar	402	581	649	636
Förvärv av andelar koncernföretag				
Nedskrivning	-12	-30	-12	111
Omklassificering	-496	-656	-582	-1 242
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	445	550	843	787
Summa pågående nyanläggningar	445	550	843	787
	Kommunen		Kommunkoncernen	
Deponi	2018	2017	2018	2017
Ingående ackumulerat anskaffningsvärde	67	67	67	67
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	67	67	67	67

Ingående ackumulerade avskrivningar	-67	-67	-67	-67
Utgående ackumulerade avskrivningar	-67	-67	-67	-67
Summa deponi	0	0	0	0
	Kommunen		Kommunkoncernen	
Anslutningsavg. och investeringsbidrag*	2018	2017	2018	2017
Ingående ackumulerat anskaffningsvärde		-218		-218
Årets debiterade anslutningsavgifter		-18		-18
Avyttringar och utrangering				
Omklassificering		4		4
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde		-232		-232
Ingående ackumulerade avskrivningar		17		17
Årets avskrivningar		7		7
Utgående ackumulerade avskrivningar		25		25
Summa anslutningsavg. och investeringsbidrag		-208		-208
SUMMA MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	6 796	6 299	11 614	11 333
Totalt nyanskaffningar	674	782	1 098	1 070

*Klassificeras som långfristiga skulder från 2018

(Mkr)	Ägd andel	Kommunen		Kommunkoncernen	
Not 11 Aktier, andelar, bostadsrätter och värdepapper		2018	2017	2018	2017
Aktier och andelar i dotterbolag					
Luleå Kommunföretag AB	100%	23	23	-	-
Övriga aktier och andelar					
Luleå Näringsliv AB	49%	0	0	-	-
Stiftelsen Norrbottensteatern	42%	0	0	-	-
Kallax Cargo AB	18%				
Kommuninvest Ek förening		49	49	49	49
Länstrafiken i Norrbotten AB	14%				
Shorelink AB	7%	1	1	1	1
Kollektivtrafikmyndigheten i Norrbottens län		2	2	2	2
Luleå Energi AB:s aktier i Kalix Vindkraft AB	27%	-	-	-	-
Luleå Energi AB:s aktier i Lulekraft AB	50%	-	-	10	10
Övriga		1	1	1	1
Långfristiga värdepapper				1	1
Bostadsrätter		1	1	1	1
Summa aktier, andelar, bostadsrätter och värdepapper		78	78	65	65

(Mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
Not 12 Långfristiga fordringar	2018	2017	2018	2017
Förlagslån till Kommuninvest	10	10	10	10
Övriga långfristiga fordringar	-	-	-	-
Summa långfristiga fordringar	10	10	10	10

(Mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Not 13 Förråd mm				
Luleå kommun, exploateringsfastigheter	10	10	10	10
Luleå kommun, övrigt förråd	7	7	7	7
Luleå Energi AB			14	9
Luleå Lokaltrafik AB			3	3
Luleå Renhållning AB			1	-
Luleå Hamn AB			0	-
Summa förråd mm	17	17	35	29

(Mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Not 14 Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	68	54	185	161
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	294	262	430	390
Övriga kortfristiga fordringar	88	117	69	146
Summa kortfristiga fordringar	450	433	685	697

(Mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Not 15 Kassa, bank och kortfristiga placeringar				
Kassa, Plusgiro, Bank	0	0	0	2
Ändamålsbestämda testamenterade medel	2	2	2	2
Kortfristiga placeringar				
Ändamålsbestämda testamenterade medel	2	2	2	2
Övriga kortfristiga placeringar			534	607
Övriga kortfristiga placeringar				
Ingående bokfört värde			613	1 000
Ned-/uppskrivning				
Förändring av placeringar			-75	-387
Utgående bokfört värde			538	613
Anskaffningsvärde			538	613
Marknadsvärde			538	613
Summa kassa, bank och kortfristiga placeringar	4	4	538	613

(Mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
Not 16 Eget kapital	2018	2017	2018	2017
Eget kapital vid årets början	4 905	4 443	7 500	7 293
Rättning av fel, samt förskjutning	-	-	-	-29
Förändring eliminering kommunkoncern jmf med fg år	-	-	-50	-
Ingående eget kapital efter justering	4 905	4 443	7 450	7 264
Årets resultat	79	462	144	186
därav resultatutjämningsreserv*	846	817	846	817
därav övrigt eget kapital				
Summa eget kapital	4 984	4 905	7 594	7 450
Avstämning mot balanskravet				
Årets resultat enligt resultaträkningen	79	462		
Avgår årets reavinster**	-8	0		
Justerat resultat	71	462		

*För årets avsättning till resultatutjämningsreserv, se finansiell analys sid. 35

**Reavinst från försäljning av anläggningstillgångar

(Mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
Not 17 Avsättningar	2018	2017	2018	2017
Avsatt till pensioner	237	219	300	223
löneskatt på pensioner	57	53	73	54
Avsatt till pensioner inkl. löneskatt	294	272	373	277
Övriga avsättningar	48	52	249	310
varav avsatt för:				
Uppskjutna skatter			201	258
Återställande av avfallsdeponi	44	47	44	47
Övriga avsättningar	3	5	3	4
Pensionsavsättningar inklusive löneskatt				
Ingående avsättning	272	252		
Pensionsutbetalningar	-10	-8		
Nyintjänad pension	33	19		
Ränte- och basbeloppsuppräknig	7	6		
Förändring av löneskatt	4	3		
Öf till ordinarie beräkning	-12			
Övrigt	-	-		
Utgående avsättning	294	272		
Aktualiseringsgrad (%)	98	95		
Summa avsättningar	342	324	622	587

*Utflyde avseende deponi kommer att ske etappvis, men ingen större andel de närmaste åren.

**Utflyde avseende pensionsavsättningar sker löpande.

*** Utflyde avseende testamenterade medel sker löpande.

(Mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Not 18 Långfristiga skulder				
Långfristiga lån*	400	100	3 120	2 838
Övriga långfristiga skulder	304	53	330	80
Summa anslutningsavg. och investeringsbidrag**	-243	-	-243	-
Varav:				
Ingående ackumulerat anskaffningsvärde	-232		-232	
Årets debiterade anslutningsavgifter	-40		-40	
Avyttringar och utrangering	1		1	
Omklassificering	-4		-4	
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	-275		-275	
Ingående ackumulerade avskrivningar	25		25	
Årets avskrivningar	8		8	
Utgående ackumulerade avskrivningar	32		32	
Summa långfristiga skulder	704	153	3 450	2 918

* I kommunens finansiella policy framgår hur kommunens ränte- och kreditrisker, mm behandlas.

** Från och med 2018 klassificeras anslutningsavgifter och investeringsbidrag som långfristig skuld

(Mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Not 19 Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	354	341	416	469
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	650	568	878	977
Likvida medel kommunala bolag	222	369		
Övriga kortfristiga skulder	97	171	190	356
Summa kortfristiga skulder	1 323	1 449	1 484	1 802

(Mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Not 20 Panter och därmed jämförliga säkerheter				
Fastighetsinteckningar			541	545
Summa panter och därmed jämförliga säkerheter	-	-	541	545

(Mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen			
	Not 21	Ansvarsförbindelser	2018	2017	2018	2017
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulder eller avsättningar						
	Pensionsförpliktelser		1 388	1 447	1 388	1 447
	Löneskatt på pensionsförpliktelser		337	351	337	351
					-	
	Ingående avsättning		1 798	1 896	1 798	1 896
	Ränte- och basbeloppsuppräknig		47	56	47	56
	Gamla utbetalningar		-106	-103	-106	-103
	Aktualisering		-8	-29	-8	-29
	Övrigt		-6	-17	-6	-17
	Utgående avsättning		1 725	1 803	1 725	1 803
	Aktualiseringsgrad		98%	95%	98%	95%
	Summa pensionsförpliktelser och löneskatt som inte har upptagits bland skulder eller avsättningar*		1 725	1 798	1 725	1 798
Borgensförbindelser						
Kommunala bolag						
	Luleå Kommunföretag AB		100	100	-	-
	Luleå Energi AB		-	0	-	-
	Lulebo AB		2 555	2 485	-	-
	Luleå Hamn AB		33	66	-	-
	Luleå Bogserbåts AB					
	Summa kommunala bolag**		2 688	2 651	-	-
	Förlustansvar egna hem		0	1	0	1
	Övriga borgensförbindelser					
	Summa borgensförbindelser***		2 688	2 652	0	1
Övriga ansvarsförbindelser						
	Hyresgäststyrt lägenhetsunderhåll och fastigh. ansvar*				0	186
	Summa övriga ansvarsförbindelser		-	-	0	186
	Summa ansvarsförbindelser		4 414	4 450	1 725	1 985

* Utflyde avseende pensionsförpliktelser sker löpande

** Sannolikheten att kommunen måste infria sina borgensförbindelser bedöms vara mycket låg

*** Endast en liten del av förlustansvaret behövs infrias

**** Utflyde avseende hyresgäststyrt underhåll sker löpande, inte hela underhållet kommer att behöva uppfyllas.

Luleå kommun har i oktober 1994 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga kommuner som per 2018-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Luleå kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2018-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 404 804 079 439 kronor och totala tillgångar till 406 323 006 299 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 3 583 543 078 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 3 590 720 866 kronor. Sannolikheten att kommunen måste infria sina förpliktelser gällande Kommuninvest bedöms som mycket liten.

(Mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Not 22 Inköp av materiella anläggningstillgångar				
Luleå kommun	596	750	596	750
Luleå Energi koncern			77	149
Lulebo AB koncern			52	155
Luleå Lokaltrafik AB			34	3
Luleå Miljöresurs AB			12	2
Luleå Hamn AB			1	2
Nordiskt FlygTeknikCentrum AB			0	0
Summa inköp av materiella anläggningstillgångar	596	750	774	1 062

(Mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Not 23 Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster som ingår i årets resultat				
Övr. förändringar, bl. a reavinster och reaförluster	-39	-12	-62	-13
Summa justering för övr. ej likviditetspåverkande poster som ingår i årets resultat	-39	-12	-62	-13

Redovisningsprinciper

Allmänna redovisningsprinciper

Kommunen följer lagen om kommunal redovisning samt de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning (exklusive rekommendation 11.3, materiella anläggningstillgångar till vissa delar, rekommendation 18 om intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar till vissa delar och rekommendation 3.1 redovisning av extraordinära poster och upplysningar för jämförelseändamål). Avvikelserna kommenteras nedan. Den kommunala bolagskoncernen följer Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Rekommendation 11.3 följs avseende mark där anskaffningsvärdet är känt. Avseende försäljning av mark med historiska anskaffningsvärden, redovisas realisationsvinster och realisationsförluster från och med år 2014. Korrigering för realisationsvinster och realisationsförluster från 2013 och tidigare år är gjord retroaktivt mot eget kapital.

Kommunen tillämpar dessutom principen att utrangera materiella anläggningstillgångar när de är färdigavskrivna.

Enligt rekommendation nr 18 ska anslutningsavgifter och investeringsbidrag som avser att täcka investeringsutgifter initialt redovisas som en skuld som sedan intäktsförs successivt i takt med att investeringsobjekten skrivs av över sina respektive nyttjandeperioder. Skillnad i redovisningsprinciper mellan kommunen och bolagen kan förekomma på grund av att olika rekommendationer tillämpas för kommunen respektive bolagen. Rekommendation 3.1 anger vissa kriterier för att poster ska redovisas som extraordinära eller jämförelsestörande. Gällande försäljning av tomter, mark och fastigheter så anser kommunen att detta är normalt förekommande i den ordinarie verksamheten och är därför inte per automatik att betrakta som jämförelsestörande eller extraordinärt.

Sammanställd redovisning

Kommunen ska i sin sammanställda redovisning tillämpa kommunala redovisningsprinciper enligt RKR. Bolagen tillämpar Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1. Den sammanställda redovisningen har, för de dotterbolag där kommunen har en röstandel på mer än 50 %, upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Med proportionell konsolidering menas att endast ägda andelar av dotterföretagens resultat- och balansräkningar konsolideras i koncernredovisningen. Förvärvsmetoden innebär att dotterföretagsandelarnas anskaffningsvärden avräknas mot förvärvat eget kapital. I koncernens egna kapital ingår härmed förutom kommunens egna kapital endast delen av dotterbolagens egna kapital som intjänats efter förvärvet. Obeskattade reserver hänförs vid konsolideringen, exklusive uppskjuten skattedel, till respektive dotterbolags egna kapital.

Bolag, i vilka kommunen har en ägarandel på mindre än 50 %, betraktas som intresseföretag. Konsolidering av dessa intressebolag görs inte eftersom dessa endast har marginell betydelse för kommunkoncernen.

Aktieinnehav i intresseföretag, i vilka koncernen har 50 % av rösterna, redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktier i intresseföretag motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital. Avsteg från förvärvsmetoden med proportionell konsolidering görs fr o m 2014 på grund av bolagets marginella beloppsmässiga betydelse för kommunkoncernen. Varje enskilt koncernbolag konsolideras för sig med undantag för Luleå Energikoncernen där koncernens civilrättsliga årsbokslut konsolideras. Det minoritetsintresse som finns i Luleå Energikoncernen redovisas inom eget kapital i Luleå kommunkoncernen. Ingen justering har gjorts då det gäller delägda dotterbolag i denna underkoncern då detta utgör ett obetydligt värde i koncernen.

Värderingsprinciper

Tillgångar, avsättningar och skulder värderas till anskaffningsvärden om inte annat anges nedan.

Anläggningstillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar samt eventuella nedskrivningar. Nedskrivning sker i de fall tillgången inte kan nyttjas fullt ut för avsett ändamål eller när det finns en extern värdering som visar på ett lägre värde. I kommunen redovisas investeringsbidrag som en förutbetalad intäkt och periodiseras över anläggningarnas respektive nyttjandeperiod.

Inga lånekostnader ingår i anskaffningsvärdena.

Maskiner och inventarier med en nyttjandeperiod överstigande 3 år och med en anskaffningskostnad överstigande ett prisbasbelopp aktiveras i balansräkningen. För de kommunala bolagen gäller den av Skatteverket fastställda gränsen för direktavskrivning.

Avskrivningstiderna har fastställts med utgångspunkt från Rådet för Kommunal Redovisnings idéskrift om avskrivningar men med en egen bedömning av tillgångarnas beräknade nyttjandetid. Huvudsakligen tillämpas följande linjära avskrivningstider:

Fastigheter och anläggningar 20, 33 och 50 år

Maskiner och inventarier 5 och 10 år

VA-anläggningar 10, 20, 33 och 100 år

Aktier, andelar, bostadsrätter, mark, konst och pågående nyanläggningar avskrivs inte.

I kommunen påbörjas avskrivning av anläggningstillgångar månaden efter färdigställandet förutom för fastigheter som avskrivs fr o m året efter färdigställande.

Anskaffningskostnaden för pågående fastigheter och investeringar som ej är avslutade aktiveras som pågående nyanläggningar. Finansiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde. Nedskrivning av aktier och andelar sker i de fall värdenedgången anses bestående.

Hyses- och leasingavtal ska enligt rekommendation nr 13.2 klassificeras och redovisas antingen som finansiella eller operationella leasingavtal. Från och med 2018 redovisas Luleå

kommuns leasing och hyra av lös egendom i enlighet med RKR 13:2. Klassificering av avtal sker vid avtalens början och avtal tecknade före 2018 har tidigare klassificerats som operationella. I praktiken finns även en stor osäkerhet i vad verkligt värde uppgår till varför man i nuläget väljer att konstatera att alla avtal tecknade före 2018 klassificeras som operationella även om man kan misstänka att de är av finansiell karaktär. Upplýsningar om leasingkostnader finns i not 2. För 2016 och 2017 har leasingavtal som icke överstiger tre år inte redovisats som leasing i not.

Omsättningstillgångar

I lager inläggande varor värderas till det lägsta av anskaffnings- eller verkligt värde efter avdrag för inkurans. Samtliga kundfordringar som är äldre än 13 månader redovisas som osäkra fordringar. För övriga kundfordringar sker individuell prövning av nedskrivningsbehov. Kortfristiga placeringar värderas till det lägsta av anskaffnings- och marknadsvärde. Fordringar i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs. Skillnaden mellan bokfört värde och balansdagens värde förs till resultatet bland finansiella poster.

Skulder

Skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens säljkurs. Skillnaden mellan bokfört värde och balansdagens värde förs till resultatet bland finansiella poster.

Avsättning för deponi

Framtida återställningskostnader för sluttäckning av deponianläggning redovisas som avsättning. Beräkningen är utförd 2007 och är omprövad därefter. Sluttäckning har påbörjats i mindre omfattning. Sluttäckning beräknas slutföras när organiskt material brutits ned. Återställningskostnaderna redovisas som en materiell anläggningstillgång med avskrivning över deponins användningsperiod.

Pensionsförpliktelser

Kommunens pensionsförpliktelser ingår i posterna avsatt till pensioner, kortfristiga skulder och ansvarsförbindelser. Som avsättning redovisas förmånsbestämda pensionsförmåner som intjänats fr o m 1998 samt garanti- och visstidspensioner. Premier för avgiftsbestämda pensioner intjänade fr o m 1998 utbetalas årligen till externa pensionsförvaltare för individuell placering. Den individuella delen betalas ut året efter intjänandeåret och redovisas som en kortfristig skuld. Under ansvarsförbindelser "pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulderna och avsättningarna" redovisas de pensionsförmåner som intjänats före 1998. Beräkning av det samlade åtagandet har utförts av Kommunernas Pensionsanstalt KPA. Pensionsförpliktelser, såväl avsättningar som ansvarsförbindelser, beräknas enligt RIPS 17. Pensionsförpliktelser för anställda i de bolag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt BFN K3. Det innebär att pensionsförpliktelser inte redovisas som ansvarsförbindelser

VA-verksamhet

Särredovisning sker av VA-verksamhetens resultat och ställning. Verksamhetens avgiftsuttag som överskrider självkostnaden redovisas som kortfristig skuld och eventuellt överuttag som förutbetalad intäkt.

Revisionsberättelse

LULEÅ KOMMUN

Kommunledningsförvaltningen

Ekonomikontoret

E-post: ekonomikontoret@lulea.se

Telefon: 0920-453000
